Signature Not Verified
Digitally signed by Chambers Central Association
Date: 2024.07.04 14:19:52 EEST
Reason: Automated Registration Process by Greek General Business Registry
Location: Athens

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ Γ.Ε.ΜΗ. ΚΑΙ ΥΜΣ
Αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ: ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Τηλέφωνο: 2103604815-9
E-mail: info@acci.gr

Αθήνα,04/07/2024
Αριθ. Πρωτ.:3318973

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αυτοματοποιημένης Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**, το διακριτικό τίτλο **ΤΕΡΝΑ ΑΕ** και αριθμό ΓΕΜΗ **008554301000**.

Την **04/07/2024** καταχωρήθηκαν αυτοματοποιημένα στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 4272834 οι εγκεκριμένες από την 25/06/2024 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2023 έως 31/12/2023.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 4272835 η από 25/06/2024 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2024 έως 31/12/2024:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON Α.Ε.»**, Α.Φ.Μ. 094399329-Δ.Ο.Υ. , Αρ. ΓΕΜΗ 121548701000, και (Δ/νση : null null ΤΚ ,), με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127.

Οι οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity
Η παρούσα ανακοίνωση αποτελεί προιόν αυτοματοποιημένης καταχώρισης δυνάμει της διάταξης του άρθρου 26 του ν.4919/2022 με μέριμνα και ευθύνη του υπόχρεου.

ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Λ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 8554301000

ΑΡ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08)

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσης

1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2023

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2023 ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 5
Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις Χρήσης 2023 5
Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2023 8
Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της περιόδου 01.01 – 31.12.2023 10
Δ. Παράγοντες Κινδύνου και Αβεβαιότητες 11
Ε. Έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης 2023 17
ΣΤ. Προβλεπόμενη πορεία και Εξέλιξη 21
II. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 25
III. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2023) 29
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 31
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2023 33
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2023 35
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2023 38
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 40
1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 40
2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 40
3 ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 46
3.1 Ουσιώδεις κρίσεις της Διοίκησης 46
3.2 Αβεβαιότητα εκτιμήσεων και παραδοχές 47
4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΥΣΙΔΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ 49
4.1 Βάση ενοποίησης 49
4.2 Υπεραξία 53
4.3 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού 54
4.4 Ενσώματα πάγια 55
4.5 Απομείωση αξίας μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού (υπεραξία, άυλα στοιχεία του ενεργητικού και ενσώματα πάγια /επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες) 56
4.6 Χρηματοοικονομικά μέσα 57
4.6.1 Αναγνώριση και παύση αναγνώρισης 57
4.6.2 Ταξινόμηση και αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 58
4.6.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 58
4.6.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 59
4.6.5 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων 60
4.6.6 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων 61
4.7 Μισθώσεις 61
4.8 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες απαιτήσεις 64
4.9 Έσοδα 65
4.10 Φόρος εισοδήματος 68
4.11 Μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά και διανομή μερισμάτων 69
4.12 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα 70
4.13 Επενδυτικά ακίνητα 71
4.14 Αποθέματα 72
4.15 Χρηματικά διαθέσιμα 72

4.16 Παροχές στο προσωπικό 73
4.17 Κρατικές επιχορηγήσεις 75
5 ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 75
6 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ 80
7 ΥΠΕΡΑΞΙΑ 81
8 ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 82
9 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ 84
10 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 88
11 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ 92
12 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ 93
13 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΧΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΚΟΙΝΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ 96
14 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 99
15 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 100
16 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 101
17 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ 103
18 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 105
19 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 107
20 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 108
21 ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ 108
22 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ 110
23 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 111
24 ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ 113
25 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ 114
26 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 114
27 ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 115
28 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 116
29 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 117
30 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ 120
31 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 128
32 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ - ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 129
33 ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ 130
34 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) 131
35 ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ 132
36 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) 132
37 ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ 133
38 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ 133
39 ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 135
40 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ 140
41 ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ 141
42 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 143
43 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 144
44 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ 149
45 ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 150

I. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2023 ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4548/2018, άρθρο 150 και το Καταστατικό της ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «η Εταιρεία»), σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 01.01.2023 έως 31.12.2023, την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρούσα Έκθεση περιέχονται χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες του Ομίλου ΤΕΡΝΑ, για τη χρήση 2023 και περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα πριν και μετά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος κατά το 2024.

Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις Χρήσης 2023

Παρά τις συνεχιζόμενες και το 2023 γεωπολιτικές αβεβαιότητες, τον υψηλό πληθωρισμό και της επακόλουθης αυστηρής νομισματικής πολιτικής, η Ελληνική οικονομία διατήρησε και κατά το 2023 σημαντικό μέρος της αναπτυξιακής δυναμικής του προηγούμενου έτους αλλά με ηπιότερο ρυθμό συγκριτικά με τους ρυθμούς της μετά πανδημίας περιόδου του προηγούμενου έτους. Ως αποτέλεσμα το πραγματικό ΑΕΠ του 2023 ενισχύθηκε κατά 2% σε ετήσια βάση, (έναντι 5,9% κατά το 2022), ξεπερνώντας αρκετά τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο (εκτιμώμενη αύξηση 0,5%). Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ρυθμός ανάπτυξης ξεπερνάει τις αρχικές εκτιμήσεις του προϋπολογισμού της Ελληνικής Κυβέρνησης για το 2023 που έθεταν τον πήχη στα επίπεδα του 1,8%, ενδεικτικό της ανθεκτικότητας και δυναμικής της οικονομίας.

Σε επίπεδο συνιστωσών στην αύξηση του ΑΕΠ για το 2023, σημαντική συνεισφορά είχαν: α) οι επενδύσεις, κυρίως λόγω της κατασκευαστικής δραστηριότητας, β) η αύξηση των εξαγωγών η οποία υποστηρίχθηκε και από την ισχυρή επίδραση του τουρισμού, γ) η αύξηση της κατανάλωσης, σε συνέπεια της αύξησης των μισθών – συντάξεων και δ) η μείωση των τιμών ενέργειας.

Στο μέτωπο του πληθωρισμού, η καθοδική πορεία που ξεκίνησε κατά το τέλος του 2022 συνεχίστηκε κυρίως σαν αποτέλεσμα της σημαντικής υποχώρησης των διεθνών τιμών ενέργειας. Συγκεκριμένα ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕΔΤΚ) υποχώρησε σε 4,2% το 2023 από 9,3% το 2022, χαμηλότερα από τον αντίστοιχο μέσο όρο του 5,4% της Ευρωζώνης σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, για την περίοδο 2024 – 2025 αναμένεται να υποχωρήσει σε 2,3% και 2% αντίστοιχα.

Στο δημοσιοοικονομικό τομέα, η Ελλάδα σημείωσε για το 2023 πρωτογενές πλεόνασμα 1,1% του ΑΕΠ έναντι των αρχικών εκτιμήσεων για 0,7% για το 2023, σε σχέση με το 0,1% του 2022, με κύριο παράγοντα την ορθολογική διαχείριση των παραμέτρων που επηρεάζουν θετικά την πορεία του.

Σημαντικό γεγονός για την Ελληνική οικονομία αποτέλεσε η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας κατά το 2023 που επέστρεψε σε επενδυτική βαθμίδα μετά από 13 χρόνια. Έτσι κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους οι οίκοι S&P (BBB-), Fitch (BBB-), DBRS (BBB low) και Scope (BBB), αναβάθμισαν την πιστοληπτική ικανότητα του Ελληνικού Δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία. Σαν αποτέλεσμα της αναβάθμισης αυτής, οι αποδόσεις των Ελληνικών κρατικών ομολόγων έχουν

μειωμένο κόστος δανεισμού σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρωζώνης και παράλληλα, η επενδυτική δραστηριότητα αυξάνεται, λόγω των μειωμένων επιτοκίων.

Η Ελληνική οικονομία για τα επόμενα έτη αναμένεται να διατηρήσει τον ρυθμό ανάπτυξης σε επίπεδα υψηλότερα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, με τις τελευταίες εκτιμήσεις από την Τράπεζα της Ελλάδος να στοχεύουν σε ενίσχυση του ΑΕΠ για το 2024 κατά 2,3% και 2,5% για το 2025 (έναντι 0,8%-1,5% για την Ευρωζώνη αντίστοιχα σύμφωνα με την ΕΚΤ). Βασικές κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας τα επόμενα έτη θα συνεχίσουν να είναι οι επενδύσεις, οι εξαγωγές και η ιδιωτική κατανάλωση.

Οι επενδύσεις τα επόμενα έτη θα αυξηθούν σημαντικά λόγω του ότι, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στους πρωτοπόρους της Ε.Ε. ως προς την απορρόφηση των πόρων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που παρέχουν σημαντική δημοσιονομική ώθηση στην οικονομία, έχοντας λάβει το 41% των διαθεσίμων πόρων (15 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 7,7 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και 7,3 δισ. ευρώ σε χαμηλότοκα δάνεια) μετά την ολοκλήρωση των συμφωνημένων στόχων/ οροσήμων του προγράμματός της. Τέλος, να σημειωθεί ότι, μετά την τελική αναθεώρηση του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, έχουν ενσωματωθεί και νέα επενδυτικά έργα για την απορρόφηση επιπλέον πόρων από το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Repower EU συνολικού ύψους 5,8 δισ. ευρώ, έτσι ώστε οι συνολικά διαθέσιμοι πόροι να έχουν αυξηθεί σε 36 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 18,2 δισ. ευρώ για επιχορηγήσεις και τα 17,7 δισ. ευρώ για δάνεια.

Να σημειωθεί ότι η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού στα είδη διατροφής δεν έχει ακολουθήσει άμεσα τον γενικό δείκτη πληθωρισμού, ασκώντας σημαντική πίεση στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, αλλά όλες οι ενδείξεις είναι ότι και ο εν λόγω πληθωρισμός θα κινηθεί καθοδικά, έτσι ώστε να μένει μεγαλύτερο διαθέσιμο εισόδημα για την αύξηση της κατανάλωσης.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στα πλαίσια της προσπάθειας για περαιτέρω μείωση του πληθωρισμού συνεχίζει να λαμβάνει μέτρα περιορισμού της ρευστότητας, διατηρώντας αυξημένα τα επιτόκια, με αποτέλεσμα την αύξηση του χρηματοοικονομικού κόστους. Οι υπάρχουσες ενδείξεις από την ΕΚΤ είναι ότι εντός του 2024 θα προβεί στην πρώτη μείωση των επιτοκίων χωρίς να αποκλείει και πρόσθετες, εφόσον το ύψος του πληθωρισμού συνεχίσει να αποκλιμακώνεται. Η αναμενόμενη απόφαση της ΕΚΤ θα έχει άμεση επίδραση στους ρυθμούς ανάπτυξης των οικονομιών της Ευρωζώνης.

Η ενδεχόμενη επιδείνωση των συνθηκών του διεθνούς εμπορίου λόγω των συνεχιζόμενων εχθροπραξιών στην Ουκρανία, καθώς και μια πιθανή κλιμάκωση των γεωπολιτικών εντάσεων στη Μέση Ανατολή και την Ερυθρά θάλασσα από όπου διακινείται σημαντικό τμήμα του παγκόσμιου εμπορίου, θα μπορούσε να επιφέρει επιβράδυνση στην ανάπτυξη και ενίσχυση του ΑΕΠ της Ελληνικής οικονομίας.

Παρά τις αβεβαιότητες που επικρατούν λόγω της ύπαρξης δομικών αδυναμιών της Ελληνικής οικονομίας (υψηλό δημόσιο χρέος, υψηλό έλλειμα τρεχουσών συναλλαγών), των δυσμενών γεωπολιτικών εξελίξεων και την ύπαρξη ακραίων φυσικών φαινομένων, οι προοπτικές για την Ελληνική οικονομία παραμένουν θετικές και μεσοπρόθεσμα λόγω των σημαντικών έργων που υλοποιούνται, με πρωταγωνιστικό ρόλο: α) τις αυξημένες επενδύσεις για i) την κατασκευή ή τη βελτίωση υποδομών, ii) την παραγωγή καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ΑΠΕ, iii) την αύξηση των αποθηκευτικών χώρων ενέργειας και iv) την ανάπτυξη αναβαθμισμένων τουριστικών καταλυμάτων, έτσι ώστε η Ελλάδα να εκμεταλλευτεί τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα έναντι άλλων χωρών (γεωγραφική θέση, κλιματολογικές συνθήκες, υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης εργαζομένων), β) την αύξηση των εξαγωγών η οποία υποστηρίχθηκε και από την ισχυρή επίδραση του τουρισμού, γ) την

μείωση των τιμών ενέργειας, δ)την αύξηση της κατανάλωσης, σε συνέπεια της αύξησης των μισθών – συντάξεων.

Σε αυτό το μεταβαλλόμενο οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικότερων ελληνικών επιχειρηματικών ομίλων και κατέχει ηγετική θέση στον τομέα της κατασκευής υποδομών.

Τα κυριότερα ενοποιημένα Οικονομικά Στοιχεία του 2023 με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς σε σύγκριση με τα οικονομικά στοιχεία του 2022, έχουν ως εξής:

Ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 1.321,8 εκατ. ευρώ, έναντι 828,8 εκατ. ευρώ το 2022 σημειώνοντας αύξηση κατά 493 εκατ. ευρώ.

Ο κύκλος εργασιών, 1.321,8 εκατ. ευρώ, προέρχεται από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα κατά ποσοστό 94,9 % (91,9 % κατά την συγκριτική περίοδο), από δραστηριότητες σε Βαλκανικές χώρες κατά ποσοστό 3,9 % (5,9 % κατά την συγκριτική περίοδο) και από δραστηριότητες σε χώρες της Μέσης Ανατολής κατά ποσοστό 0 % (0,1 % κατά την συγκριτική περίοδο) ενώ ποσοστό 1,2% (2,1% την συγκριτική περίοδο) αφορά σε Λοιπές περιοχές.

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των υπογεγραμμένων συμβάσεων κατά την 31.12.2023, ανέρχεται στο ποσό των 3.356 εκατ. ευρώ περίπου έναντι του ποσού των 2.836 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2022.

Το στοιχείο Λειτουργικά αποτελέσματα (EBIT) ορίζεται ως το Μικτό κέρδος, μείον τα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης, μείον τα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, πλέον/μείον τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) προσδιοριστικά του EBIT. Τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) προσδιοριστικά του EBIT ορίζονται ως τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκτός των κονδυλίων των Συναλλαγματικών διαφορών αποτίμησης, των Απομειώσεων/(Ανακτήσεων απομειώσεων) ενσώματων, ασώματων παγίων δικαιωμάτων χρήσης και υπεραξίας όπως παρουσιάζονται στη Σημείωση 34.

Ο δείκτης «EBITDA» ορίζεται ως τα Λειτουργικά αποτελέσματα «EBIT», πλέον οι αποσβέσεις παγίων, μείον οι αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Τα στοιχεία EBIT και EBITDA για τις χρήσεις 2023 και 2022 για τον Όμιλο απεικονίζονται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2023	**31.12.2022**
Μικτό κέρδος	142.737	80.123
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	(24.965)	(31.340)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	(1.363)	(2.018)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) προσδιοριστικά του EBIT	(4.527)	(2.890)
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων και τόκων (EBIT)	**111.882**	**43.875**
Καθαρές αποσβέσεις χρήσης	20.495	14.620
EBITDA	**132.377**	**58.495**

Τα Κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε 103,3 εκατ. ευρώ, έναντι 61,8 εκατ. ευρώ τη χρήση 2022. Η αύξηση στα Κέρδη προ φόρων οφείλεται στην αύξηση του κύκλου εργασιών και της λειτουργικής κερδοφορίας των κατασκευών.

Τα κέρδη μετά από φόρους διαμορφώθηκαν σε 73,4 εκατ. ευρώ, έναντι 44,5 εκατ. ευρώ το 2022, εκ των οποίων τα κέρδη που κατανέμονται στους ιδιοκτήτες της Μητρικής διαμορφώθηκαν σε 79,5 εκατ. ευρώ, έναντι 51,5 εκατ. ευρώ το 2022.

Η Καθαρή Δανειακή Θέση του Ομίλου (δανειακές υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων και των υποχρεώσεων από τραπεζικές μισθώσεις μείον χρηματικά διαθέσιμα) ανήλθε την 31.12.2023 σε μείον 15,4 εκατ. ευρώ, έναντι μείον 16,2 εκατ. ευρώ Καθαρής Δανειακής Θέσης την 31.12.2022, δεδομένου ότι τα χρηματικά διαθέσιμα υπερκαλύπτουν τις δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου.

Το Συνολικό Ενεργητικό του Ομίλου την 31.12.2023 ανέρχεται σε 1.394,3 εκατ. ευρώ, έναντι 1.163,8 εκατ. ευρώ την 31.12.2022.

Στην ενότητα *«Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2023»* παρουσιάζονται αναλυτικά τα σημαντικά γεγονότα της περιόδου.

Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2023

Κατά την χρήση του 2023 σημειώθηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Την 04.02.2023 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την BLUE IRIS ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ Μ.Α.Ε. για την κατασκευή του *έργου «5* Luxury Resort in Kalo Livadi Mykonos»* προϋπολογισμού 78,6 εκατ. ευρώ και την 31.10.2023 σύμβαση συμπληρωματικών εργασιών ποσού 6,5 εκατ. ευρώ, με συνολικό προϋπολογισμό 85,1 εκατ. ευρώ.
- Την 16.03.2023 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ – ΕΚΤΕΡ, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 70%, υπέγραψε σύμβαση με το ΙΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, για την κατασκευή του έργου *«Ιωνικό Κέντρο – Δημιουργία Κέντρου Πολιτισμού και Νεολαίας»,* ποσού 29,4 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 27 μήνες.
- Την 31.03.2023 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ – INTRAKAT, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 65%, υπέγραψε σύμβαση με το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, για την κατασκευή του έργου *«Κατασκευή Τεχνητού Εμποδίου και Συνοδών Έργων, κατά μήκος της Ε/Τ Μεθορίου, στην περιοχή Ψαθάδες Διδυμοτείχου έως Κορνοφωλιά Σουφλίου, στην Π.Ε. Έβρου»,* ποσού 78 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 14 μήνες.
- Την 21.04.2023 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – INTRAKAT ΒΟΑΚ ΣΔΙΤ, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 55%, υπέγραψε σύμβαση με την ΠΑΣΙΦΑΗ ΟΔΟΣ Α.Ε. για το *έργο «Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ): Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία και Συντήρηση του Τμήματος Χερσόνησος – Νεάπολη, με ΣΔΙΤ»*, ποσού σύμβασης 240,4 εκατ. ευρώ.
- Την 21.04.2023 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗ Ι Μ.Α.Ε. για την κατασκευή του έργου *«Αντλησιοταμιευτικός Σταθμός Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας Αμφιλοχίας»* ισχύος 680 MW, το οποίο αφορά Έργα Οδοποιίας και Διάνοιξης Σηράγγων Προσαγωγής του έργου της Αντλησιοταμίευσης Αμφιλοχίας, προϋπολογισμού 587,3 εκατ. ευρώ.

Η συμφωνία αυτή αποτελεί επέκταση της από 10.11.2022 υπάρχουσας σύμβασης πρόδρομων εργασιών, προϋπολογισμού 36,3 εκατ. ευρώ. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στο ποσό των 623,58 εκατ. ευρώ.

- Την 19.05.2023 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – ΜΕΤΚΑ Α.Τ.Ε., στην οποία Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 40%, υπέγραψε σύμβαση με το ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ για την κατασκευή του έργου *«Κατασκευή Νέου Γηπέδου Ποδοσφαίρου του Παναθηναϊκού στον Βοτανικό»,* ποσού 96,8 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 36 μήνες.

- Την 31.05.2023 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – FOTAGONLED Α.Ε. στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50%, υπέγραψε σύμβαση με το ΔΗΜΟ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ για την κατασκευή του έργου *«Παροχή Υπηρεσιών Αναβάθμισης της ενεργειακής απόδοσης του συστήματος και των υποδομών του οδικού και αστικού φωτισμού του Δήμου Ιωαννιτών»,* ποσού 15,3 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 12 μηνών.

- Την 30.06.2023 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – P&C DEVELOPMENT S.A., στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50%, υπέγραψε σύμβαση με την εταιρεία ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΙΕΣ Α.Ε. για την κατασκευή του έργου *«Αξιοποίηση της περιοχής της Πανελλήνιας Έκθεσης Λαμίας»,* ποσού 38,2 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 32 μήνες.

- Την 03.07.2023 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με την ΦΟΙΒΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. για την κατασκευή του έργου *«Μελέτη, Έργα Πολιτικού Μηχανικού, Προμήθεια (πλην των Φ/Β Πλαισίων), Μεταφορά, Εγκατάσταση και Θέση σε Λειτουργία ενός (1) Φωτοβολταϊκού (Φ/Β) Σταθμού, συνολικής ονομαστικής ισχύος 550 MW, εντός του Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας, στη θέση «Ορυχείο ΔΕΗ Πτολεμαΐδα» των Δήμων Εορδαίας και Κοζάνης, της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και Έργων Σύνδεσης αυτού με το Σύστημα»*, ποσού 178,1 εκατ. ευρώ.

- Την 12.07.2023 η Εταιρεία υπέγραψε Προσύμφωνο Μεταβίβασης Μετοχών για την απόκτηση του 49,99% της ανώνυμης εταιρείας ΑΙΓΙΣΤΟΣ Α.Ε., που αφορά το κατασκευαστικό της αντικείμενο, υπό την αίρεση της εκπλήρωσης συγκεκριμένων αιρέσεων, όρων και προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων είναι και η έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, χωρίς επιφύλαξη, όρους ή περιορισμούς. Την 28.12.2023 ολοκληρώθηκε η απόκτηση του 49,99% των μετοχών της εταιρείας ΑΙΓΙΣΤΟΣ Α.Ε. από την Εταιρεία.

- Την 07.08.2023 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με την ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., για την κατασκευή του έργου *«Κατασκευή Ξενοδοχειακής Μονάδας της ''ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.'' στη συμβολή των οδών Τσιμισκή και Εθνικής Αμύνης»*, ποσού 20 εκατ. ευρώ.

- Την 07.08.2023 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., για την ανάληψη του αντικειμένου *«Εγνατία Οδός: Λειτουργία και Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου στον Δυτικό Τομέα και στον Κάθετο Άξονα Α29, έτους 2023 (κ.α. 6073)»,* ποσού 10 εκατ. ευρώ.

- Την 07.08.2023 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., για την ανάληψη του αντικειμένου *«Εγνατία Οδός: Λειτουργία και Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου στον Δυτικό Τομέα και στους Κάθετους Άξονες Α1, Α25 και Α23, έτους 2023 (κ.α. 6074)»,* ποσού 7,5 εκατ. ευρώ.

- Την 09.08.2023 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με το ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ, για την κατασκευή του έργου *«Αξιοποίηση Ακινήτου μέσω Αντιπαροχής, Ιδιοκτησίας ΤΕΕ»,* ποσού 43,5 εκατ. ευρώ.

  Εν συνεχεία συστάθηκε η εταιρεία DI TERNA Μ.Α.Ε.Ε.Σ., στην οποία η Εταιρεία εκχώρησε την Σύμβαση με το ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ και την 16.11.2023 υπέγραψε με την εταιρεία DI TERNA Μ.Α.Ε.Ε.Σ. την εργολαβική σύμβαση για την κατασκευή του έργου *«Ανέγερση νέου κτιριακού συγκροτήματος γραφείων με δυο υπόγεια, φυτεμένο δώμα και περιβάλλοντα χώρο»,* ποσού 38,9 εκατ. ευρώ.

- Την 12.09.2023 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με τον ΑΔΜΗΕ Α.Ε., για την κατασκευή του έργου *«Μελέτη, Προμήθεια Εξοπλισμού και Εγκατάσταση των νέων υποσταθμών για το τμήμα Α: "Υ/Σ GIS 150kv/ΜΤ Φολεγάνδρου και Μήλου" στα πλαίσια της Δ΄ Φάσης διασύνδεσης των Κυκλάδων»,* ποσού 40,9 εκατ. ευρώ.

- Την 27.10.2023 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την TRANS ADRIATIC PIPELINE A.G. για την κατασκευή του έργου *«TAPX1 Expansion – Construction Works (Greece)»* ποσού 20 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 19 μηνών. Πρόκειται για επέκταση του υφιστάμενου σταθμού συμπίεσης στους Κήπους Έβρου.

- Την 21.12.2023 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με το Υπουργείο Πολιτισμού για την κατασκευή του έργου *«Μετατροπή του κτιρίου ‘’SILO’’ σε Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων»,* ποσού 66,8 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 24 μηνών.

- Την 22.12.2023 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την AMYNTEO SOLAR PARK NINE S.M.S.A. για την κατασκευή του έργου *«Engineering, Procurement and Construction of the 449.98 MWp Oricheio Amyntaio Solar PV Plant»,* ποσού 133 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 22 μηνών.

- Την 28.12.2023 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την THE GRID Α.Ε. για την κατασκευή του έργου *«Κατασκευή πενταόροφου συγκροτήματος κτιρίων γραφείων με τρεις υπόγειους χώρους στάθμευσης επί των οδών Χειμάρας 10-12, Λ. Αμαρουσίου-Χαλανδρίου και Γραβιάς»,* ποσού 96,5 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 17 μηνών.

- Εντός του 2023 η Εταιρεία υπέγραψε νέες συμβάσεις μικρής αξίας, καθώς και επεκτάσεις υφιστάμενων συμβάσεων εκτέλεσης έργων, συνολικού ύψους 290 εκατ. ευρώ.

Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της περιόδου 01.01 – 31.12.2023

Από την 01.01.2024 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων, σημειώθηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Την 12.01.2024 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – INTRAKAT Α.Ε. στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50%, υπέγραψε σύμβαση με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., για την κατασκευή του *έργου «Εγνατία Οδός: Λειτουργία και Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου στον Δυτικό Τομέα και στον Κάθετο Άξονα Α29, έτους 2023-2025 (κ.α. 6060)»*, ποσού 68,7 εκατ. ευρώ.

- Την 12.01.2024 η Κοινοπραξία INTRAKAT Α.Ε.- ΤΕΡΝΑ Α.Ε. στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50%, υπέγραψε σύμβαση με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., για την κατασκευή του έργου

«Εγνατία Οδός: Λειτουργία και Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου στον Ανατολικό Τομέα και στους Κάθετους Άξονες Α1, Α25 και Α23, έτους 2023-2025 (κ.α. 6061)», ποσού 57,1 εκατ. ευρώ.

- Την 25.01.2024 η Εταιρεία υπέγραψε Προσύμφωνο Μεταβίβασης Μετοχών για την απόκτηση του 100% των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας P & C DEVELOPMENT, που αφορά το κατασκευαστικό της αντικείμενο, υπό την αίρεση της έγκρισης της εν λόγω απόκτησης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.
- Την 19.03.2024 συστάθηκε η Κοινοπραξία RENCO – ΤΕΡΝΑ στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50% και αναμένεται να υπογράψει Σύμβαση για την κατασκευή του πρώτου Κέντρου Δεδομένων (Data Center) της Microsoft στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στα Σπάτα Αττικής.

  Πρόκειται για μία εγκατάσταση βιομηχανικού τύπου, που αποτελείται κυρίως από μηχανολογικό και ηλεκτρολογικό εξοπλισμό αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων στο Cloud και διαρθρώνεται ως ένα κυρίως Κτίριο Εξοπλισμού (ATH04 Building) και ένα Κτίριο Διοίκησης (Admin Block) συνοδευόμενων από πλήθος υποστηρικτικών εγκαταστάσεων και υποδομών στον περιβάλλοντα χώρο, ενώ ο σχεδιασμός του ακολουθεί τις απαιτήσεις πιστοποίησης LEED (Gold Grade). Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 79,6 εκατ. ευρώ και προβλέπει την ολοκλήρωση των μελετών, την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία του πρώτου Data Center της Microsoft, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 19,2MW.
- Την 16.04.2024 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με την ΔΕΗ Α.Ε. για τη μίσθωση τριών (3) Αεριοστροβιλικών Μονάδων του οίκου GE, συνολικής αποδιδομένης καθαρής ισχύος 130MW για την κάλυψη των αναγκών πρόσθετης ισχύος στον ΑΗΣ Λινοπεραμάτων Κρήτης, για χρονικό διάστημα έως την 31.12.2025.

Δ. Παράγοντες Κινδύνου και Αβεβαιότητες

Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται σε διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες, όπως την επάνοδο της μακροοικονομικής αβεβαιότητας, τον κίνδυνο της αγοράς, τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο ρευστότητας, την αβεβαιότητα των αποτελεσμάτων από την επίδραση ακραίων φυσικών γεγονότων, τα οποία μπορεί να έχουν παρατεταμένη και μη προβλεπόμενη διάρκεια.

1) Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Οι δραστηριότητες του Ομίλου, τον εκθέτουν σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κίνδυνος αγοράς (συμπεριλαμβανομένου του συναλλαγματικού κινδύνου, κινδύνου επιτοκίων και κινδύνου διακύμανσης τιμών), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στον Όμιλο αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, δάνεια κυρίως μακροπρόθεσμα και δευτερευόντως βραχυπρόθεσμα, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές και λοιπούς λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους. Ακολούθως αναλύεται η επίπτωση των βασικότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο και στην Εταιρεία οικονομική ζημία εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων είτε αφορά το στενό, είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είτε ιδιώτες πελάτες με μεγάλες οικονομικές δυνατότητες στο εσωτερικό και το εξωτερικό, βρίσκονται κάτω από ειδική αξιολόγηση και η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την αξιοπιστία των πελατών της, το μέγεθος ενός εκάστου αυτών, ανεξάρτητα εάν είναι φορέας του ευρύτερου δημοσίου ή ιδιώτης, για πιθανές επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει, προκειμένου να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να ελαχιστοποιήσει τυχόν επιπτώσεις για τον Όμιλο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις κρίνεται περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συμβαλλόμενοι είναι Τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το Ελληνικό Δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί Όμιλοι.

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις, είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος ή η Εταιρεία να μην μπορέσουν να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν αυτό απαιτείται. Ο κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση της εξέλιξης των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις του Ομίλου.

Ανάλυση κινδύνων αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος που προκύπτει, όταν η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου, υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κυρίως απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό

νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον ελληνικό χώρο και στα Βαλκάνια, σύμφωνα με τα ιστορικά στοιχεία και συνεπώς είναι δυνατόν να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών που μπορεί να προκύψουν από την ισοτιμία ευρώ με άλλα νομίσματα.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματορροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια είναι κυρίως σε ευρώ, σταθερού spread και κυμαινόμενου επιτοκίου βάσης συνδεδεμένου με το euribor.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος σε ευρώ με κυμαινόμενο επιτόκιο βάσης συνδεμένο με το euribor. Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια λαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, ως κεφάλαια κίνησης.

Τα δάνεια αυτά αποπληρώνονται είτε μέσα από τις εισπράξεις των εμπορικών απαιτήσεων, είτε μέσω των λειτουργικών ταμειακών ροών που παράγουν οι δραστηριότητες του Ομίλου.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης έναντι του βραχυπρόθεσμου δανεισμού και των καταθέσεων του Ομίλου, σε μια μεταβολή του μεταβλητού επιτοκίου της τάξεως του +20% –20% (2022: +/-20% επίσης). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς και μέχρι σήμερα παρουσιάζονται σταθερές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

	2023		**2022**	
	20%	(20)%	20%	(20)%
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκες υποχρεώσεις)	(440,0)	440,0	(32,0)	32,0
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκα περιουσιακά στοιχεία)	1.257,0	(1.257,0)	92,0	(92,0)

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους σημαντικούς κινδύνους τιμών επιτοκίων.

2) Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα, αλλά και την παγκόσμια οικονομία

Ο απολογισμός για την Ελληνική οικονομία για το 2023 ήταν θετικός, αφού η επιτευχθείσα ανάπτυξη ανήλθε σε 2% σε συνέχεια της ανάπτυξης του 2022 (5,9%) και σύμφωνα με τις υπάρχουσες εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος αναμένεται για το 2024 θα ανέλθει σε 2,3% και για το 2025 σε 2,5%.

Μέχρι σήμερα, με τις υπάρχουσες εκτιμήσεις για την συνέχιση της ενεργειακής κρίσης, ως προς την διάρκειά και την ένταση των εχθροπραξιών στην Ουκρανία, δεν διαφαίνεται πιθανή λύση στο κοντινό μέλλον. Ως εκ τούτου, η μειωμένη προσφορά φυσικού αερίου από την Ρωσία προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε ένα σημαντικό βαθμό, η υποκατάσταση του φυσικού αερίου από το υγροποιημένο φυσικό αέριο (LNG), θα συνεχίσει να επηρεάζει τις τιμές της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τις τιμές στο σύνολο των προϊόντων που επηρεάζονται από την χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας, παρόλες τις προσπάθειες για την εξομάλυνση των τιμών που ήδη έχουν γίνει από τις κρατικές παρεμβάσεις για την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων αυτών.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω, είναι ο πληθωρισμός με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, να έχει διαμορφωθεί σε 4,2% το 2023, σε σχέση με το 9,6% του 2022, λόγω της ανοδικής πορείας των ενεργειακών αναγκών, αλλά και των ανατιμήσεων στα είδη διατροφής.

Το ύψος του πληθωρισμού με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή στην Ευρωζώνη για το 2024-2025, εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 2,3% και 2% αντιστοίχως, κυρίως λόγω της αναμενόμενης κάμψης των τιμών ενέργειας και της αρνητικής επίδρασης στη βάση της σύγκρισης.

Οι προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να ελέγξει τις πληθωριστικές πιέσεις, με συνεχόμενες αυξήσεις επιτοκίων, οι οποίες τον Σεπτέμβριο του 2023 διαμόρφωσαν το επίπεδο του επιτοκίου στο 4% για να μειωθεί η αυξημένη ζήτηση, η οποία θεωρείται ότι είναι η αιτία των πληθωριστικών πιέσεων, δεν έχει επιφέρει ακόμη τα επιθυμητά αποτελέσματα για την επίτευξη της μείωσης του ποσοστού του πληθωρισμού. Αντίθετα όμως, η αύξηση του χρηματοοικονομικού κόστους, έχει σαν συνέπεια την σημαντική μείωση της ανάπτυξης ορισμένων Ευρωπαϊκών κρατών.

Οι πρόσθετες αιτίες αβεβαιότητας για την οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα για τα επόμενα έτη που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν θετικά ή αρνητικά ως προς την επίτευξη των στόχων της ανάπτυξης, καταγράφονται ακολούθως:

- Η μη ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, έτσι ώστε η οικονομία να γίνει εξωστρεφής και να αντιμετωπιστεί το έλλειμα των τρεχουσών συναλλαγών.
- Η καθυστέρηση στη μείωση του δείκτη δημοσίου χρέους.
- Η διατήρηση των υψηλών επιτοκίων δανεισμού, η οποία επιφέρει στους δανειολήπτες προβλήματα αδυναμίας αποπληρωμής των δόσεων των στεγαστικών δανείων α’ κατοικίας και της αγροτικής γης.
- Η συνεχιζόμενη αύξηση των τιμών των προϊόντων ευρείας κατανάλωσης, η οποία επιφέρει τη μείωση του πραγματικού διαθεσίμου εισοδήματος και της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών και αφαιρεί τη δυνατότητα για τη δημιουργία αποταμιεύσεων για να επενδυθούν μελλοντικά.

- Η εξασθένηση του διαθεσίμου εισοδήματος των πολιτών κυρίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα επιφέρει μείωση των εσόδων από τον τουρισμό.
- Η μη επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και το ενδεχόμενο της αδυναμίας της Κυβέρνησης για την έγκαιρη εκταμίευση των Ευρωπαϊκών πόρων και τυχόν γραφειοκρατικών εμποδίων στην υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων.
- Η συνεχιζόμενη καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης.
- Η αδυναμία σε ορισμένους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης να ξεπεράσουν την γραφειοκρατία για την λύση σημαντικών προβλημάτων που χρειάζονται άμεσες ενέργειες και μακροπρόθεσμους προγραμματισμούς (θεομηνίες, φωτιές, κλιματικές μεταβολές).

Παρά τις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί λόγω των γεωπολιτικών μεταβολών, της συνεχιζόμενης ενεργειακής κρίσης και των πληθωριστικών πιέσεων και δεδομένου ότι ο Όμιλος δεν έχει δραστηριότητα στην Ρωσία, στην Ουκρανία, την Λευκορωσία και τη Μέση Ανατολή, οι προοπτικές για τον Όμιλο παραμένουν θετικές μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Οι λόγοι είναι: α) η αναβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας ως προς το αξιόχρεο της Ελληνικής οικονομίας, η οποία σημαίνει περισσότερες εισροές επενδυτικών κεφαλαίων με ευνοϊκότερους όρους δανεισμού που απαιτούνται για επενδύσεις και β) οι σημαντικές υπογεγραμμένες και προς υπογραφή κατασκευαστικές συμβάσεις προς εκτέλεση.

3) Κίνδυνοι που σχετίζονται με τον αντίκτυπο της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19)

Η δημιουργηθείσα εμπειρία ως προς τον τρόπο προφύλαξης του πληθυσμού από την μετάδοση του ιού, τα προγράμματα μαζικού εμβολιασμού που ξεκίνησαν από το 2021, καθώς και η χορήγηση νέων φαρμάκων στους νοσούντες, μείωσαν τη σοβαρότητα του κινδύνου, καθώς και το ποσοστό των νοσούντων, με αποτέλεσμα να μην θεωρείται σημαντικός κίνδυνος μια πιθανή εμφάνιση ενός νέου ιού, που να ανήκει στην ίδια κατηγορία.

4) Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

<u>Συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία</u>

Οι συνεχιζόμενες και με αυξανόμενη ένταση εχθροπραξίες μεταξύ της Ουκρανίας και της Ρωσίας με την έμμεση συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α. μέσα από την παροχή υποστήριξης προς την ουκρανική πλευρά, έχει σαν αποτέλεσμα την απομάκρυνση του ενδεχομένου της κατάπαυσης του πυρός στο άμεσο μέλλον μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών.

Η λήψη περιοριστικών μέτρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Η.Π.Α. ως προς την διακίνηση ρωσικής προέλευσης κεφαλαίων, καθώς και των πρόσθετων περιοριστικών μέτρων προς την ίδια κατεύθυνση (δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων, καταδικαστικές αποφάσεις, κ.λπ.), ως επίσης και των απαγορεύσεων πώλησης ρωσικών προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλες χώρες, είχαν σαν αποτέλεσμα τη λήψη αντιμέτρων που έλαβε η Ρωσία εναντίον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ αυτών και τη μείωση των πωλούμενων ποσοτήτων φυσικού αερίου.

Να σημειωθεί ότι, το εμπάργκο προς την Ρωσία δεν έδωσε την προσδοκώμενη λύση, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται ο πόλεμος μετά από 2 χρόνια από την έναρξη του, χωρίς να υπάρχει εκτίμηση για άμεση λύση των προβλημάτων. Παράλληλα, η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια συνεχίζει να είναι

πολύ ακριβή για τον τελικό καταναλωτή, τροφοδοτώντας τον υπάρχοντα πληθωρισμό στον οποίο η τιμή της ενέργειας είναι από τους βασικούς συντελεστές του κόστους παραγωγής των προϊόντων.

Συγκεκριμένα στον λειτουργικό τομέα των Κατασκευών υπάρχει επίδραση στο κόστος κατασκευής από τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ουκρανία, αλλά με δεδομένο ότι σε ένα μεγάλο μέρος των σημαντικών κυρίως συμβάσεων, υπάρχει η πρόνοια της αναπροσαρμογής των τιμών, η τελική επίδραση στον Όμιλο δεν αναμένεται να είναι σημαντική. Παράλληλα, για το σύνολο των νέων έργων στα οποία είμαστε μειοδότες ή θα συμμετάσχουμε στους διαγωνισμούς για την ανάληψή τους, τα αυξημένα κόστη συμπεριλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς των προσφορών.

Ο Όμιλος δεν έχει άμεσα δραστηριότητες στην Ρωσία, στην Ουκρανία και την Λευκορωσία, παρόλα αυτά αξιολογεί συνεχώς τους γεωπολιτικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, έχοντας διαμορφώσει συγκεκριμένες πολιτικές και διαδικασίες, έτσι ώστε να μετριαστεί ο κίνδυνος στο βαθμό που είναι εφικτό.

Αβεβαιότητα λόγω των εχθροπραξιών στην Μέση Ανατολή

Μετά την απρόκλητη επίθεση από το παλαιστινιακό ισλαμιστικό κίνημα Χαμάς την 07.10.2023 στο Ισραήλ, πυροδοτήθηκε μια αντεπίθεση του στρατού του Ισραήλ στην Λωρίδα της Γάζας, η οποία έχει στοιχίσει τη ζωή σε χιλιάδες ανθρώπους έχοντας παράλληλα προκαλέσει ανθρωπιστική καταστροφή στους κατοίκους της Γάζας. Σε αυτές τις εχθροπραξίες έχουν συμμετάσχει και τα γειτονικά κράτη Λίβανος και Υεμένη με τη στήριξη του Ιράν, με αποτέλεσμα εκτός όλων των άλλων, να δημιουργηθούν και προβλήματα στην ναυσιπλοΐα και κατ' επέκταση στη διακίνηση των εμπορευμάτων. Μια πιθανή άμεση συμμετοχή στις εχθροπραξίες από το Ιράν, θα μπορούσε να διευρύνει οξύνοντας το σύνολο των προβλημάτων στην περιοχή και κατ' επέκταση στην παγκόσμια οικονομία, επηρεάζοντας έμμεσα και την Ελληνική οικονομία.

Οι προοπτικές του Ομίλου, παρόλα αυτά, παραμένουν θετικές και μη εξαρτώμενες άμεσα από τις εχθροπραξίες στη Μέση Ανατολή. Ωστόσο λόγω της δυναμικής των εχθροπραξιών, ενδεχομένως να ανακύψουν νέοι κίνδυνοι. Η Διοίκηση του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη αβεβαιότητα στο ευρύτερο οικονομικό κλίμα προσπαθεί να αξιολογήσει έγκαιρα τις οποιαδήποτε έμμεσες συνέπειες στον Όμιλο, για να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των συνεπειών.

Ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων

Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη των μελλοντικών εσόδων από τη δραστηριότητα του Ομίλου σε αυτόν τον τομέα. Παρόλο που τα υπόλοιπα των συμβάσεων αυτών αντιπροσωπεύουν εργασίες που θεωρούνται βέβαιες, δεν μπορεί να δοθεί καμία εγγύηση ότι δεν θα λάβουν χώρα ακυρώσεις ή προσαρμογή του αντικειμένου τους.

Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων του Ομίλου μπορεί να υποστούν διακυμάνσεις που σχετίζονται με καθυστερήσεις στις εκτελέσεις έργων, ή/και εισπράξεων απαιτήσεων ή αδυναμία εκπλήρωσης συμβατικών υποχρεώσεων.

Κίνδυνοι κλιματικής αλλαγής

Η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη έχει προκαλέσει μια σειρά από ακραία φυσικά φαινόμενα (καταστροφικές πλημμύρες, παγωνιές, έντονες χιονοπτώσεις, αλλά και σε μεγάλη έκταση φωτιές από την παρατεταμένη ξηρασία).

Οι κίνδυνοι που προκύπτουν από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα αναμένεται να επηρεάσουν τις περισσότερες, αν όχι όλες, επιχειρηματικές οντότητες σε ζητήματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητά τους.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ακραία φυσικά φαινόμενα τα οποία έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια, ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρση ή την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων που μπορεί να προέλθουν, πέρα από την ασφαλιστική κάλυψη για τους κινδύνους που είναι ασφαλιστέοι.

Κίνδυνος Κυβερνοασφάλειας

Πιθανές παραβιάσεις στην ασφάλεια των δικτύων, των πληροφοριακών και λειτουργικών συστημάτων, απειλούν την ακεραιότητα των δεδομένων του Ομίλου, των ευαίσθητων πληροφοριών, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Μια τέτοια πιθανή παραβίαση θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη φήμη του Ομίλου και την ανταγωνιστική του θέση. Επίσης, μια πιθανή επιδίκαση αποζημιώσεων, επιβολή προστίμων, ή απώλεια δραστηριοτήτων (περιλαμβανομένου και του κόστους αποκατάστασης), θα μπορούσαν να έχουν σημαντική αρνητική επίδραση στην οικονομική μας κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα. Επιπλέον, η διαχείριση των παραβιάσεων κυβερνοασφάλειας, ενδέχεται να απαιτήσει σημαντική επένδυση χρόνου από τη διοίκηση.

Για την αποφυγή των κινδύνων Κυβερνοασφάλειας, ο Όμιλος μέσω της μητρικής ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ έχει θεσπίσει και εφαρμόζει Πολιτικές και Διαδικασίες Κυβερνοασφάλειας, με τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται όλα τα στελέχη και οι εξωτερικοί συνεργάτες του Ομίλου. Σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, η Διεύθυνση Πληροφορικής παρέχει συμπληρωματικές οδηγίες.

Ο Όμιλος βρίσκεται σε αδιάλειπτη συνεργασία με εταιρίες παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών Κυβερνοασφάλειας καθώς και με έμπειρους συμβούλους στο αντικείμενο, με σκοπό την πλήρη τεχνική και οργανωτική κάλυψη στον τομέα της Κυβερνοασφάλειας.

Ε. Έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης 2023

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ είναι ένας από τους μεγαλύτερους επιχειρηματικούς Ομίλους στην Ελλάδα, με παρουσία επίσης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Δραστηριοποιείται στους τομείς των υποδομών, της παραγωγής και των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων.

Το ανεκτέλεστο κατασκευαστικό υπόλοιπο του Ομίλου κατά την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων ανέρχεται με τις υπογεγραμμένες και προς υπογραφή νέες συμβάσεις σε 5,3 δισ. ευρώ.

Η παρούσα έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης αφορά στην χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023. Η έκθεση έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4403/2016 και περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Καταπολέμηση της διαφθοράς
- Ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας
- Σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου

- Κοινωνικά και εργασιακά θέματα
- Περιβαλλοντικά και ενεργειακά θέματα

Καταπολέμηση της διαφθοράς

Η καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελεί κρίσιμο πυλώνα της λειτουργίας του Ομίλου, ο οποίος έχει δεσμευτεί στην επίδειξη μηδενικής ανοχής σε τέτοιου είδους περιστατικά, μέσω της προαγωγής της διαφάνειας, της διασφάλισης της επιχειρηματικής ηθικής και της κανονιστικής συμμόρφωσης, τα οποία διαχέονται σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων και επηρεάζουν την επαγγελματική συμπεριφορά των ανθρώπων του. Προς το σκοπό αυτό, ο Όμιλος ενεργεί μέσω της θέσπισης πολιτικών και διαδικασιών, αλλά και μέσω της δημιουργίας μηχανισμών ελέγχου και συμμόρφωσης με τις εν λόγω πολιτικές. Ειδικότερα ο Όμιλος:

- Εφαρμόζει Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας
- Εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης για την Κανονιστική Συμμόρφωση και την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 37001 και ISO 19600.
- Καθορίζει συγκεκριμένα Πολιτικές όπως Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Ελέγχου Διαφθοράς και Δωροδοκίας, Πολιτική δώρων, Πολιτική δωρεών και χορηγιών, Πολιτική ταξιδίων και εξόδων φιλοξενίας, Πολιτική Αντιμετώπισης μη Υγιούς Ανταγωνισμού, Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων, Πολιτική συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη.
- Αναγνωρίζει και αξιολογεί κινδύνους κανονιστικής συμμόρφωσης, διαφθοράς και δωροδοκίας και λαμβάνει όπου απαιτούνται τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα.
- Παρακολουθεί σε καθημερινή βάση την ορθή εφαρμογή του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας.
- Οργανώνει στοχευμένες εκπαιδεύσεις και ενημερώσεις, δια ζώσης και μέσω e-learning, σχετικά με τον Κώδικα Ηθικής Δεοντολογίας και τις πολιτικές και διαδικασίες για την καταπολέμηση της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας για όλους τους εργαζομένους.
- Παρέχει σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη τα απαραίτητα κανάλια επικοινωνίας για τη διενέργεια αναφορών/ καταγγελιών που εξασφαλίζουν την ανωνυμία και την προστασία του αναφέροντος.
- Εξασφαλίζει τη δυνατότητα γνωστοποίησης αναφορών στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τυχόν αποκλίσεις ή ανησυχίες με την εφαρμογή του Κώδικα.
- Εφαρμόζει ενέργειες δέουσας επιμέλειας για την πρόληψη και αντιμετώπιση θεμάτων διαφθοράς και δωροδοκίας.
- Αξιολογεί συνεργάτες, προμηθευτές για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης, διαφθοράς και δωροδοκίας.
- Αξιολογεί τις αποκλίσεις και προβαίνει στις απαραίτητες νόμιμες ενέργειες.

Ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας

Ο Όμιλος προσαρμόζει συνεχώς τις υφιστάμενες διαδικασίες διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας για να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις που προκύπτουν. Αυτές περιλαμβάνουν νέους όρους

συνεργασίας με προμηθευτές και την προτίμηση των εγχώριων προμηθευτών ώστε να συμβάλει ο Όμιλος στην τόνωση της τοπικής οικονομίας.

Ο Όμιλος επιδιώκει την υπεύθυνη συνεργασία με όλα τα συμβαλλόμενα μέρη στην εφοδιαστική αλυσίδα. Ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας αποτελεί το πλαίσιο αρχών και αξιών που πρέπει να καθοδηγούν τους προμηθευτές, τους υπεργολάβους και τους συνεργάτες του Ομίλου για τη διατήρηση διαφανών και υπεύθυνων επιχειρηματικών σχέσεων.

Από το 2023 ο Όμιλος εφαρμόζει Πολιτική Προμηθειών η οποία ενσωματώνει κριτήρια ESG (Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και Διακυβέρνησης) για την αξιολόγηση και επιλογή προμηθευτών και συνεργατών με απώτερο στόχο να συμβάλλει στη δημιουργία μιας εφοδιαστικής αλυσίδας που σέβεται τις αρχές της βιωσιμότητας και της κοινωνικής ευθύνης.

Ο Όμιλος παρακολουθεί, αξιολογεί και αναθεωρεί σε ετήσια βάση τους κινδύνους που σχετίζονται με την εφοδιαστική αλυσίδα.

Ανάμεσα σε άλλα περιστατικά που έχουν σημαντική επίπτωση στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Ομίλου και ενδέχεται να επηρεάσουν τη φήμη του, καθώς και την επιχειρησιακή του λειτουργία, και τα οποία σχετίζονται με την εφοδιαστική αλυσίδα έχουν αναγνωριστεί τα ακόλουθα:

- Ελλείψεις αγαθών, προϊόντων και πρώτων υλών.
- Αδυναμία εκτέλεσης συμβάσεων από εγκεκριμένους προμηθευτές λόγω κλιματικών διαταραχών, ασταθούς γεωπολιτικού περιβάλλοντος κ.α.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνωρίζει τον κίνδυνο περιστατικών παραβίασης διεθνών προτύπων ή/και νομοθεσίας που σχετίζονται με τις πρακτικές των προμηθευτών του καθώς και τη μη κοινή χρήση κοινών πολιτικών/αξιών με τους προμηθευτές του. Επισημαίνεται ότι πιθανοί κίνδυνοι μεταξύ άλλων στην εφοδιαστική αλυσίδα δύνανται να προκύψουν από τη μη υποστήριξη τοπικών και εγχώριων προμηθευτών, με ενδεχόμενη μείωση της αγοραστικής τους δύναμης και της ευρύτερης οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας των περιοχών δραστηριοποίησης. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος επιλέγει σταθερά την συνεργασία του με τοπικούς προμηθευτές.

Προς την κατεύθυνση αυτή, ο Όμιλος επικοινωνεί τις ελάχιστες απαιτήσεις συνεργασίας και εξασφαλίζει πως οι συνεργαζόμενοι προμηθευτές του τηρούν περιβαλλοντικά, ενεργειακά και κοινωνικά κριτήρια όπως:

- Η πιστοποίηση τους σε διεθνή πρότυπα πχ. ISO 9001, ISO 14001 και ISO 50001.
- Η εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών για την προστασία του περιβάλλοντος και του κοινωνικού συνόλου.
- Η διάθεση και χρήση υλικών και εξοπλισμού που εκτός από την καταλληλόλητα και τη χρηστικότητά τους, διαθέτουν υψηλές προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας, είναι φιλικά προς το περιβάλλον και ανήκουν σε υψηλή ενεργειακή κλάση χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης.
- Πλήρης συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο για την Υγεία και την Ασφάλεια καθώς και η τήρηση του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας του Ομίλου.

Ανθρώπινα δικαιώματα

Η διαχείριση κινδύνων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τον Όμιλο ΤΕΡΝΑ. Ο Όμιλος δεσμεύεται να αναγνωρίζει, να προλαμβάνει και να αντιμετωπίζει τους κινδύνους που μπορεί να προκαλέσουν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Για την καλύτερη διαχείριση αυτών των κινδύνων, ο Όμιλος υιοθετεί μια σειρά μέτρων, συμπεριλαμβανομένων:

- Ανάλυση κινδύνων που μπορεί να επηρεάσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις δραστηριότητές του. Αυτή η ανάλυση βοηθά στον εντοπισμό των πιθανών προβλημάτων και κινδύνων που μπορεί να προκύψουν.
- Πολιτικές και διαδικασίες που προάγουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες καθορίζουν τις απαιτήσεις και τις πρακτικές που πρέπει να ακολουθούνται για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την αποτροπή παραβιάσεων.
- Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση στους εργαζομένους του σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη σημασία της προστασίας τους. Αυτό βοηθά στην ενίσχυση της συνείδησης και της συμμόρφωσης με τις πολιτικές και τις διαδικασίες του Ομίλου.
- Επιθεωρήσεις και αξιολογήσεις για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αφορούν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό εξασφαλίζει ότι οι πρακτικές του Ομίλου είναι σύμφωνες με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις

Κοινωνικά και Εργασιακά Θέματα

Μέσω της υιοθέτησης υπεύθυνων πολιτικών, ο Όμιλος υποστηρίζει την ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού του αλλά και των τοπικών κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται και με τις οποίες αλληλοεπιδρά. Μέσα από συνεχή διαβούλευση και προσπάθειες αναγνώρισης και ανταπόκρισης στις πραγματικές ανάγκες που συντρέχουν αλλά και μέσα από την ίδια του τη δραστηριότητά, ο Όμιλος συμμετέχει ενεργά, υποστηρίζει και έχει ως μέγιστη προτεραιότητα την επένδυση στους ανθρώπους του παρέχοντας τους απαραίτητους πόρους για την προαγωγή της συνεχούς βελτίωσης του εργασιακού περιβάλλοντος. Ο Όμιλος, για τη διαχείριση των κοινωνικών και εργασιακών ζητημάτων:

- Αυξάνει συνεχώς το κοινωνικο-οικονομικό του αποτύπωμα.
- Εφαρμόζει Πολιτική Προσέλκυσης και Αξιολόγησης με αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια επιλογής.
- Εφαρμόζει Πολιτική Αμοιβών και Παροχών.
- Ενισχύει τη διαφορετικότητα.
- Παρέχει ίσες ευκαιρίες κατάρτισης και εκπαίδευσης.
- Εφαρμόζει Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας.
- Εφαρμόζει Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και χρήσης cookies.

Περιβαλλοντικά και Ενεργειακά Θέματα

Η περιβαλλοντική συμμόρφωση του Ομίλου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής του και γίνεται ορατή μέσα από τις πολιτικές, στρατηγικές και επιχειρηματικές του αποφάσεις και δράσεις. Ο Όμιλος δρα στοχευμένα και λαμβάνει μέτρα που οδηγούν στη μείωση των δυσμενών περιβαλλοντικών επιδράσεων με την ταυτόχρονη διασφάλιση της επιχειρηματικής του συνέχειας και τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα, η περιβαλλοντική στρατηγική του Ομίλου για την περιβαλλοντική συμμόρφωση περιλαμβάνει:

- την Περιβαλλοντική και Ενεργειακή διαχείριση
- την υπεύθυνη Διαχείριση της Ενέργειας
- το μετριασμό και την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- την Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας
- τη Διαχείριση Πόρων και Κυκλική Οικονομία

Για να διασφαλιστεί η περιβαλλοντική συμμόρφωση τόσο σε επίπεδο δραστηριοτήτων όσο και σε επίπεδο λειτουργιών, πραγματοποιούνται εσωτερικές και εξωτερικές περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις σε ετήσια βάση και ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Οι εσωτερικές περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διενεργούνται από την Υπηρεσία HSE, ενώ οι εξωτερικές επιθεωρήσεις από διαπιστευμένους Φορείς Πιστοποίησης και άλλες ελεγκτικές αρχές.

Ο Όμιλος διαθέτει Ενιαία Πολιτική Συστημάτων Διαχείρισης, η οποία τον δεσμεύει για τη μείωση των επιπτώσεων της λειτουργίας του στο περιβάλλον, τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στα κτήρια και τις εγκαταστάσεις του, με στόχο την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης στο μοντέλο λειτουργίας του.

Για την άμεση επίτευξη των παραπάνω στόχων, η μητρική εταιρεία του Ομίλου ΤΕΡΝΑ έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 50001:2018, προκειμένου να επιτύχει μια ορθολογικότερη ενεργειακή διαχείριση των λειτουργιών της. Επιπλέον, ο Όμιλος επενδύει στην ανανέωση και την τακτική συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού, με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και την αύξηση του ωφέλιμου χρόνου ζωής των μηχανημάτων του.

ΣΤ. Προβλεπόμενη πορεία και Εξέλιξη

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ είναι ένας από τους μεγαλύτερους επιχειρηματικούς ομίλους στην Ελλάδα, με επιλεκτική παρουσία επίσης στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή. Δραστηριοποιείται κυρίως στον κλάδο των υποδομών.

Το ανεκτέλεστο κατασκευαστικό υπόλοιπο του Ομίλου κατά την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων ανέρχεται με τις υπογεγραμμένες και προς υπογραφή νέες συμβάσεις σε 5,3 δισ. ευρώ.

Παρά την αβεβαιότητα που επικρατεί, οι προοπτικές για την Ελληνική οικονομία παραμένουν θετικές μεσοπρόθεσμα, καθώς διαμορφώνονται οι συνθήκες για αλλαγή του προτύπου της οικονομικής μεγέθυνσης, η οποία αναμένεται να προέλθει σε μεγαλύτερο βαθμό από τις επενδυτικές δαπάνες.

Αξίζει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι η ενίσχυση της επενδυτικής δραστηριότητας στον τομέα των κατασκευών που δραστηριοποιείται ο Όμιλος αποτελεί προτεραιότητα της Ελληνικής Πολιτείας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα έργα υποδομών μέσω της υψηλής πολλαπλασιαστικής επίδρασης (multiplier effect), συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση του ΑΕΠ και στην ενίσχυση της απασχόλησης.

Το έτος 2024 ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ θα συνεχίσει την εφαρμογή της στρατηγικής του για συνεχή ανάπτυξη στην Ελληνική και στις διεθνείς αγορές.

Με τις επενδύσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη κι αυτές που θα ακολουθήσουν, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ δημιουργεί χιλιάδες καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, δίνοντας την ευκαιρία στο ελληνικό επιστημονικό δυναμικό, στους νέους και τις νέες μας να ζήσουν με αξιοπρέπεια κι αισιοδοξία για το μέλλον στην πατρίδα τους, αλλά και σε όσους έφυγαν να επιστρέψουν σιγά σιγά κοντά μας.

Οι προοπτικές επίτευξης των στόχων που αναλογούν στο 2024 και μετά είναι θετικές δεδομένου ότι:

Στον κλάδο των Κατασκευών:

Η ΤΕΡΝΑ Α.Ε., αποτελεί μία από τις ισχυρότερες Ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες στην εκτέλεση μεγάλων και σύνθετων ευρύτατου φάσματος δημόσιων και ιδιωτικών έργων, μεγάλου προϋπολογισμού και σύνθετης τεχνογνωσίας, όπως οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, κτίρια, νοσοκομεία, μουσεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, υδροηλεκτρικά έργα, φράγματα, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εργοστάσια παραγωγής ενέργειας κ.λπ.

Οι προοπτικές για τα επόμενα έτη συνηγορούν στην βελτίωση των οικονομικών μεγεθών του τομέα, αφού το ανεκτέλεστο υπόλοιπο κατασκευαστικών εργασιών διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, ανερχόμενο την 31.12.2023 σε 3,4 δισ. ευρώ περίπου με τις προς τρίτους συμβάσεις. Στο ανωτέρω ανεκτέλεστο δεν συμπεριλαμβάνεται το ανεκτέλεστο 1,9 δισ. ευρώ περίπου των προς υπογραφή νέων συμβάσεων, για έργα τα οποία ο Όμιλος έχει ήδη ανακηρυχθεί ανάδοχος ή προτιμητέος επενδυτής και αναμένεται η υπογραφή των συμβάσεων κατασκευής.

Επιπρόσθετα, οι προοπτικές του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα θετικές, καθώς στα επόμενα χρόνια ο προϋπολογισμός των νέων έργων που θα βγουν προς δημοπράτηση θα ξεπεράσει τα 20 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ένα σημαντικό τμήμα εκτιμάται ότι θα εκτελεσθεί από τον Όμιλο.

Να σημειωθεί ότι η εκτέλεση του συνόλου των ανωτέρω έργων, θα επιφέρει στην Ελληνική Οικονομία σημαντικά θετικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Ο Όμιλος, με την συνέπεια και την υψηλή αίσθηση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που τον διακρίνει, θα παραμείνει πρωτοπόρος στον τομέα των κατασκευών και θα επιδιώξει να αυξήσει τα οικονομικά μεγέθη του τομέα, δημιουργώντας ταυτόχρονα ικανοποιητικά κέρδη προς όφελος των μετόχων του.

Στον κλάδο Λατομείων/Βιομηχανίας:

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται επίσης στην εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου και στην βιομηχανική παραγωγή προϊόντων καυστικής και δίπυρης μαγνησίας μέσω της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΒΕΤΕ, μια δραστηριότητα κυρίως εξαγωγική (www.ternamag.com).

Παρά την ύπαρξη των αρνητικών αποτελεσμάτων, τα Λειτουργικά αποτελέσματα (EBIT) κατά την τρέχουσα χρήση είναι βελτιωμένα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση στον τομέα της βιομηχανίας, η εταιρεία έχοντας προβεί ήδη σε επανασχεδιασμό των λειτουργικών της δραστηριοτήτων, με στόχο

την μείωση του κόστους των παραγόμενων προϊόντων, εκτιμά ότι μελλοντικά ο τομέας της βιομηχανίας θα καταστεί κερδοφόρος.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Το 2023 υπήρξε χρονιά κατά την οποία ο Όμιλος συνέχισε σταθερή πορεία. Επιπλέον, ο Όμιλος συνεχίζει προσεκτικά το επενδυτικό του πρόγραμμα, διατηρώντας ταυτόχρονα ικανοποιητική ρευστότητα.

Απευθύνουμε τις ευχαριστίες του Δ.Σ. στο Προσωπικό, τα Στελέχη και τους Συνεργάτες μας για την συμβολή τους.

Επίσης, ευχαριστούμε τους Πελάτες μας, τους Προμηθευτές μας και τις συνεργαζόμενες Τράπεζες και εσάς τους κ.κ. Μετόχους για την εμπιστοσύνη σας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει ομόφωνα την παραπάνω Έκθεση Διαχείρισης για να υποβληθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 24η Μαΐου 2024

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Γεώργιος Περδικάρης

Πρόεδρος Δ.Σ.

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

II. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2023, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν ουσιώδεις πληροφορίες λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

© 2024 Grant Thornton Greece. All rights reserved.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε

© 2024 Grant Thornton Greece. All rights reserved.

ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου , κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2023.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ » και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 24 Μαΐου 2024

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Παναγιώτης Νούλας

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 40711

Grant Thornton

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Λ. Κατεχάκη 58, 115 25 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

© 2024 Grant Thornton Greece. All rights reserved.

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

III. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2023)

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), ως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ την 24η Μαΐου 2024 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.terna.gr. Περαιτέρω, περιλαμβάνονται και στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση της μητρικής της εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. http://www.gekterna.com, σύμφωνα με την απόφαση 8/754/14.04.2016 του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ασώματα πάγια	8	27.983	33.848	1.942	2.061
Δικαιώματα χρήσης παγίων	9	59.190	27.598	58.545	26.964
Ενσώματα πάγια	10	94.332	97.776	49.346	51.792
Υπεραξία	7	2.380	2.380	0	0
Επενδυτικά ακίνητα	11	8.169	8.079	7.545	7.455
Συμμετοχές σε θυγατρικές	12	0	0	73.935	79.823
Συμμετοχές σε συγγενείς	13	44.595	43.667	3.499	13.056
Συμμετοχές σε κοινοπραξίες	13	22.716	2.716	22.716	2.716
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	19	29.571	21.263	25.512	17.205
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	14	16.013	64.497	77.646	119.715
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	30	3.898	5.647	3.849	3.016
Σύνολο μη κυκλοφορούντος		**308.847**	**307.471**	**324.535**	**323.803**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	15	20.247	20.432	3.938	5.738
Εμπορικές απαιτήσεις	16	363.701	227.870	332.587	202.467
Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	17	324.262	223.970	305.005	200.800
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	18	109.336	157.193	108.939	155.650
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		17.193	20.037	17.148	20.017
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	19	10.000	10.000	10.000	10.000
Χρηματικά διαθέσιμα	20	240.670	196.857	173.197	120.972
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		**1.085.409**	**856.359**	**950.814**	**715.644**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**1.394.256**	**1.163.830**	**1.275.349**	**1.039.447**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μετοχικό κεφάλαιο	28	55.460	55.460	55.460	55.460
Διαφορά υπέρ το άρτιο		62.702	62.702	62.702	62.702
Αποθεματικά	29	61.194	57.875	57.950	54.691
Κέρδη εις νέον		77.151	(2.285)	41.401	(26.278)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων αποδιδόμενων στους μετόχους της μητρικής		**256.507**	**173.752**	**217.513**	**146.575**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		9.692	12.031	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**266.199**	**185.783**	**217.513**	**146.575**

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	21	128.030	135.646	127.371	135.007
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	22	46.973	21.591	46.551	21.165
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	27	214.133	207.819	205.901	199.587
Λοιπές προβλέψεις	24	8.441	8.374	7.241	7.174
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	23	2.557	2.225	2.029	1.584
Επιχορηγήσεις	25	3.213	3.346	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	30	32.411	16.050	27.099	10.760
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**435.758**	**395.051**	**416.192**	**375.277**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	26	304.252	197.600	285.366	175.999
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	21	38.571	12.118	38.034	11.616
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες τους επόμενους 12 μήνες	21	14.063	15.980	14.063	15.980
Βραχυπρόθεσμο μέρος υποχρεώσεων από μισθώσεις	22	11.362	5.951	11.106	5.708
Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	17	253.401	298.566	226.160	263.171
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27	69.462	52.451	65.859	44.944
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος		1.188	330	1.056	177
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**692.299**	**582.996**	**641.644**	**517.595**
Σύνολο Υποχρεώσεων		**1.128.057**	**978.047**	**1.057.836**	**892.872**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**1.394.256**	**1.163.830**	**1.275.349**	**1.039.447**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2023

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Κύκλος εργασιών	31	1.321.764	828.759	1.282.083	770.704
Κόστος πωλήσεων	32	(1.179.027)	(748.636)	(1.147.189)	(700.226)
Μικτό κέρδος/(ζημιά)		**142.737**	**80.123**	**134.894**	**70.478**
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης		(24.965)	(31.340)	(18.523)	(23.393)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης		(1.363)	(2.018)	(1.095)	(1.760)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	34	(14.141)	(9.828)	(3.974)	40
Αποτελέσματα προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		**102.268**	**36.937**	**111.302**	**45.365**
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	36	(10.747)	(3.859)	(8.391)	(2.238)
Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων	13	0	2.751	0	1.809
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων	12,13,35	0	0	(9.118)	(17.452)
Έσοδα/(ζημίες) συμμετοχών και λοιπών συμμετοχικών τίτλων		805	475	805	475
Κέρδη/(Ζημίες) από την ενοποίηση κοινοπραξιών και συγγενών με την μέθοδο της καθαρής θέσης	13	10.927	25.478	0	0
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρου εισοδήματος		**103.253**	**61.782**	**94.598**	**27.959**
Φόρος εισοδήματος	30	(29.878)	(17.270)	(26.919)	(15.706)
Καθαρά Κέρδη/(ζημίες) μετά φόρων		**73.375**	**44.512**	**67.679**	**12.253**
Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα					
α) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που αναταξινομούνται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους					
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού		130	(2.327)	175	(2.212)
Σύνολο		**130**	**(2.327)**	**175**	**(2.212)**
β) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε επόμενες περιόδους					

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Αποτίμηση επενδύσεων σε λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους	19	3.769	1.927	3.769	1.927
Αναλογιστικά έσοδα/(έξοδα) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	23	(142)	26	(142)	18
Αναλογία στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα κοινοπραξιών και συγγενών επιχειρήσεων	13	0	1	0	0
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα ανωτέρω αποτελέσματα	30	(798)	(430)	(798)	(428)
Σύνολο		**2.829**	**1.524**	**2.829**	**1.517**
Καθαρά Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα		**2.959**	**(803)**	**3.004**	**(695)**
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		**76.334**	**43.709**	**70.683**	**11.558**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) αποδιδόμενα σε					
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας		79.541	51.534		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(6.166)	(7.022)		
Σύνολο		**73.375**	**44.512**		
Συνολικά αποτελέσματα αποδιδόμενα σε					
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας		82.500	50.729		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(6.166)	(7.020)		
Σύνολο		**76.334**	**43.709**		

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2023

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου προ φόρου εισοδήματος		**103.253**	**61.782**	**94.598**	**27.959**
Αναπροσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές					
Αποσβέσεις παγίων		20.600	14.724	16.603	11.086
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων		(105)	(104)	0	0
Προβλέψεις		893	(3.495)	875	(3.023)
Απομειώσεις/(Αναστροφή απομειώσεων)		8.177	16.918	8.883	23.141
Λοιπά μη ταμειακά έξοδα/(έσοδα)		(88)	(108)	(82)	(105)
Τόκοι και συναφή έσοδα	36	(1.868)	(3.333)	(3.880)	(4.708)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	36	12.615	7.192	12.271	6.946
Αποτελέσματα από συγγενείς και κοινοπραξίες	13	(10.927)	(25.478)	0	0
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα		(805)	(3.226)	(805)	(2.284)
Αποτελέσματα από επενδυτικά ακίνητα	11	(90)	(94)	(90)	(94)
Αποτελέσματα από πάγια		(236)	(10)	328	8
Συναλλαγματικές διαφορές		659	(4.203)	471	(3.039)
Κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών	29	255	614	255	614
Λειτουργικό κέρδος/(ζημιά) προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		**132.333**	**61.179**	**129.427**	**56.501**
(Αύξηση)/Μείωση σε:					
Αποθέματα		909	1.695	1.966	1.899
Εμπορικές απαιτήσεις		(235.048)	(138.958)	(233.180)	(141.411)
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις		78.129	(76.997)	75.647	(78.147)
Αύξηση/(Μείωση) σε:					
Προμηθευτές		107.498	57.719	109.720	55.140
Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις		(59.314)	60.207	(47.158)	134.270
(Πληρωμές) / Εισπράξεις φόρου εισοδήματος		(9.143)	(10.269)	(8.741)	(9.615)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**15.364**	**(45.424)**	**27.681**	**18.637**

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από πωλήσεις παγίων στοιχείων		1.584	848	670	76
Πληρωμές για αγορές παγίων στοιχείων		(12.392)	(15.073)	(5.761)	(8.230)
Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα		1.713	3.108	1.692	2.632
Πληρωμές για εξαγορά θυγατρικών	14	(7.500)	0	(7.500)	0
Εισπράξεις από πώληση ή μείωση συμμετοχών σε κοινοπραξίες (JVs)	13	50	46.329	50	46.329
Πληρωμές για απόκτηση ή αύξηση συμμετοχών σε συγγενείς και κοινοπραξίες (JVs)	13	(10.050)	0	(10.050)	0
Εισπράξεις από επιστροφή κεφαλαίου συγγενών επιχειρήσεων	13	10.000	8.050	10.000	8.050
Πληρωμές για αποκτήσεις μετοχών, ομολογιών και λοιπών τίτλων	19	(4.539)	(15.584)	(4.539)	(15.584)
Εισπράξεις μερισμάτων		604	447	604	447
Εισπράξεις από χορηγηθέντα δάνεια	14	41.300	22.990	42.470	23.180
Χορηγηθέντα δανεία		0	(15.000)	(4.200)	(21.220)
Εισπράξεις απαιτήσεων από μισθώσεις		10.102	1.626	10.102	1.626
Πληρωμές για απόκτηση στοιχείων χορηγούμενων σε μισθώσεις		0	(27.292)	0	(27.292)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		**30.872**	**10.449**	**33.538**	**10.014**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές από μεταβολές συμμετοχών σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου		0	0	(3.673)	0
Εισπράξεις από αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών από μη ελέγχουσες συμμετοχές		3.827	0	0	0
Εισπράξεις για βραχυπρόθεσμα δανεία	21	37.760	25.522	37.725	25.522
Πληρωμές για βραχυπρόθεσμα δανεία	21	(11.616)	(57.451)	(11.616)	(56.951)
Εισπράξεις για μακροπρόθεσμα δανεία	21	1.215	40	0	0
Πληρωμές για μακροπρόθεσμα δανεία	21	(14.187)	(4.850)	(12.972)	(4.850)
Πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις	22	(10.359)	(5.010)	(10.036)	(4.627)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα πληρωθέντα		(8.745)	(3.945)	(8.384)	(3.691)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών		**(2.105)**	**(45.694)**	**(8.956)**	**(44.597)**
Επίδραση μεταβολών συναλλαγματικών ισοτιμιών στα χρηματικά διαθέσιμα		(318)	481	(38)	129
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων		**43.813**	**(80.188)**	**52.225**	**(15.817)**
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της περιόδου	20	196.857	277.045	120.972	136.789
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου	**20**	**240.670**	**196.857**	**173.197**	**120.972**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2023

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2023		**55.460**	**62.702**	**54.691**	**(26.278)**	**146.575**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	3.004	67.679	**70.683**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	255	0	**255**
31η Δεκεμβρίου 2023		**55.460**	**62.702**	**57.950**	**41.401**	**217.513**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2022		**55.460**	**62.702**	**55.061**	**(37.752)**	**135.471**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	(695)	12.253	**11.558**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	325	0	**325**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης		0	0	0	(779)	**(779)**
31η Δεκεμβρίου 2022		**55.460**	**62.702**	**54.691**	**(26.278)**	**146.575**

ΟΜΙΛΟΣ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2023		**55.460**	**62.702**	**57.875**	**(2.285)**	**173.752**	**12.031**	**185.783**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	2.959	79.541	**82.500**	(6.166)	**76.334**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών		0	0	0	0	**0**	3.827	**3.827**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	255	0	**255**	0	**255**
Σχηματισμός αποθεματικών		0	0	105	(105)	**0**	0	**0**
31η Δεκεμβρίου 2023		**55.460**	**62.702**	**61.194**	**77.151**	**256.507**	**9.692**	**266.199**

ΟΜΙΛΟΣ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2022		**55.460**	**62.702**	**58.237**	**(52.922)**	**123.477**	**19.051**	**142.528**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	(805)	51.534	**50.729**	(7.020)	**43.709**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	325	0	**325**	0	**325**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης		0	0	0	(779)	**(779)**	0	**(779)**
Σχηματισμός αποθεματικών		0	0	118	(118)	**0**	0	**0**
31η Δεκεμβρίου 2022		**55.460**	**62.702**	**57.875**	**(2.285)**	**173.752**	**12.031**	**185.783**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η «Εταιρεία», ή η «ΤΕΡΝΑ»), όπως μετονομάσθηκε η εταιρεία ΛΙΘΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με την από 06.11.2008 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της η οποία δημοσιεύθηκε στο με αρ. 14207/30.12.2008 ΦΕΚ (τ. ΑΕ & ΕΠΕ), είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Αθηνών με Αρ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08). Η διάρκειά της έχει οριστεί σε ενενήντα (90) έτη.

Την 23.12.2008 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση του τμήματος των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ. Επιπρόσθετα την 28.06.2013 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρείας ΗΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε πενήντα πέντε εκατομμυρίων τετρακοσίων εξήντα χιλιάδων (55.460.000) ευρώ διαιρούμενο σε πεντακόσιες πενήντα τέσσερις χιλιάδες εξακόσιες (554.600) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ εκάστης.

Ο βασικός κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία και ο Όμιλος είναι ο κατασκευαστικός. Η ΤΕΡΝΑ είναι κάτοχος εργοληπτικού πτυχίου 7ης τάξεως και η κύρια δραστηριότητα της είναι η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων δημοσίων και ιδιωτικών. Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, οι εταιρείες κάτοχοι πτυχίου 7ης τάξεως αναλαμβάνουν δημόσια έργα συμβατικού αρχικού τιμήματος άνω των 35 εκατ. ευρώ. Το ανώτερο όριο προϋπολογισμού των έργων που επιτρέπεται να αναλάβει αυτοτελώς είναι απεριόριστο. Οι κατασκευαστικές δραστηριότητες του Ομίλου έχουν πλέον επεκταθεί εκτός Ελλάδος, στα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή.

Επίσης, η ΤΕΡΝΑ κατέχει και εκμεταλλεύεται λατομείο και εμπορεύεται και τροφοδοτεί τον κατασκευαστικό της κλάδο με αδρανή υλικά.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων από την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, ήτοι στην παραγωγή προϊόντων μαγνησίας, μέσω αδειών και παραχωρήσεων εξόρυξης που κατέχει η θυγατρική ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ.

Περαιτέρω, ο Όμιλος, μέσω της συμμετοχής στην συγγενή εταιρεία ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε., συνεχίζει τις δραστηριότητές του στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές πηγές.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε., η οποία κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης κατείχε ποσοστό 100% του μετοχικού της κεφαλαίου (31.12.2022: 100%).

2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1 Βάση Παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της 31ης Δεκεμβρίου 2023 που καλύπτουν την ετήσια περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023 είναι

σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη Σημείωση 4, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

2.2 Συνέχιση δραστηριότητας

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η Εταιρεία και οι θυγατρικές της διαθέτουν επαρκείς πόρους που διασφαλίζουν την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας τους ως "Βιώσιμη Οικονομική Μονάδα" (Going Concern) στο προβλέψιμο μέλλον.

Η απόφαση της Διοίκησης να χρησιμοποιήσει την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι βασισμένη στις εκτιμήσεις που συνδέονται με τις πιθανές επιπτώσεις από την πολεμική σύρραξη που μαίνεται τόσο στην ευρύτερη περιοχή της Ουκρανίας όσο και στην Μέση Ανατολή.

Η Διοίκηση έχει εκτιμήσει ότι δεν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα ως προς τη συνέχιση της δραστηριότητα του Ομίλου και της Εταιρείας υλοποιώντας έτσι το πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31.12.2023.

2.3 Βάση επιμέτρησης

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2023, έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα επενδυτικά ακίνητα, τις επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους και τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

2.4 Νόμισμα παρουσίασης

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας της έδρας της μητρικής του Ομίλου) και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.5 Συγκρισιμότητα

Τα συγκριτικά μεγέθη των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2023 δεν έχουν αναμορφωθεί.

2.6 Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για

ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν στο μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 3 των Οικονομικών Καταστάσεων.

2.7 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την προετοιμασία των Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν στην σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, εκτός από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων ορισμένων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις χρήσεις που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2023 (βλ. Σημειώσεις 2.7.1 και 2.7.2).

2.7.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01.01.2023 ή μεταγενέστερα.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού που αφορούν στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών. Σκοπός των τροποποιήσεων είναι να βελτιώσουν τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών ώστε να παρέχουν πιο χρήσιμη πληροφόρηση στους επενδυτές και σε λοιπούς χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τις τροποποιήσεις απαιτείται η γνωστοποίηση σημαντικών πληροφοριών σχετικών με τις λογιστικές πολιτικές, αντί της γνωστοποίησης των σημαντικών λογιστικών πολιτικών. Οι τροποποιήσεις έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01.01.2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη: Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού οι οποίες αποσαφηνίζουν τη διαφορά μεταξύ αλλαγής λογιστικής εκτίμησης και αλλαγής λογιστικής πολιτικής. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική, καθώς η αλλαγή λογιστικής εκτίμησης εφαρμόζεται χωρίς αναδρομική ισχύ και μόνο για μελλοντικές συναλλαγές και άλλα μελλοντικά γεγονότα, εν αντιθέσει με την αλλαγή λογιστικής πολιτικής που έχει αναδρομική ισχύ και εφαρμόζεται σε

συναλλαγές και άλλα γεγονότα του παρελθόντος. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με ημερομηνίας έναρξης ισχύος την 01.01.2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος: Αναβαλλόμενος Φόρος σχετιζόμενος με Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία Μεμονωμένη Συναλλαγή» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2023)

Τον Μάιο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση στοχευμένων τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 12 προκειμένου να προσδιορίσει πώς οι οικονομικές οντότητες θα πρέπει να χειρίζονται τον αναβαλλόμενο φόρο που προκύπτει από συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις αποδέσμευσης – συναλλαγές για τις οποίες οι οικονομικές οντότητες αναγνωρίζουν ταυτόχρονα μία απαίτηση και μία υποχρέωση. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οικονομικές οντότητες απαλλάσσονται από την αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου όταν αναγνωρίζουν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις για πρώτη φορά. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι η εν λόγω απαλλαγή δεν έχει εφαρμογή και οι οικονομικές οντότητες απαιτείται να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο στις συναλλαγές αυτές. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01.01.2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»: Διεθνής Φορολογική Μεταρρύθμιση – Πρότυποι Κανόνες του Πυλώνα II (εφαρμόζεται άμεσα και για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν από την 01.01.2023)

Τον Μάιο του 2023, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος» σχετικά με τους Κανόνες του Πυλώνα Δύο της Διεθνούς Φορολογικής Μεταρρύθμισης,. Οι τροποποιήσεις εισήγαγαν: α) μια προσωρινή εξαίρεση από τις απαιτήσεις αναγνώρισης για τη λογιστικοποίηση των αναβαλλόμενων φόρων που προκύπτουν από την εφαρμογή της διεθνούς φορολογικής μεταρρύθμισης (Πυλώνας ΙΙ) και β) πρόσθετες γνωστοποιήσεις για τις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις. Οι οικονομικές οντότητες μπορούν να εφαρμόσουν άμεσα την προσωρινή εξαίρεση, αλλά οι γνωστοποιήσεις απαιτούνται για την ετήσια περίοδο που ξεκινά από την 1η Ιανουαρίου 2023 και μετά. Δεδομένης της ανωτέρω εξαίρεσης, οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Η φορολογική νομοθεσία για την εφαρμογή των κανόνων του μοντέλου του Δεύτερου Πυλώνα αναμένεται να τεθεί σε ισχύ στην Ελλάδα εντός του 2024. Ο Όμιλος είναι σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης που μπορεί να υπάρξει από την υιοθέτηση των Κανόνων. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01.01.2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις: Υποχρέωση Μίσθωσης σε μία Πώληση και Επαναμίσθωση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2024)

Τον Σεπτέμβριο του 2022, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» με τις οποίες προστίθενται απαιτήσεις για τον τρόπο με τον οποίο μια εταιρεία λογιστικοποιεί μία πώληση και επαναμίσθωση (“sale and leaseback”) μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Η πώληση και επαναμίσθωση είναι μια συναλλαγή κατά την οποία, μια εταιρεία πουλά ένα περιουσιακό στοιχείο και μισθώνει το ίδιο περιουσιακό στοιχείο πίσω για μια χρονική περίοδο από τον νέο ιδιοκτήτη. Το ΔΠΧΑ 16 περιλαμβάνει απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό μίας πώλησης και επαναμίσθωσης κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται η συναλλαγή. Ωστόσο, το

Πρότυπο δεν είχε προσδιορίσει τον τρόπο επιμέτρησης της συναλλαγής μετά την ημερομηνία αυτής. Οι εκδοθείσες τροποποιήσεις προστίθενται στις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σχετικά με την πώληση και επαναμίσθωση, υποστηρίζοντας με τον τρόπο αυτό τη συνεπή εφαρμογή του λογιστικού προτύπου. Οι εν λόγω τροποποιήσεις δεν θα αλλάξουν τον λογιστικό χειρισμό για μισθώσεις εκτός από αυτές που προκύπτουν από μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01.01.2024.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2024)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας τροποποίησης για την αναβολή κατά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αρχικώς εκδοθείσας τροποποίησης στο ΔΛΠ 1, ως αποτέλεσμα της εξάπλωσης της πανδημίας του Covid-19. Ωστόσο, τον Οκτώβριο του 2022, το IASB εξέδωσε μία επιπλέον τροποποίηση που στοχεύει στη βελτίωση της πληροφόρησης που παρέχουν οι εταιρείες σχετικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές δεσμεύσεις. Το ΔΛΠ 1 απαιτεί από μία εταιρεία να ταξινομεί το δάνειο ως μακροπρόθεσμο μόνο εάν η εταιρεία μπορεί να αποφύγει τον διακανονισμό του δανείου εντός 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς. Ωστόσο, η ικανότητα μίας εταιρείας να το πράξει εξαρτάται συχνά από τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις του. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 προσδιορίζουν ότι οι δεσμεύσεις που πρέπει να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του δανείου ως βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου κατά την ημερομηνία αναφοράς. Αντίθετα, οι τροποποιήσεις του προτύπου απαιτούν από μία εταιρεία να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με αυτές τις δεσμεύσεις στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2024, με την πρόωρη υιοθέτησή τους να επιτρέπεται. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01.01.2024.

2.7.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31.12.2023

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών ροών» και στο ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»: Ρυθμίσεις Χρηματοδότησης Προμηθευτή (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2024)

Τον Μάιο του 2023, το Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων (IASB) εξέδωσε τροποποιήσεις ("Supplier Finance Arrangements"), οι οποίες τροποποίησαν το ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών» και το ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις». Το IASB εξέδωσε τις Ρυθμίσεις Χρηματοδότησης Προμηθευτή απαιτώντας από μια οικονομική οντότητα να παρέχει επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις σχετικά με τις ρυθμίσεις χρηματοδότησης προμηθευτή. Οι τροποποιήσεις απαιτούν επιπλέον γνωστοποιήσεις που συμπληρώνουν τις υπάρχουσες γνωστοποιήσεις στα δύο αυτά πρότυπα. Οι εν λόγω γνωστοποιήσεις έχουν ως σκοπό να βοηθήσουν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων α) να αξιολογήσουν τον τρόπο που οι ρυθμίσεις χρηματοδότησης προμηθευτή επηρεάζουν τις υποχρεώσεις και τις ταμειακές ροές μιας οικονομικής οντότητας, και β) να κατανοήσουν την επίδραση των ρυθμίσεων χρηματοδότησης προμηθευτή στους κινδύνους ρευστότητας και πώς θα μπορούσε να επηρεαστεί η οικονομική οντότητα εάν τα εν λόγω χρηματοοικονομικά εργαλεία δεν είναι πλέον διαθέσιμα. Οι τροποποιήσεις στο IAS 7 και το IFRS 7 ισχύουν για τη λογιστική περίοδο από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2024. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 21 «Οι επιδράσεις μεταβολών των τιμών συναλλάγματος»: Έλλειψη Ανταλλαξιμότητας (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2025)

Τον Αύγουστο του 2023, το Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων (IASB) εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 21 «Οι επιδράσεις μεταβολών των τιμών συναλλάγματος» με τις οποίες απαιτείται από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν πιο χρήσιμες πληροφορίες στις οικονομικές τους καταστάσεις όταν ένα νόμισμα δεν μπορεί να ανταλλαχθεί σε ένα άλλο νόμισμα. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν την εισαγωγή του ορισμού της ανταλλαξιμότητας ενός νομίσματος, καθώς και τη διαδικασία με την οποία η οικονομική οντότητα θα πρέπει να αξιολογεί αυτήν την ανταλλαξιμότητα. Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις παρέχουν καθοδήγηση αναφορικά με το πώς πρέπει η οικονομική οντότητα να υπολογίζει την συναλλαγματική ισοτιμία (spot rate) στις περιπτώσεις όπου το νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο και απαιτούν πρόσθετες γνωστοποιήσεις σε περιπτώσεις όπου μια οικονομική οντότητα έχει υπολογίσει μια συναλλαγματική ισοτιμία λόγω έλλειψης ανταλλαξιμότητας. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 21 ισχύουν για τη λογιστική περίοδο από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2025. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3 ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα, ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων, τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως κάτωθι:

3.1 Ουσιώδεις κρίσεις της Διοίκησης

Οι βασικές κρίσεις της Διοίκησης κατά τη διαδικασία της εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες έχουν σημαντικότερη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις (εκτός εκείνων που αναλύονται στη Σημείωση 3.2), αναλύονται κατωτέρω.

i) Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις

Ο χειρισμός των εσόδων και εξόδων μίας κατασκευαστικής σύμβασης, εξαρτάται από εάν το τελικό αποτέλεσμα από την εκτέλεση του συμβατικού έργου μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα (και αναμένεται να αποφέρει κέρδος στον κατασκευαστή ή το αποτέλεσμα από την εκτέλεση είναι ζημιογόνο). Όταν το αποτέλεσμα μίας κατασκευαστικής σύμβασης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τότε τα έσοδα και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί το στάδιο ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Συγκεκριμένα, με βάση τη μέθοδο των εισροών του ΔΠΧΑ 15, το κόστος κατασκευής κατά την εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς, συγκρίνεται με το συνολικό προϋπολογισμένο κόστος προκειμένου να προσδιοριστεί στο ποσοστό ολοκλήρωσης. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου. Ο Όμιλος, συνεπώς, προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις, αναφορικά με το μικτό αποτέλεσμα με το

οποίο θα εκτελείται το εκάστοτε εκτελούμενο κατασκευαστικό συμβόλαιο (συνολικό προϋπολογισθέν κόστος εκτέλεσης της κατασκευαστικής σύμβασης).

ii) Ενοποίηση θυγατρικών εταιριών στις οποίες ο Όμιλος κατέχει μη πλειοψηφικό ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου (de facto control)

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε περίοδο αναφοράς την ύπαρξη ελέγχου σε θυγατρικές εταιρείες που κατέχει ποσοστό συμμετοχής και δικαιωμάτων ψήφου μικρότερο του 50%, βασιζόμενος στις προϋποθέσεις που προδιαγράφονται στο ΔΠΧΑ 10. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος, βασιζόμενος στα υφιστάμενα δικαιώματα του, εκτιμά αν έχει την δυνατότητα να κατευθύνει τις δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις των εν λόγω εταιρειών δηλαδή τις συναφείς δραστηριότητες ("relevant activities"), κρίνοντας επιπροσθέτως, αν διατηρεί σημαντικές συμμετοχές/επενδύσεις, έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στις εν λόγω εταιρείες και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεων τους.

3.2 Αβεβαιότητα εκτιμήσεων και παραδοχές

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

i) Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η έκταση κατά την οποία αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες βασίζεται στην κρίση αναφορικά με τον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες.

Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν, αλλά και τις αβεβαιότητες που διέπουν τα διαφορετικά φορολογικά πλαίσια που δραστηριοποιείται ο Όμιλος (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 30).

ii) Ωφέλιμες ζωές αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς την ωφέλιμη ζωή και την υπολειμματική αξία των ενσώματων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού με γνώμονα τις τεχνολογικές, θεσμικές και οικονομικές εξελίξεις, καθώς και την εμπειρία από την εκμετάλλευσή τους. Την 31.12.2023 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

iii) Επιμέτρηση εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων

Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 11).

iv) Επιμέτρηση εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης προκειμένου να προσδιορίσει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων (όταν δεν υπάρχουν τιμές ενεργού αγοράς) και των μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αναφορικά με το τίμημα που θα κατέβαλλαν οι συμμετέχοντες στην αγορά για την απόκτηση των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων.

Η Διοίκηση βασίζει τις παραδοχές της σε παρατηρήσιμα δεδομένα, ωστόσο αυτό δεν είναι πάντοτε εφικτό. Στις περιπτώσεις αυτές, η Διοίκηση χρησιμοποιεί την καλύτερη διαθέσιμη πληροφόρηση για τις εκτιμήσεις της, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες. Οι εκτιμώμενες εύλογες αξίες μπορεί να διαφέρουν από τις πραγματικές αξίες που θα πραγματοποιούνταν στα πλαίσια μία συνήθους συναλλαγής κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 41).

v) Αποθέματα

Ο Όμιλος για την αποτίμηση των αποθεμάτων του εκτιμά, βάσει εκθέσεων αποτίμησης στατιστικών στοιχείων και των συνθηκών της αγοράς, τις αναμενόμενες τιμές πώλησης και το κόστος τελειοποίησης και διάθεσής τους, ανά κατηγορία αποθεμάτων.

vi) Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ καθορίζονται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 12).

vii) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις.

Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσον θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 30).

viii) Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων, απαιτεί από την διοίκηση την συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μην συμβούν καθώς και των πιθανών συνεπειών που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στην δραστηριότητα της Εταιρείας. Ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, νόμους, κανονισμούς κτλ. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα βάσει των οποίων μπορεί να οδηγηθεί και σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της (βλ. Σημείωση 43).

ix) Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από απαιτήσεις από πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, με την οποία, η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημία που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται σε κάθε περίοδο αναφοράς, με μεταβολές επί αυτής να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης (περαιτέρω πληροφορίες στις Σημειώσεις 16, 17 και 18).

4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΥΣΙΔΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Α. Ουσιώδεις Λογιστικές Αρχές

Οι κύριες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη προετοιμασία των συνημμένων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

4.1 Βάση ενοποίησης

Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και των θυγατρικών της κατά την 31.12.2023. Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές και υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη Σημείωση 5 παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία παύσης του ελέγχου αυτού.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημίες που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής.

Τα κέρδη ή οι ζημίες και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

(α) Θυγατρικές

Οι θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ασκεί έλεγχο επί των εργασιών τους, είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών και ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση). Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Προκειμένου να στοιχειοθετηθεί ο έλεγχος εξετάζονται οι κάτωθι συνθήκες, όπως αυτές ορίζονται στο ΔΠΧΑ 10:

i) Η μητρική Εταιρεία έχει εξουσία επί του επενδυόμενου, αφού έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες (λειτουργικές και χρηματοδοτικές). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου και των διοικητικών στελεχών της θυγατρικής από τη Διοίκηση της μητρικής.
ii) Η μητρική Εταιρεία κατέχει δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από την συμμετοχή στην θυγατρική. Οι λοιπές μη ελεγχόμενες συμμετοχές παρουσιάζουν πολύ μεγάλη διασπορά και ως εκ τούτου δεν μπορούν να επηρεάσουν ουσιωδώς την λήψη αποφάσεων.
iii) Η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία επί της θυγατρικής προκείμενου να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της. Αυτό είναι απόρροια της δυνατότητας που έχει στην λήψη αποφάσεων επί θεμάτων της θυγατρικής μέσω ελέγχου των οργάνων λήψης των αποφάσεων (Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικών στελεχών).

Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

- Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του

ποσού με το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

- Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση).
- Κατά τον προσδιορισμό του αποτελέσματος από την πώληση, κάθε ποσό που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναφορικά με την εταιρία αυτή, λογιστικοποιείται με την ίδια μέθοδο που θα εφάρμοζε ο Όμιλος στη περίπτωση που θα εκποιούσε απευθείας τα στοιχεία του ενεργητικού της ή τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι τα ποσά που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναταξινομούνται στα αποτελέσματα της χρήσης.
- Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.

Συμμετοχές σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

(β) Επιχειρηματικά σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 11 σε όλες τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες μετέχει. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11, οι από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως κοινές επιχειρήσεις είτε ως κοινοπραξίες, ανάλογα με τα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή.

Οι από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες ενσωματώνονται με τη μέθοδο της αναλογικής ενσωμάτωσης (αν πρόκειται για από κοινού λειτουργία) στην Εταιρεία ή με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (αν πρόκειται για κοινοπραξία) στον Όμιλο.

Από κοινού λειτουργίες: Τα σχήματα με από κοινού λειτουργία, λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της αναλογικής ενσωμάτωσης. Ειδικότερα, ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις: (i) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού), (ii) τις υποχρεώσεις του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιασδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού), (iii) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση, και (iv) τις δαπάνες του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού). Ουσιαστικά πρόκειται κυρίως για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations), οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΧΠΑ. Τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Κοινοπραξίες: Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδος της καθαρής θέσης. Η μέθοδος της καθαρής θέσης, προβλέπει ότι οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και εν συνεχεία αναπροσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη (ή στις ζημίες) και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Στο πλαίσιο του προτύπου ως Κοινοπραξίες θεωρούνται εκείνα τα σχήματα από κοινού ελέγχου όπου τα μέλη έχουν δικαιώματα πάνω στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συμμετοχής και ευθύνονται μέχρι του ποσοστού εισφοράς τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες μιας Κοινοπραξίας ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες. Επίσης απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις από τη συναλλαγή για την απομείωση του στοιχείου του ενεργητικού που μεταβιβάστηκε.

Για την ενοποίηση λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος και ισχύει κατά την ημερομηνία της ενοποίησης. Η δομή του επιχειρηματικού σχήματος αποτελεί τον βασικό και καθοριστικό παράγοντα για τον προσδιορισμό του λογιστικού χειρισμού.

Οι λογιστικές πολιτικές των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται από τον Όμιλο. Η ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρείας.

Συμμετοχές σε σχήματα με από κοινού λειτουργία στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις από κοινού λειτουργίες, ενσωματώνονται στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις αναλογικά. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Συμμετοχές σε κοινοπραξίες στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις κοινοπραξίες της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Πρόκειται περί επιχειρήσεων στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, ωστόσο δεν ασκεί έλεγχο. Οι συμμετοχές του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις απεικονίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρείας υποδηλώνει ουσιώδη επιρροή πάνω στην επενδυόμενη οικονομική οντότητα, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ξεκάθαρα ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και κατόπιν ενοποιούνται με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης πλέον των μεταβολών στο ποσοστό του Ομίλου στα Ίδια κεφάλαια μετά την αρχική ημερομηνία κτήσης, εξαιρουμένων τυχόν προβλέψεων για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών.

Η ενοποιημένη κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνει την αναλογία του Ομίλου στα συνολικά έσοδα των συγγενών επιχειρήσεων. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες μιας Συγγενούς ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Εάν μεταγενέστερα η συγγενής επιχείρηση παρουσιάσει κέρδη, η επενδύτρια αρχίζει να αναγνωρίζει εκ νέου το μερίδιό της επί των κερδών, μόνον εφόσον το μερίδιό της επί των κερδών εξισωθεί με το μερίδιο των ζημιών που δεν είχε αναγνωρίσει.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημίες απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού.

Οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιούν οι συγγενείς δεν είναι διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος, ενώ η ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων των συγγενών επιχειρήσεων, συμπίπτει με αυτή της μητρικής.

Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες συγγενείς της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

4.2 Υπεραξία

Υπεραξία (Goodwill) προκύπτει από την εξαγορά και απόκτηση ελέγχου σε μια επιχείρηση.

Ως υπεραξία αναγνωρίζεται η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγοραζόμενης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Στην περίπτωση εξαγοράς μίας θυγατρικής επιχείρησης, η υπεραξία παρουσιάζεται ως ένα διακεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού, ενώ στην περίπτωση εξαγοράς συγγενούς επιχείρησης η υπεραξία ενσωματώνεται στην αξία που παρουσιάζεται η επένδυση του Ομίλου στη συγγενή.

Κατά την ημερομηνία της απόκτησης (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τη συνένωση αυτή. Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις σωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της.

Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται για απομείωση ετησίως ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών, υποδεικνύουν ότι μπορεί να έχει προκληθεί πιθανή μείωση της αξίας της (βλέπε Σημείωση 4.5 για τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την εξέταση απομείωσης της υπεραξίας).

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που

αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

4.3 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αφορούν

i. τα δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων και οι δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων,
ii. τα αγοραζόμενα λογισμικά προγράμματα.

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού που αποκτώνται ξεχωριστά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους. Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού που αποκτώνται ως μέρος επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων του ενεργητικού. Το σύνολο των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου έχει πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή.

Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή από κάθε άυλο στοιχείο του ενεργητικού αντιμετωπίζονται ως μία αλλαγή σε λογιστικές εκτιμήσεις.

Οι μέθοδοι απόσβεσης και οι ωφέλιμες ζωές των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου συνοψίζονται ως εξής:

Κατηγορία	**Μέθοδος απόσβεσης**	**Ωφέλιμη ζωή σε έτη**
Λογισμικό	Σταθερή	3
Δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων	Σταθερή	50
Δαπάνες Λειτουργικής Ανάπτυξης Εδαφικών Εκτάσεων Εξόρυξης Ορυκτών – Μεταλλευμάτων	Σταθερή	50

Η απόσβεση του εξαγορασθέντος δικαιώματος κατασκευαστικών συμβάσεων αποσβένεται βάσει του ρυθμού εκτέλεσης των σχετικών έργων.

Τα κέρδη ή οι ζημίες που προέρχονται από τη διαγραφή λόγω εκποίησης ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την εκποίηση και της τρέχουσας αξίας του παγίου, και αναγνωρίζονται σε κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου.

(α) Λογισμικό

Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων

λογισμικού, πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσης του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

(β) Δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων

Η αξία των δικαιωμάτων χρήσεως των λατομιών και μεταλλείων περιλαμβάνει το κόστος κτήσης των εν λόγω στοιχείων μειωμένη κατά το ποσό των σωρευμένων αποσβέσεων και τυχόν απομειώσεων της αξίας τους.

(γ) Δαπάνες Λειτουργικής Ανάπτυξης Εδαφικών Εκτάσεων Εξόρυξης Ορυκτών – Μεταλλευμάτων

Αφορά στις δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων - μεταλλείων οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως εργασίες αποκάλυψης, διάνοιξης στοών και απομάκρυνσης στείρων εδαφών. Κατά την διάρκεια της φάσης λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών-μεταλλευμάτων (πριν την έναρξη της παραγωγής), οι δαπάνες αποκάλυψης συνήθως κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του αποσβέσιμου κόστους ανάπτυξης και κατασκευής των ορυχείων. Η απόσβεση των δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων υπολογίζεται με τη μέθοδο του ποσοστού απόληψης του εμπορικά απολήψιμου κοιτάσματος. Η απόσβεση - έξοδο των κεφαλαιοποιηθεισών δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων περιλαμβάνεται στο κόστος εξόρυξης των ορυκτών – μεταλλευμάτων. Οι δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων – μεταλλείων κεφαλαιοποιούνται εάν και μόνο εάν πληρούνται όλες οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- ο Όμιλος θα αποκομίσει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη (βελτίωση πρόσβασης στο κοίτασμα) που συνδέονται με τη δραστηριότητα αποκάλυψης.
- ο Όμιλος μπορεί να αξιοποιήσει το τμήμα του κοιτάσματος για το οποίο έχει βελτιωθεί η πρόσβαση, και
- το κόστος της δραστηριότητας αποκάλυψης που συνδέεται με το τμήμα αυτό μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το περιουσιακό στοιχείο από τη δραστηριότητα αποκάλυψης προστίθεται στο κόστος του ορυχείου και συνακόλουθα αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε απομείωση στην αξία του.

4.4 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης των παγίων, εφόσον υπάρχουν. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και συντηρήσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Τα στοιχεία των ενσώματων παγίων διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός ενσώματου παγίου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση και απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε θέση και κατάσταση λειτουργίας.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Ενσώματα Πάγια	**Ωφέλιμη ζωή (σε έτη)**
Κτίρια και τεχνικά έργα	8 - 30
Μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις	3 - 25
Μεταφορικά μέσα	5 - 12
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3 - 12

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, τότε η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (βλ. σημείωση 4.5). Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

4.5 Απομείωση αξίας μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού (υπεραξία, άυλα στοιχεία του ενεργητικού και ενσώματα πάγια /επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες)

Για τα ενσώματα και ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση, πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Όταν η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων και ασώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, τότε το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης και καταχωρείται απευθείας ως έξοδο στα αποτελέσματα. Αντίστοιχα, τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης (εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις) είναι στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στο κόστος κτήσης ή με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης (συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες). Η ανακτήσιμη αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες προσδιορίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.

Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του

περιουσιακού στοιχείου μείον των εξόδων πώλησης και της αξίας χρήσης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Περαιτέρω χρησιμοποιούνται παραδοχές οι οποίες επικρατούν στην αγορά όπως ενδεικτικά αυτή της ενέργειας. Η περίοδος που εξετάζεται από τη διοίκηση, υπερβαίνει τα πέντε έτη, διάστημα το οποίο ενθαρρύνεται από το ΔΛΠ 36.

Οι ζημίες απομείωσης των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών μειώνουν πρώτα τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί σε αυτές. Οι εναπομένουσες ζημίες απομείωσης χρεώνονται pro rata στα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού της συγκεκριμένης Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Με εξαίρεση την υπεραξία, όλα τα στοιχεία του ενεργητικού μεταγενέστερα επανεξετάζονται για ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι η προηγούμενα αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης τους δεν υφίσταται πλέον.

Πλην της υπεραξίας, ο Όμιλος δεν έχει στην κατοχή του άυλα στοιχεία του ενεργητικού με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή που δεν αποσβένονται.

Μία ζημία απομείωσης αναστρέφεται εάν η ανακτήσιμη αξία μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει την λογιστική της αξία.

Σε μία τέτοια περίπτωση, η αυξημένη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου, δεν θα υπερβαίνει τη λογιστική αξία, που θα είχε προσδιοριστεί (καθαρής απόσβεσης), αν δεν είχε αναγνωριστεί καμία ζημία απομείωσης, στο περιουσιακό στοιχείο, σε προηγούμενα έτη.

4.6 Χρηματοοικονομικά μέσα

4.6.1 Αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, ο Όμιλος καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού όταν και μόνο όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή όταν μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και επί της ουσίας μεταβιβάζονται ουσιωδώς όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού. Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνο όταν, εξοφλείται – δηλαδή όταν η δέσμευση που καθορίζεται στη σύμβαση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

4.6.2 Ταξινόμηση και αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιλαμβάνουν ένα σημαντικό στοιχείο χρηματοδότησης και επιμετρώνται στην τιμή της συναλλαγής σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15, τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων χωρίς ανακύκλωση σωρευτικών κερδών και ζημιών κατά την αποαναγνώριση (συμμετοχικοί τίτλοι)

Η ταξινόμηση κάθε χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, προσδιορίζεται βάσει:

- του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και
- των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)» εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

4.6.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος όταν πληρούνται οι κατωτέρω συνθήκες:

I. το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών,
II. οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου (“SPPI” κριτήριο).

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική, η προεξόφληση παραλείπεται.

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά, καθώς επίσης τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, καθώς επίσης και τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς εμπορία, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Παράγωγα περιλαμβανομένων των ενσωματωμένων παραγώγων επίσης ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμιακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι)

Σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος δύναται αμετακλήτως να επιλέξει να παρουσιάζει στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μιας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν προορίζεται για εμπορική εκμετάλλευση.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα αποτελέσματα της χρήσης. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν ο Όμιλος επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης Η εν λόγω επιλογή πραγματοποιείται για κάθε συμμετοχικό τίτλο ξεχωριστά.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να ταξινομήσει επενδύσεις στη συγκεκριμένη κατηγορία (βλ. Σημείωση 19).

4.6.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς αντικατέστησε τον χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Η απομείωση ορίζεται στο ΔΠΧΑ 9 ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία (ECL), η οποία είναι η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμιακών ροών που οφείλονται στον κάτοχο συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και των ταμειακών ροών που αναμένεται να εισπραχθούν, δηλαδή τα ελλείμματα μετρητών που προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης, προεξοφλημένο κατά προσέγγιση στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις της οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά για τους επόμενους 12 μήνες,
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2). Για αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους.
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους.

Εμπορικές απαιτήσεις, λοιπές απαιτήσεις και απαιτήσεις από συμβάσεις πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, καθώς και για τις απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση τη φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Περαιτέρω ανάλυση παρουσιάζεται στη Σημείωση 16, 17 και 18.

4.6.5 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως δανειακές υποχρεώσεις, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με

βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, με εξαίρεση τα παράγωγα τα οποία μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Πιο συγκεκριμένα:

(i) Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, το οποίο αντανακλά την εύλογη αξία των πληρωτέων ποσών μειωμένη με τα σχετικά άμεσα έξοδα σύναψης, όπου αυτά είναι σημαντικά.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα έντοκα δάνεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν οι υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

(ii) Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται με βάση τις συμφωνηθείσες πιστώσεις.

4.6.6 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης μόνο εάν υπάρχει το παρόν νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα αναγνωρισμένα ποσά και προτίθεται να τα εκκαθαρίσει σε καθαρή βάση ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

4.7 Μισθώσεις

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Ο Όμιλος εφαρμόζει μια ενιαία προσέγγιση αναγνώρισης και επιμέτρησης για όλες τις μισθώσεις (συμπεριλαμβανομένων των βραχυπρόθεσμων μισθώσεων και των μισθώσεων μικρής αξίας). Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μισθώσεις για τις πληρωμές μισθώσεων και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων.

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του

δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος, εκτός από τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (που ορίζονται ως μισθώσεις με διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή λιγότερο) και μισθώσεις υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας. Για τις μισθώσεις αυτές, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα ως λειτουργικά έξοδα με την ευθεία μέθοδο, σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει:

- το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης (βλ. κατωτέρω),
- τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν,
- τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και
- μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν τον Όμιλο κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης.
  Ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση για τις εν λόγω δαπάνες είτε κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου είτε ως συνέπεια της χρήσης του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό. Σε διαφορετική περίπτωση χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

1. τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
2. τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
3. τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο Όμιλος ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,
4. την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι ο Όμιλος θα εξασκήσει το δικαίωμα, και
5. τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανακλά την εξάσκηση του δικαιώματος του Ομίλου για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους.

Ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης και προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

1. αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
2. μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
3. επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιον τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

1. το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
2. τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι εκμισθωτής κατατάσσονται είτε ως χρηματοδοτικές είτε ως λειτουργικές. Όταν σύμφωνα με τους όρους της μίσθωσης μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα του στον μισθωτή, η μίσθωση κατατάσσεται ως χρηματοδοτική. Όλες οι άλλες μισθώσεις κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Όταν ο Όμιλος είναι ενδιάμεσος μισθωτής, αντιμετωπίζει λογιστικά την κύρια μίσθωση και την υπεκμίσθωση ως δυο χωριστές συμβάσεις. Η υπεκμίσθωση κατατάσσεται ως χρηματοδοτική ή λειτουργική ανάλογα με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που προκύπτει από την κύρια μίσθωση.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο κατά την διάρκεια της εκάστοτε μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη διαπραγμάτευσης και διεκπεραίωσης της συμφωνίας μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο κατά την διάρκεια της εκάστοτε μίσθωσης.

Τα ποσά που οφείλουν οι μισθωτές από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις στο ποσό της καθαρής επένδυσης του Ομίλου στην χρηματοδοτική μίσθωση. Το χρηματοοικονομικό έσοδο από τη μίσθωση κατανέμεται στις περιόδους αναφοράς έτσι ώστε να αντανακλάται το σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης του Ομίλου στην υπολειπόμενη καθαρή επένδυση στις χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όταν η μίσθωση περιλαμβάνει μισθωτικά και μη μισθωτικά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 15 προκειμένου να επιμερίζει το τίμημα της σύμβασης σε κάθε στοιχείο χωριστά.

Επιπλέον, ο Όμιλος ως κατασκευαστής παρέχει σε πελάτες του τη δυνατότητα να εκμισθώσουν ένα περιουσιακό στοιχείο, εκτός από το να το αγοράσουν. Ο τελικός μισθωτής έχει το δικαίωμα αγοράς του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου σε επαρκώς χαμηλότερη τιμή, από την εύλογη αξία του, κατά την ημερομηνία άσκησης του δικαιώματος, έτσι ώστε, κατά την έναρξη της μίσθωσης, να θεωρείται ευλόγως βέβαιο ότι το δικαίωμα θα ασκηθεί.

Οι προαναφερθείσες συναλλαγές φέρουν τα χαρακτηριστικά μιας εναλλακτικής μορφής πώλησης, όπου η Εταιρεία αναγνωρίζει:

- Έσοδο από την πώληση, το οποίο αναγνωρίζεται κατά την έναρξη της μισθωτικής περιόδου στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης και της παρούσας αξίας των εισπρακτέων μισθωμάτων που δικαιούται η Εταιρεία, προεξοφλημένων με ένα επιτόκιο που θεωρείται κατάλληλο βάσει των δεδομένων της αγοράς.
- Χρηματοοικονομικό έσοδο που αναγνωρίζεται καθόλη τη διάρκεια της εκμίσθωσης από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση της απαίτησης στο αναπόσβεστο κόστος.

Οι απαιτήσεις που αναγνωρίζονται, ως απόρροια των ανωτέρω συμβάσεων, περιλαμβάνονται κατά το μακροπρόθεσμο μέρος τους στο κονδύλι «Λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» και κατά το βραχυπρόθεσμο μέρος τους στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις». Παράλληλα, οι εισπράξεις των σχετικών απαιτήσεων και των αντίστοιχων εσόδων από τόκους παρουσιάζονται ως εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες.

4.8 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για διευθέτηση της υποχρέωσης.

Όταν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία

υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

4.9 Έσοδα

Σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 15, καθιερώνεται ένα μοντέλο πέντε βημάτων για τον προσδιορισμό των εσόδων από συμβόλαια με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της (των) σύμβασης (συμβάσεων) με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) ο Όμιλος ικανοποιεί τις υποχρεώσεις εκτέλεσης.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται στο ποσό κατά το οποίο μία οντότητα προσδοκά να έχει ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση των αγαθών ή των υπηρεσιών σε έναν αντισυμβαλλόμενο. Κατά την ανάθεση μιας σύμβασης καθορίζεται και η λογιστική παρακολούθηση των επιπρόσθετων εξόδων καθώς και των άμεσων εξόδων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της σύμβασης αυτής.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη. Εάν το υποσχόμενο αντάλλαγμα σε μια σύμβαση περιλαμβάνει μεταβλητό ποσό, η οικονομική οντότητα εκτιμά το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη. Το ποσό ανταλλάγματος μπορεί να μεταβάλλεται λόγω εκπτώσεων, επιδοτήσεων τιμής, επιστροφών χρημάτων, πιστώσεων, μειώσεων τιμής, κινήτρων, πρόσθετων παροχών απόδοσης, κυρώσεων ή άλλων παρόμοιων στοιχείων. Το υποσχόμενο αντάλλαγμα μπορεί επίσης να μεταβάλλεται, εάν το δικαίωμα μιας οικονομικής οντότητας επί του ανταλλάγματος εξαρτάται από την επέλευση ή μη επέλευση μελλοντικού γεγονότος. Για παράδειγμα, ένα ποσό ανταλλάγματος θα είναι μεταβλητό, εάν το προϊόν έχει πωληθεί με δικαίωμα επιστροφής ή εάν έχει δοθεί υπόσχεση σταθερού ποσού ως πρόσθετη παροχή απόδοσης για την επίτευξη συγκεκριμένου ορόσημου.

Η μεταβλητότητα που σχετίζεται με το αντάλλαγμα που υπόσχεται ένας πελάτης δύναται να αναφέρεται ρητά στη σύμβαση. Η οικονομική οντότητα εκτιμά το ποσό του μεταβλητού ανταλλάγματος χρησιμοποιώντας μία από τις ακόλουθες μεθόδους, αναλόγως ποια μέθοδος θεωρεί ότι προβλέπει καλύτερα το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται:

α) Εκτιμώμενη αξία —η εκτιμώμενη αξία ισούται με το άθροισμα των σταθμισμένων βάσει πιθανοτήτων ποσών σε ένα εύρος πιθανών ποσών ανταλλάγματος. Η εκτιμώμενη αξία αποτελεί κατάλληλη εκτίμηση του ποσού μεταβλητού ανταλλάγματος, εάν η οικονομική οντότητα έχει μεγάλο αριθμό συμβάσεων με παρεμφερή χαρακτηριστικά.

β) Το πιθανότερο ποσό —το πιθανότερο ποσό είναι το μοναδικό πιθανότερο ποσό σε ένα εύρος πιθανών ποσών ανταλλάγματος (ήτοι, η μοναδική πιθανότερη έκβαση της σύμβασης). Το πιθανότερο ποσό αποτελεί κατάλληλη εκτίμηση του ποσού μεταβλητού ανταλλάγματος, εάν η σύμβαση έχει μόνο

δύο πιθανές εκβάσεις (για παράδειγμα, η οικονομική οντότητα εξασφαλίζει πρόσθετη παροχή απόδοσης ή όχι).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα όταν ικανοποιούν την εκτέλεση της συμβατικής υποχρέωσης, μεταβιβάζοντας τα αγαθά ή τις υπηρεσίες βάσει της υποχρέωσης αυτής. Η απόκτηση του ελέγχου από τον πελάτης γίνεται όταν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση και να αντλεί ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το αγαθό ή την υπηρεσία. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ή σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταφέρεται στον πελάτη, συνήθως κατά την παράδοσή σε αυτόν, και δεν υπάρχει καμία υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη.

Δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο για μία δέσμευση εκτέλεσης που εκπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου, μόνο εάν μπορεί εύλογα να επιμετρήσει την πρόοδό της ως προς την πλήρη εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης. Ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα την πρόοδο ως προς την πλήρη εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης, όταν δεν διαθέτει τις αξιόπιστες πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εφαρμόσει την κατάλληλη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου. Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων μίας σύμβασης), η οικονομική οντότητα μπορεί να μην είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα μίας δέσμευσης εκτέλεσης, ωστόσο αναμένει τουλάχιστον να ανακτήσει τα κόστη που επωμίστηκε για την εκπλήρωσή της.

Στις περιπτώσεις αυτές, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα μόνο στην έκταση του κόστους που πραγματοποιήθηκε, μέχρι να είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα της δέσμευσης εκτέλεσης.

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την όποια οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με τη φύση των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν. Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρία έχει ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του προς τον αντισυμβαλλόμενο, πριν αυτός πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου ή της Εταιρίας για την έκδοση τιμολογίου. Η συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρία λαμβάνει τίμημα από τον αντισυμβαλλόμενο ως προκαταβολή ή όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι αναβάλλετε πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση από αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή

Όταν μία δέσμευση εκτέλεσης δεν εκπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου (σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω), τότε η οικονομική οντότητα εκπληρώνει τη δέσμευση εκτέλεσης σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Για τον προσδιορισμό της χρονικής στιγμής κατά την οποία ο πελάτης

αποκτά τον έλεγχο ενός υποσχόμενου στοιχείου του ενεργητικού και η οικονομική οντότητα εκπληρώνει μία δέσμευση εκτέλεσης, η οικονομική οντότητα εξετάζει τις απαιτήσεις για την απόκτηση ελέγχου, σύμφωνα με τα όσα αναλυτικά αναφέρονται στις διατάξεις του ΔΠΧΑ 15.

Οι βασικές κατηγορίες εσόδων που αναγνωρίζονται από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου, για τον Όμιλο είναι οι εξής:

i. Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες που αφορούν σε κατασκευαστικές δραστηριότητες

Αφορά σε έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και προκύπτουν από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Οι θυγατρικές και κοινοπραξίες που αναλαμβάνουν την εκτέλεση κατασκευών, αναγνωρίζουν τα έσοδα από τις κατασκευαστικές συμβάσεις στα φορολογικά τους βιβλία με βάση τις τιμολογήσεις που γίνονται στους πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από σχετικές τμηματικές πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων που εκδίδονται από τους υπόλογους μηχανικούς και ανταποκρίνονται στις εκτελεσθείσες εργασίες έως την εκάστοτε ημερομηνία κλεισίματος. Για λόγους συμμόρφωσης με τα ΔΠΧΑ, τα έσοδα από την κατασκευαστική δραστηριότητα λογιστικοποιούνται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις σταδιακά κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της κατασκευής, με βάση τη μέθοδο επιμέτρησης προόδου βάσει των εισροών (imput method) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες».

Οι μέθοδοι επιμέτρησης της προόδου βάσει των εισροών (input method) αναγνωρίζει έσοδα, με βάση τις προσπάθειες της οικονομικής οντότητας ή τις εισροές ως προς την εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης (για παράδειγμα, οι πόροι που καταναλώθηκαν, οι ώρες εργασίας που δαπανήθηκαν, τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν, ο χρόνος που δαπανήθηκε ή οι ώρες λειτουργίας των μηχανημάτων που αναλώθηκαν), σε σχέση με το σύνολο των αναμενόμενων εισροών για την εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης εκτέλεσης.

ii. Πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων τζίρου, κινήτρων πωλήσεων και του αναλογούντος ΦΠΑ, αναγνωρίζονται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών.

iii. Έσοδα από Ενοίκια

Αφορά σε έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και προκύπτουν από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Τα έσοδα από ενοίκια (λειτουργικές μισθώσεις) αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο σύμφωνα με τους όρους του μισθωτηρίου συμβολαίου.

iv. Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους, είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και το ποσό του εσόδου μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία.

v. Τόκοι

Τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την λογιστική αρχή του δεδουλευμένου.

4.10 Φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) στις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και μειώνονται στο βαθμό που δε θεωρείται πιθανόν ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ τη χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναγνωρίζεται, επίσης, στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

4.11 Μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά και διανομή μερισμάτων

Οι κοινές ονομαστικές μετοχές καταχωρούνται ως στοιχεία της καθαρής θέσης. Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης καθαρό από την επίδραση φόρου, παρακολουθείται αφαιρετικά του Υπολοίπου Κερδών εις Νέο της καθαρής θέσης. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Στις περιπτώσεις που η Εταιρεία ή οι θυγατρικές της αγοράσουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρεία (ίδιες μετοχές), το ποσό που καταβλήθηκε συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε δαπάνης, καθαρό από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, μέχρι ακύρωσης ή πώλησης των μετοχών. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την Εταιρεία δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Εταιρεία δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος.

Κατά την 31.12.2023 ο Όμιλος δεν είχε στην κατοχή του ίδιες μετοχές.

Ειδικότερα τα αποθεματικά διακρίνονται σε:

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό εμπορικό νόμο, οι εταιρίες πρέπει να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σε τακτικό αποθεματικό, μέχρις ότου αυτό το αποθεματικό να γίνει ίσο με το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό το αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων και λοιπά αφορολόγητα αποθεματικά

Αυτά τα αποθεματικά αφορούν κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό πλαίσιο στην Ελλάδα και περιλαμβάνουν αποθεματικά τα οποία προέρχονται από φορολογημένα κέρδη και αφορούν ίδια συμμετοχή σε αναπτυξιακούς νόμους. Τα αποθεματικά αυτά θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες.

Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών από ενσωμάτωση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή νομίσματος κατά την ενοποίηση των εταιρειών εξωτερικού, αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και συσσωρεύονται στα άλλα αποθεματικά. Το σωρευτικό ποσό μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του έτους όταν οι συμμετοχές μεταβιβαστούν.

Λοιπά αποθεματικά

Η κατηγορία λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνει:

(1) Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών, που προέρχονται α) από εμπειρικές προσαρμογές (το αποτέλεσμα των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και αυτών που τελικά έλαβαν χώρα) και β) από αλλαγές στις αναλογιστικές παραδοχές.

(2) Μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους.

(3) Αποθεματικά που σχηματίζονται βάσει των δαπανών που αναγνωρίζει η Εταιρεία και ο Όμιλος από υπηρεσίες που αποκτά με αντάλλαγμα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών (stock options). Βλ. αναλυτικότερα Σημ. 4.16(γ).

Μερίσματα-Διανομή

Τα μερίσματα που διανέμονται προς τους μετόχους της Εταιρείας, αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως υποχρέωση κατά την περίοδο εκείνη στην οποία η πρόταση διανομής της Διοίκησης εγκρίνεται από την ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Επίσης, κατά την ίδια χρονική στιγμή απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις η επίδραση της εγκριθείσας από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων διάθεσης των αποτελεσμάτων και ο τυχόν σχηματισμός αποθεματικών.

Β. Λοιπές Λογιστικές Αρχές

Οι λοιπές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη προετοιμασία των συνημμένων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

4.12 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου αλλά και της μητρικής Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές

διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς, καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αλλά και από την αποτίμηση τέλους χρήσης νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, απεικονίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια.

Δραστηριότητες εξωτερικού

Το νόμισμα λειτουργίας των αλλοδαπών θυγατρικών του Ομίλου είναι το επίσημο νόμισμα της εκάστοτε χώρας στην οποία λειτουργεί η κάθε θυγατρική. Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των προσαρμογών εύλογης αξίας λόγω επιχειρηματικών συνενώσεων, των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου με βάση τις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Όποιες διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, χρεώνονται/(πιστώνονται) στο αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού, των ιδίων κεφαλαίων, ενώ αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου.

4.13 Επενδυτικά ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν σε όλα εκείνα τα ακίνητα τα οποία κατέχονται (μέσω αγοράς ή και ανάπτυξης) από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίζει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου), είτε και για τα δύο, και δεν κατέχονται για: (α) να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ή στην προμήθεια υλικών / υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς και (β) για πώληση κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία καθορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, με επαρκή εμπειρία σχετικά με την τοποθεσία και τη φύση της επένδυσης σε ακίνητα.

Η λογιστική αξία που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, συνιστούν αποτέλεσμα και αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις αναγνωρίζονται στα έξοδα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή των ακινήτων και την παραγωγική τους δυναμικότητα ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας τους.

Μεταφορές ακινήτων από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή χρήσης αυτών, που αποδεικνύεται από την έναρξη της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή την έναρξη της αξιοποίησης με σκοπό την πώληση.

Μία επένδυση σε ακίνητα αποαναγνωρίζεται (απαλείφεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης) κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από την απόσυρση ή τη διάθεση μίας επένδυσης σε ακίνητα, αφορούν στη διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

Τα επενδυτικά ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται παρακολουθούνται, όπως και τα ολοκληρωμένα, στην εύλογη αξία.

4.14 Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν κατασκευαζόμενα ή ακίνητα προς ανάπτυξη που προορίζονται για πώληση, εξορυχθέντα αδρανή υλικά λατομείου και μεταλλεύματα, υλικά κατασκευών, ανταλλακτικά και πρώτες και βοηθητικές ύλες. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των πρώτων υλών, των ημι-έτοιμων και των ετοίμων προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

Το κόστος των ετοίμων και ημι-ετοίμων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στη τρέχουσα θέση, κατάσταση, και φάση επεξεργασίας και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα και άλλα έξοδα που επιβαρύνουν άμεσα την αγορά υλικών.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοίμων προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της επιχείρησης.

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα αποθέματα, εφόσον κρίνεται απαραίτητο. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

4.15 Χρηματικά διαθέσιμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων που υπόκεινται σε μη σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις με λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και προθεσμιακές καταθέσεις με λήξη πέραν των τριών μηνών για τις οποίες έχει το δικαίωμα πρόωρης ρευστοποίησης χωρίς απώλεια κεφαλαίου.

Για τη σύνταξη των καταστάσεων ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

Οι δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου ανεξάρτητα από τη φύση της δέσμευσής τους δεν περιλαμβάνονται εντός του κονδυλίου των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων, αλλά ταξινομούνται στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (βλ. Σημείωση 18).

4.16 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που ο Φορέας αδυνατεί να καταβάλλει την παροχή στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στους Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(β) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, πραγματοποιείται μέσω της κατανομής των παροχών στα τελευταία 16 έτη μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησης των εργαζομένων ακολουθώντας την κλίμακα του Ν.4093/2012.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή

μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2023 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση των Ευρωπαϊκών Ομολόγων με 10-ετή λήξη της 31ης Δεκεμβρίου 2023, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

i. την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
ii. τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης /(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
iii. την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
iv. λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

(γ) Παροχές διακανονιζόμενες με συμμετοχικούς τίτλους (ΔΠΧΑ 2)

Ο Όμιλος παρέχει σε στελέχη αποδοχές σε συμμετοχικούς τίτλους. Συγκεκριμένα ο Όμιλος παρέχει σε στελέχη, βάσει εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της μητρικής εταιρείας προγράμματος stock option, δικαιώματα αγοράς μετοχών της μητρικής εταιρείας.

Οι αποδοχές αυτές διακανονίζονται με την πώληση των ιδίων μετοχών από τη μητρική εταιρεία εφόσον το στέλεχος εκπληρώσει κάποιους όρους κατοχύρωσης και εξασκήσει τα δικαιώματά του. Το συνολικό ποσό της δαπάνης κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης του δικαιώματος καθορίζεται με βάση την εύλογη αξία του προγράμματος κατά την περίοδο που προσφέρεται το δικαίωμα.

Το έξοδο κατανέμεται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης, με βάση την καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση του αριθμού των δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών που αναμένεται να κατοχυρωθούν. Οι προϋποθέσεις που δεν σχετίζονται με την αγορά περιλαμβάνονται στις υποθέσεις για τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης επιμετράται με την υιοθέτηση ενός κατάλληλου μοντέλου αποτίμησης, ώστε να αντικατοπτρίζει τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης για τα οποία αναμένεται να πληρούνται οι

όροι απόδοσης του εκάστοτε προγράμματος. Οι εκτιμήσεις σχετικά με τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν, αναθεωρούνται εάν υπάρχει κάποια ένδειξη ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών που αναμένεται να κατοχυρωθούν διαφέρει από προηγούμενες εκτιμήσεις. Οποιαδήποτε προσαρμογή στη σωρευτική αποζημίωση που βασίζεται σε μετοχές που προκύπτει από αναθεώρηση αναγνωρίζεται στην τρέχουσα περίοδο.

Τα ανωτέρω Προγράμματα λαμβάνουν υπόψη τις κάτωθι μεταβλητές: Τιμή Άσκησης, Τιμή Μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων, Ημερομηνία Παραχώρησης, Ημερομηνία(ες) Ωρίμανσης των Δικαιωμάτων, Αναμενόμενη Μεταβλητότητα Μετοχής (Volatility), Μερισματική Απόδοση (Dividend Yield), Επιτόκιο Μηδενικού Κινδύνου (Risk Free Rate).

Κατά την 31.12.2023, υφίσταται ενεργό πρόγραμμα διάθεσης μετοχών της μητρικής εταιρείας (βλ. Σημείωση 29).

4.17 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς προβλεπόμενους όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων, αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι θα τηρηθούν. Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται σε λογαριασμό αναβαλλόμενου εσόδου και μεταφέρονται στην στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

5 ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται κατά την 31.12.2023 το σύνολο των συμμετοχών της μητρικής εταιρείας ΤΕΡΝΑ Α.Ε., άμεσων και έμμεσων, σε οικονομικές οντότητες οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στην ενοποίηση ή ενσωματώθηκαν ως κοινές επιχειρήσεις.

5.1 Δομή Εταιρείας

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ						
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ - POWELL (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ)	Ελλάδα	66,00	0	66,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-IMPEGILO SPA (ΤΡΑΜ)	Ελλάδα	55,00	0	55,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ - WAYSS (ΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΕΤΕΘ-ΤΕΡΝΑ ΑΒΑΞ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)	Ελλάδα	35,00	0	35,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.(ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΣ ΟΑΚΑ)	Ελλάδα	83,50	0	83,50	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ (ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ)	Ελλάδα	65,00	0	65,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ ΤΜ. Α')	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΑ ΤΣΑΚΩΝΑ)	Ελλάδα	49,00	0	49,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ "ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΔΟΜΟΤ/ΚΗ ΑΕ" -ΘΕΜΕΛ/ΔΟΜΗ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΤΕΘ ΑΕ (ΔΗΜ. ΜΕΓ. ΘΕΣ)	Ελλάδα	25,00	0	25,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΚΑ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Σ.Δ. ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-THALES AUSTRIA (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ETCS)	Ελλάδα	37,40	0	37,40	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ J&P ΑΒΑΞ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΜΕΤΚΑ-ΤΕΡΝΑ	Ελλάδα	90,00	0	90,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελλάδα	28,60	0	28,60	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-SICES CONSTRUCTIONS (ΑΝΑΒ.ΔΥΙΛΙΣΤ. ΕΛΠΕ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ (Έργο Ε.Ο. Φλώρινα-Νίκη)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Έργο ΠΑΘΕ-Στυλίδα)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΕΓΕΚ Κατασκευαστική (Έργο Προμαχώνα)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Λιμένας Πάτρας)	Ελλάδα	70,00	0	70,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ (Έργο Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ IMPREGILO SpA-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Πολιτιστικό Κέντρο Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος)	Ελλάδα	49,00	0	49,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Έργα λιγνίτη)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΘΡΙΑΣΙΟ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Σ.Σ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΓΕΦΥΡΑ ΣΓ26 Σ.Δ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	44,56	0	44,56	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Θριάσιο Β' ΕΡΓΟΣΕ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Κοινοπραξία ΕΡΓΟΣΕ Α.Δ. 751)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
Κ/Ξ RENCO-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή σταθμών συμπίεσης ΤΑΡ σε Ελλάδα και Αλβανια)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2022-2023
Κ/Ξ ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-INTRAKAT (Τέμενος)	Ελλάδα	25,00	0	25,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
Κ/Ξ ΑΒΑΞ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ -ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή τεχνητού εμποδίου στην ελληνοτουρκική μεθόριο Έβρου)	Ελλάδα	25,00	0	25,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2020-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	Ελλάδα	55,00	0	55,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2021-2023
ΚΞ ΤΕΡΝΑ-ΘΕΜΕΛΗ (ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΡΑΜ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2022-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (Κατασκευή ηλεκτροκίνησης στην σιδηροδρομική γραμμή Κιάτο-Ροδοδάφνη)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2022-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ- DAMCO (Κατασκευή σταθμού συμπίεσης φυσικού αερίου Αμπελιάς)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2022-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (Κατασκευή ηλεκτροκίνησης στην σιδηροδρομική γραμμή Ροδοδάφνη-Ρίο)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2022-2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-FOTAGONLED (Φωτισμός Ιωαννίνων)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (Φράκτης Έβρου)	Ελλάδα	65,00	0	65,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΕΚΤΕΡ (Κατασκευή Ιωνικού Κέντρου)	Ελλάδα	70,00	0	70,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-P&C DEVELOPMENT (Κατασκευή Πανελλήνιας Έκθεσης Λαμίας)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΒΟΑΚ ΣΔΙΤ)	Ελλάδα	55,00	0	55,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-ΜΕΤΚΑ (ΓΗΠΕΔΟ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΥ)	Ελλάδα	40,00	0	40,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ–INTRAKAT (ΕΓΝΑΝΤΙΑ ΟΔΟΣ-ΑΝΑΤ. ΤΟΜΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ' ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ–INTRAKAT (ΕΓΝΑΝΤΙΑ ΟΔΟΣ-ΔΥΤ. ΤΟΜΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ' ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ THALIS-ΤΕΡΝΑ–ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ (Ε.Ε.Ν. ΑΜΑΡΙΟΥ)	Ελλάδα	30,00	0	30,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
Κ/Ξ INTRAKAT-ΤΕΡΝΑ (ΕΓΝΑΝΤΙΑ ΟΔΟΣ-ΑΝΑΤ. ΤΟΜΕΑΣ 6061 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ' ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2023
JV VINCI TERNA DOO	Σερβία	49,00	0	49,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2023
ΚΞ AVAX-TERNA (MEDITERRANEAN CITY OF DREAMS)	Κύπρος	40,00	0	40,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2019-2023

5.2 Δομή Ομίλου

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ						
Κ/Ξ EUROIONIA	Ελλάδα	95,00	0	95,00	Ολική	2018-2023
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Ελλάδα	95,00	0	95,00	Ολική	2018-2023
TERNA OVERSEAS LTD	Κύπρος	100,00	0	100,00	Ολική	2014-2023
TERNA BAHRAIN HOLDING WLL	Μπαχρέιν	0	99,99	99,99	Ολική	-
TERNA CONTRACTING CO WLL	Μπαχρέιν	0	100,00	100,00	Ολική	-

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
TERNA VENTURES WLL	Μπαχρέιν	0	100,00	100,00	Ολική	-
TERNA QATAR LLC	Κατάρ	0	35,00	35,00	Ολική	2013-2023
AEROZEPHIROS LTD	Κύπρος	0	100,00	100,00	Ολική	2019-2023
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0	100,00	100,00	Ολική	2018-2023
ΛΑΤΟΜΕΙΑ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ	Ελλάδα	48,98	0	48,98	Ολική	2018-2023
ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΕ	Ελλάδα	100,00	0	100,00	Ολική	2018-2023
MALCEM CONSTRUCTION MATERIALS LTD	Μάλτα	0	75,00	75,00	Ολική	2013-2023
CEMENT PRODUCTION AND EXPORT FZC	Λιβύη	0	75,00	75,00	Ολική	-
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
QE ENERGY EUROPE LTD	Κύπρος	0	100,00	100,00	Ολική	2014-2023
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ						
ΑΙΓΙΣΤΟΣ ΑΕ	Ελλάδα	49,99	0	49,99	Καθαρή θέση	2018-2023
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ - ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ						
ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	13,82	0	13,82	Καθαρή θέση	2019-2023
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
ΓΕΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	33,34	0	33,34	Καθαρή θέση	2018-2023

Τα ποσοστά δικαιωμάτων ψήφου της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. σε όλες τις ανωτέρω συμμετοχές συμπίπτουν με το ποσοστό που κατέχει επί του σε κυκλοφορία μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών.

Αξιολόγηση του ελέγχου

Οι εταιρείες ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε. και TERNA QATAR LLC ενοποιούνται ολικά ως θυγατρικές καθώς ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε αυτές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10. Εντός της τρέχουσας χρήσης, δεν πραγματοποιήθηκαν μεταβολές στις ως άνω εκτιμήσεις, σε σχέση με την 31.12.2022 (βλ. αναλυτικά σημείωση 12.2).

Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται οι κοινοπραξίες κατασκευής τεχνικών έργων και λοιπές εταιρείες, στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος, έχουν ήδη περατώσει τα έργα για τα οποία είχαν συσταθεί, έχει ήδη παρέλθει ο χρόνος εγγυήσεως, έχουν εκκαθαριστεί οι σχέσεις με τους τρίτους και επίκειται η οριστική διάλυσή τους. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Έμμεσο)
Κ/Ξ ΚΥΡΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΩΡΥΓΑ Δ 1	75,00%
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ- ΤΕΡΝΑ- ΕΚΤΕΡ ΕΓΚΑΤ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΠΑΤΑ	20,00%
Κ/Ξ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΡΑΜΟΡΙΤΣΑ	33,33%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ	35,00%
Κ/Ξ J&P - ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ)	37,50%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΜΟΧΛΟΣ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΚΙΑΤΟ-ΑΙΓΙΟ)	35,00%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤ/ΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΛΑΤΑΝΟΥ)	33,33%
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΑΝΙΣ. ΚΟΜΒ. ΠΑΡΑΔ. ΤΣΑΚΩΝΑ)	49,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA AEBE (Έργο ΟΠΑΠ 1)	51,00%
J/V TERNA-Al OMAIER	60,00%

5.3 Μεταβολές στη δομή του Ομίλου εντός του 2023

Εντός του 2023 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι μεταβολές στη δομή του Ομίλου σε σχέση με τη συγκριτική χρήση 2022:

- Την 15.02.2023 ιδρύθηκε η ΚΞ ΤΕΡΝΑ-FOTAGONLED (Φωτισμός Ιωαννίνων) με αντικείμενο την κατασκευή τεχνικού έργου. Η εταιρεία κατέχει το 50% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 01.03.2023 ιδρύθηκε η ΚΞ ΤΕΡΝΑ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (Φράκτης Έβρου) με αντικείμενο την κατασκευή τεχνικού έργου. Η εταιρεία κατέχει το 65% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 20.03.2023 ιδρύθηκε η ΚΞ ΤΕΡΝΑ-ΕΚΤΕΡ (Κατασκευή Ιωνικού Κέντρου) με αντικείμενο την κατασκευή τεχνικού έργου. Η εταιρεία κατέχει το 70% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 27.03.2023 ιδρύθηκε η ΚΞ ΤΕΡΝΑ – P&C DEVELOPMENT (Κατασκευή Πανελλήνιας Έκθεσης Λαμίας) με αντικείμενο την κατασκευή τεχνικού έργου. Η εταιρεία κατέχει το 50% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 20.04.2023 ιδρύθηκε η ΚΞ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΒΟΑΚ ΣΔΙΤ) με αντικείμενο την κατασκευή τεχνικού έργου. Η εταιρεία κατέχει το 55% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 19.05.2023 ιδρύθηκε η ΚΞ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-ΜΕΤΚΑ (ΓΗΠΕΔΟ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΥ) με αντικείμενο την κατασκευή τεχνικού έργου. Η εταιρεία κατέχει το 40% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Κατά την διάρκεια του πρώτου εξαμήνου 2023, ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της κοινής επιχείρησης J/V TERNA GCC WAC, στην οποία η εταιρεία κατείχε έμμεσα το 30% χωρίς να φέρει ουσιαστική επίδραση στον Όμιλο.
- Την 12.09.2023, ιδρύθηκε η Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ–INTRAKAT (ΕΓΝΑΝΤΙΑ ΟΔΟΣ-ΑΝΑΤ. ΤΟΜΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ' ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ). Η εταιρεία κατέχει το 50% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 12.09.2023, ιδρύθηκε η Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ–INTRAKAT (ΕΓΝΑΝΤΙΑ ΟΔΟΣ-ΔΥΤ. ΤΟΜΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ' ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ). Η εταιρεία κατέχει το 50% της εν λόγω κοινοπραξίας.

- Την 20.12.2023, ιδρύθηκε η Κ/Ξ THALIS-ΤΕΡΝΑ–ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ (Ε.Ε.Ν. ΑΜΑΡΙΟΥ). Η εταιρεία κατέχει το 30% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 20.12.2023, ιδρύθηκε η Κ/Ξ INTRAKAT-ΤΕΡΝΑ (ΕΓΝΑΝΤΙΑ ΟΔΟΣ-ΑΝΑΤ. ΤΟΜΕΑΣ 6061 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Κ' ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ). Η εταιρεία κατέχει το 50% της εν λόγω κοινοπραξίας.
- Την 21.12.2023 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της συγγενής εταιρείας ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε. από την εταιρεία ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. Από την σχέση ανταλλαγής μεταξύ παλαιών και νέων μετόχων προέκυψε ότι η ΤΕΡΝΑ Α.Ε. που κατείχε το 25% των εταιρικών μεριδίων της ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε., θα κατέχει πλέον το 13,82% της ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. και η μητρική εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ κατέχει το υπόλοιπο 86,18%.
- Την 28.12.2023 ολοκληρώθηκε η απόκτηση του 49,99% των μετοχών της εταιρείας ΑΙΓΙΣΤΟΣ Α.Ε. από την εταιρεία, η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό τομέα και αξιολογήθηκε ως κοινοπραξία για σκοπούς ενοποίησης σε επίπεδο Ομίλου. Το ποσό του τιμήματος ανήλθε σε ποσό 20.000, εκ του οποίου ποσό 10.000 καταβλήθηκε μέχρι την 31.12.2023, ενώ ποσό 10.000 είναι προς καταβολή εντός του 2024.
- Κατά την διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου 2023, ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της κοινής επιχείρησης JV TERNA-CGCE JOINT VENTURE (AMAS 3), στην οποία η εταιρεία κατείχε έμμεσα το 50% χωρίς να φέρει ουσιαστική επίδραση στον Όμιλο.

6 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται για τον Όμιλο επιλεγμένα πληροφοριακά στοιχεία ανά γεωγραφικό τομέα.

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2023	**Ελλάδα**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Ανατολική Ευρώπη**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	1.254.234	51.234	378	1.262	14.656	**1.321.764**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	253.036	6.304	25	0	0	**259.365**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	11.537	171	0	0	0	**11.708**

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2022	**Ελλάδα**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Ανατολική Ευρώπη**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	761.768	48.714	566	1.216	16.495	**828.759**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	209.130	6.863	70	0	0	**216.064**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	14.259	79	0	0	0	**14.338**

7 ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Κατά την 31.12.2023, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υπεραξία ύψους 2.380, (σε προηγούμενη χρήση, η εταιρεία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. απέκτησε το 66,7% των κατασκευαστικών κοινοπραξιών EUROIONIA και Ε-65, με το οποίο θα εκτελούσε ένα πρόσθετο σημαντικό κατασκευαστικό αντικείμενο σε υπάρχουσες κατασκευαστικές συμβάσεις). Η ανάλυση της κίνησης της υπεραξίας κατά τις χρήσεις 2023 και 2022 έχει ως εξής:

	Κατασκευές
Καθαρή λογιστική αξία την 01.01. 2022	2.380
Απομείωση υπεραξίας	0
Καθαρή λογιστική αξία την 31.12.2022	**2.380**
Καθαρή λογιστική αξία την 01.01. 2023	2.380
Απομείωση υπεραξίας	0
Καθαρή λογιστική αξία την 31.12.2023	**2.380**
Μικτή λογιστική αξία την 31.12.2023	9.759
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης	(7.379)
Καθαρή λογιστική αξία την 31.12.2023	**2.380**

Έλεγχος Απομείωσης Υπεραξίας

Η Διοίκηση εξετάζει την υπεραξία για απομείωση κάθε χρόνο (την 31η Δεκεμβρίου) ή συχνότερα αν προκύψουν γεγονότα ή αλλαγές σε συνθήκες που δείχνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να έχει μειωθεί, σύμφωνα με την λογιστική πρακτική όπως περιγράφεται στη σημείωση 4.5.

Ο Όμιλος εξέτασε την υπεραξία για απομείωση την 31.12.2023 και οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας γνωστοποιούνται παρακάτω. Από τον έλεγχο δεν προέκυψε ζημία απομείωσης. Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αξίας χρήσεως (value in use) με την χρήση κατάλληλων εκτιμήσεων αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές και τα επιτόκια προεξόφλησης.

Ειδικότερα, η υπεραξία η οποία προκύπτει κατά την ενοποίηση θυγατρικών που προέρχονται από εξαγορά έχουν καταμερισθεί στις ακόλουθες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) ανά λειτουργικό κλάδο σύμφωνα με τον ανωτέρω Πίνακα. Ο έλεγχος απομείωσης υπεραξίας πραγματοποιείται σε επίπεδο θυγατρικής εταιρίας.

Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ προσδιορίζεται σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αξίας χρήσεως (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε ΜΔΤΡ (μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών – DCF). Οι ταμειακές ροές προέρχονται από τους πιο πρόσφατους εγκεκριμένους από τη διοίκηση προϋπολογισμούς. Οι προβλέψεις των ταμειακών ροών, πέραν από την περίοδο που

καλύπτεται από τους πλέον πρόσφατους προϋπολογισμούς εκτιμώνται με αναγωγή των προβλέψεων που βασίζονται στους προϋπολογισμούς, χρησιμοποιώντας ένα σταθερό ή μειούμενο ρυθμό ανάπτυξης για τα επόμενα έτη, ο οποίος δεν υπερβαίνει το μακροπρόθεσμο μέσο συντελεστή ανάπτυξης για τους επιχειρηματικούς κλάδους στους οποίους ο Όμιλος λειτουργεί. Οι προβλέψεις ταμειακών ροών βασίζονται σε λογικές και βάσιμες παραδοχές, που αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η Διοίκηση αξιολογεί τη λογικότητα των παραδοχών στις οποίες βασίζονται οι τρέχουσες προβλεπόμενες ταμειακές ροές της εξετάζοντας τις αιτίες των διαφορών μεταξύ προηγούμενων προβλεπόμενων ταμειακών ροών και τρεχόντων ταμειακών ροών. Επίσης, η Διοίκηση εξασφαλίζει ότι οι παραδοχές στις οποίες βασίζονται οι τρέχουσες προβλεπόμενες ταμειακές ροές είναι συνεπείς με τα προηγούμενα πραγματικά αποτελέσματα. Από το διενεργηθέντα έλεγχο απομείωσης, δεν προέκυψε ανάγκη αποαναγνώρισης υπεραξίας (31.12.2022:0).

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Ο Όμιλος για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας κάθε ΜΔΤΡ, υπολογίζει την αξία λόγω χρήσης, μέσω της μεθόδου της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι βασικές παραδοχές που ο Όμιλος χρησιμοποιεί για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών είναι οι εξής:

Ο προσδιορισμός της αξίας λόγω χρήσης βασίζεται από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών: α) τα έσοδα που προβλέπονται με βάση τις υφιστάμενες συμβάσεις κατασκευαστικού αντικειμένου των δύο κοινοπραξιών, β) τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους των κατασκευαστικών έργων τα οποία υπολογίζονται με βάση και τα απολογιστικά στοιχεία των τελευταίων ετών. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προσδιορίζονται μέχρι την ολοκλήρωση του κατασκευαστικού έργου των κοινοπραξιών και έχουν προεξοφληθεί με συντελεστή προεξόφλησης 8,0%.

Ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών σε σχέση με μία μεταβολή 0,5% στην βασική παραδοχή του προεξοφλητικού επιτοκίου. Από τις σχετικές αναλύσεις δεν προκύπτει ότι μπορεί να ανακύψει ποσό απομείωσης.

8 ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ασώματα πάγια του Ομίλου και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2023	**28.767**	**88.022**	**4.463**	**21.076**	**334**	**142.662**
Προσθήκες	0	0	180	4.320	578	**5.078**
Διαγραφές	0	0	(3)	0	0	**(3)**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(8)	0	0	**(8)**
31η Δεκεμβρίου 2023	**28.767**	**88.022**	**4.632**	**25.396**	**912**	**147.729**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2023	**(16.519)**	**(86.919)**	**(2.210)**	**(3.166)**	**0**	**(108.814)**
Αποσβέσεις	(285)	0	(339)	(1.921)	0	**(2.545)**
Διαγραφές	0	0	3	0	0	**3**
Απομειώσεις	(8.398)	0	0	0	0	**(8.398)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	8	0	0	**8**
31η Δεκεμβρίου 2023	**(25.202)**	**(86.919)**	**(2.538)**	**(5.087)**	**0**	**(119.746)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2023	**3.565**	**1.103**	**2.094**	**20.309**	**912**	**27.983**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2022	**35.390**	**88.022**	**3.735**	**14.760**	**0**	**141.907**
Προσθήκες	0	0	859	4.735	211	**5.805**
Διαγραφές	(6.623)	0	(149)	0	0	**(6.772)**
Μεταφορές	0	0	0	1.581	123	**1.704**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	18	0	0	**18**
31η Δεκεμβρίου 2022	**28.767**	**88.022**	**4.463**	**21.076**	**334**	**142.662**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2022	**(11.118)**	**(86.919)**	**(2.047)**	**(1.940)**	**0**	**(102.024)**
Αποσβέσεις	(570)	0	(272)	(1.226)	0	**(2.068)**
Διαγραφές	6.308	0	127	0	0	**6.435**
Απομειώσεις	(11.139)	0	0	0	0	**(11.139)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(18)	0	0	**(18)**
31η Δεκεμβρίου 2022	**(16.519)**	**(86.919)**	**(2.210)**	**(3.166)**	**0**	**(108.814)**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2022	**12.248**	**1.103**	**2.253**	**17.910**	**334**	**33.848**

Οι αποσβέσεις για τον Όμιλο των χρήσεων 2023 και 2022 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 1.937(31.12.2022:1.432), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 81 (31.12.2022:213), Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 124 (31.12.2022:95), 18 στα Λοιπά Έσοδα/(έξοδα) (31.12.2022:76) και 385 στο Απόθεμα (31.12.2022:251).

Ο λογαριασμός Παραχωρήσεις και Δικαιώματα στον Όμιλο αφορά τα δικαιώματα μεταλλείων λευκόλιθου.

Οι δαπάνες ανάπτυξης αφορούν κυρίως σε δαπάνες που γίνονται στα μεταλλεία λευκόλιθου.

Έλεγχος απομείωσης αποσβέσιμων άυλων στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος για τα αποσβέσιμα άυλα στοιχεία, προβαίνει σε σχετικούς ελέγχους απομείωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, μόνον όταν και όπου προκύπτουν σχετικές ενδείξεις απομείωσης.

Εντός της χρήσης 2023, αναγνωρίστηκαν συνολικές ζημιές απομείωσης επί της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού ποσού 8.398 (31.12.2022: 11.139) οι οποίες και επιβάρυναν τα ενοποιημένα αποτελέσματα του Ομίλου και έχουν αναγνωριστεί στο κονδύλι «Λοιπά Έσοδα/(Έξοδα)» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της χρήσης (Σημείωση 34). Το εν λόγω ποσό αφορά σε ζημιές απομείωσης επί δικαιωμάτων εκμετάλλευσης λατομείων και μεταλλείων λευκόλιθου της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης και οι παράγοντες που οδήγησαν στην αναγνώριση της σχετικής ζημίας παρατίθενται στην ενότητα 12.3.

9 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ

Τα δικαιώματα χρήσης παγίων και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2023	**762**	**16.398**	**17.414**	**4.406**	**0**	**38.980**
Προσθήκες	485	5.393	23.840	10.874	1.144	**41.736**
Τερματισμός συμβάσεων	(97)	(1.212)	(39)	0	0	**(1.348)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(4)	(20)	0	0	0	**(24)**
31η Δεκεμβρίου 2023	**1.146**	**20.559**	**41.215**	**15.280**	**1.144**	**79.344**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2023	**(382)**	**(8.439)**	**(686)**	**(1.875)**	**0**	**(11.382)**
Αποσβέσεις	(308)	(3.798)	(2.968)	(1.690)	(807)	**(9.571)**
Τερματισμός συμβάσεων	40	701	34	0	0	**775**
Συναλλαγματικές διαφορές	4	20	0	0	0	**24**
31η Δεκεμβρίου 2023	**(646)**	**(11.516)**	**(3.620)**	**(3.565)**	**(807)**	**(20.154)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2023	**500**	**9.043**	**37.595**	**11.715**	**337**	**59.190**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2022	**483**	**13.045**	**225**	**1.703**	**0**	**15.456**
Προσθήκες	472	3.820	17.189	2.787	0	**24.268**
Τερματισμός συμβάσεων	(200)	(493)	0	(84)	0	**(777)**
Συναλλαγματικές διαφορές	7	26	0	0	0	**33**
31η Δεκεμβρίου 2022	**762**	**16.398**	**17.414**	**4.406**	**0**	**38.980**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2022	**(358)**	**(5.660)**	**(160)**	**(1.144)**	**0**	**(7.322)**
Αποσβέσεις	(165)	(3.061)	(526)	(775)	0	**(4.527)**
Τερματισμός συμβάσεων	148	301	0	44	0	**493**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Συναλλαγματικές διαφορές	(7)	(19)	0	0	0	**(26)**
31η Δεκεμβρίου 2022	**(382)**	**(8.439)**	**(686)**	**(1.875)**	**0**	**(11.382)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2022	**380**	**7.959**	**16.728**	**2.531**	**0**	**27.598**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2023	**567**	**14.907**	**17.205**	**4.262**	**0**	**36.941**
Προσθήκες	410	5.211	23.840	10.790	1.144	**41.395**
Τερματισμός συμβάσεων	(97)	(1.207)	0	0	0	**(1.304)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(10)	0	0	0	**(10)**
31η Δεκεμβρίου 2023	**880**	**18.901**	**41.045**	**15.052**	**1.144**	**77.022**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2023	**(212)**	**(7.502)**	**(483)**	**(1.780)**	**0**	**(9.977)**
Αποσβέσεις	(289)	(3.543)	(2.965)	(1.644)	(807)	**(9.248)**
Τερματισμός συμβάσεων	40	699	0	0	0	**739**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	9	0	0	0	**9**
31η Δεκεμβρίου 2023	**(461)**	**(10.337)**	**(3.448)**	**(3.424)**	**(807)**	**(18.477)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2023	**419**	**8.564**	**37.597**	**11.628**	**337**	**58.545**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2022	**129**	**11.618**	**16**	**1.598**	**0**	**13.361**
Προσθήκες	472	3.757	17.189	2.748	0	**24.166**
Τερματισμός συμβάσεων	(34)	(480)	0	(84)	0	**(598)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	12	0	0	0	**12**
31η Δεκεμβρίου 2022	**567**	**14.907**	**17.205**	**4.262**	**0**	**36.941**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2022	**(91)**	**(4.974)**	**(15)**	**(1.082)**	**0**	**(6.162)**
Αποσβέσεις	(129)	(2.813)	(468)	(742)	0	**(4.152)**
Τερματισμός συμβάσεων	8	293	0	44	0	**345**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(8)	0	0	0	**(8)**
31η Δεκεμβρίου 2022	**(212)**	**(7.502)**	**(483)**	**(1.780)**	**0**	**(9.977)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2022	**355**	**7.405**	**16.722**	**2.482**	**0**	**26.964**

Οι αποσβέσεις του Ομίλου της χρήσης 2023 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 7.265 (31.12.2022:2.709), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 1.715 (31.12.2022:1.000), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 7 (31.12.2022:6) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 551 (31.12.2022:791) και στο απόθεμα 33 (31.12.2022:22).

Οι αποσβέσεις της Εταιρείας της χρήσης 2023 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 7.141 (31.12.2022:2.526), στα Έξοδα διοίκησης κατά 1.562 (31.12.2022:836) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 545 (31.12.2022:791).

Οι προσθήκες της χρήσης αφορούν κατά κύριο λόγο την έναρξη νέων συμβάσεων τραπεζικών μισθώσεων μηχανημάτων της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. τα οποία χρησιμοποιούνται στα έργα τα οποία εκτελεί.

10 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ενσώματα πάγια του Ομίλου και της Εταιρείας και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2023	**13.317**	**7.224**	**179.203**	**36.090**	**15.537**	**2.155**	**253.526**
Προσθήκες/Μεταβολές προκαταβολών προμηθευτών παγίων	60	16	2.141	959	2.439	1.014	**6.629**
Πωλήσεις	0	(286)	(965)	(609)	(517)	0	**(2.377)**
Διαγραφές	0	0	(8)	0	(38)	0	**(46)**
Μεταφορές	0	18	1.431	0	125	(1.574)	**0**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(3)	(9)	(5)	0	0	**(17)**
31η Δεκεμβρίου 2023	**13.377**	**6.969**	**181.793**	**36.435**	**17.546**	**1.595**	**257.715**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις							
1η Ιανουαρίου 2023	**(4.466)**	**(2.425)**	**(109.945)**	**(28.309)**	**(10.605)**	**0**	**(155.750)**
Αποσβέσεις	(280)	(204)	(6.084)	(1.351)	(1.140)	0	**(9.059)**
Πωλήσεις	0	43	487	404	431	0	**1.365**
Διαγραφές	0	0	4	0	38	0	**42**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	3	8	5	3	0	**19**
31η Δεκεμβρίου 2023	**(4.746)**	**(2.583)**	**(115.530)**	**(29.251)**	**(11.273)**	**0**	**(163.383)**

Αναπόσβεστη αξία							
31η Δεκεμβρίου 2023	**8.631**	**4.386**	**66.263**	**7.184**	**6.273**	**1.595**	**94.332**

	ΟΜΙΛΟΣ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2022	**13.104**	**8.265**	**177.183**	**34.983**	**12.584**	**3.248**	**249.367**
Προσθήκες/Μεταβολές προκαταβολών προμηθευτών παγίων	213	258	2.088	1.235	2.889	1.852	**8.535**
Πωλήσεις	0	0	(1.141)	(159)	(43)	0	**(1.343)**
Διαγραφές	0	(1.309)	(69)	(82)	(79)	0	**(1.539)**
Μεταφορές	0	8	1.067	67	99	(2.945)	**(1.704)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	2	75	46	87	0	**210**
31η Δεκεμβρίου 2022	**13.317**	**7.224**	**179.203**	**36.090**	**15.537**	**2.155**	**253.526**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις							
1η Ιανουαρίου 2022	**(4.186)**	**(3.364)**	**(104.841)**	**(27.078)**	**(9.718)**	**0**	**(149.187)**
Αποσβέσεις	(280)	(238)	(5.838)	(1.330)	(904)	0	**(8.590)**
Πωλήσεις	0	0	770	65	32	0	**867**
Διαγραφές	0	1.178	36	78	67	0	**1.359**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(1)	(72)	(44)	(82)	0	**(199)**
31η Δεκεμβρίου 2022	**(4.466)**	**(2.425)**	**(109.945)**	**(28.309)**	**(10.605)**	**0**	**(155.750)**
Αναπόσβεστη Αξία							
31η Δεκεμβρίου 2022	**8.851**	**4.799**	**69.258**	**7.781**	**4.932**	**2.155**	**97.776**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2023	**9.751**	**2.058**	**136.501**	**33.098**	**12.182**	**550**	**194.139**
Προσθήκες/Μεταβολές προκαταβολών προμηθευτών παγίων	60	0	2.328	868	2.413	(46)	**5.623**
Πωλήσεις	0	(286)	(788)	(512)	(517)	0	**(2.103)**
Διαγραφές	0	0	0	0	(37)	0	**(37)**
Μεταφορές	0	0	0	0	125	(125)	**0**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(3)	(7)	(1)	11	0	**0**
31η Δεκεμβρίου 2023	**9.811**	**1.769**	**138.034**	**33.453**	**14.177**	**379**	**197.622**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις							
1η Ιανουαρίου 2023	**(4.468)**	**(1.192)**	**(102.182)**	**(26.851)**	**(7.655)**	**0**	**(142.347)**
Αποσβέσεις	(280)	(76)	(4.561)	(1.158)	(1.009)	0	**(7.084)**
Πωλήσεις	0	43	327	315	431	0	**1.116**
Διαγραφές	0	0	0	0	37	0	**37**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	3	7	0	(8)	0	**2**
31η Δεκεμβρίου 2023	**(4.748)**	**(1.222)**	**(106.409)**	**(27.694)**	**(8.204)**	**0**	**(148.276)**
Αναπόσβεστη Αξία							
31η Δεκεμβρίου 2023	**5.063**	**547**	**31.625**	**5.759**	**5.973**	**379**	**49.346**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2022	**9.538**	**3.121**	**134.059**	**32.028**	**9.319**	**85**	**188.149**
Προσθήκες/Μεταβολές προκαταβολών προμηθευτών παγίων	213	244	2.429	1.218	2.826	550	**7.480**
Πωλήσεις	0	0	(17)	(167)	(30)	0	**(214)**
Διαγραφές	0	(1.309)	(45)	(33)	(65)	0	**(1.452)**
Μεταφορές	0	0	2	19	65	(85)	**1**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	2	73	33	67	0	**175**
31η Δεκεμβρίου 2022	**9.751**	**2.058**	**136.501**	**33.098**	**12.182**	**550**	**194.139**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις							
1η Ιανουαρίου 2022	**(4.188)**	**(2.258)**	**(97.802)**	**(25.738)**	**(6.888)**	**0**	**(136.873)**
Αποσβέσεις	(280)	(111)	(4.331)	(1.186)	(778)	0	**(6.686)**
Πωλήσεις	0	0	6	76	20	0	**102**
Διαγραφές	0	1.178	16	28	53	0	**1.275**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(1)	(71)	(31)	(62)	0	**(165)**
31η Δεκεμβρίου 2022	**(4.468)**	**(1.192)**	**(102.182)**	**(26.851)**	**(7.655)**	**0**	**(142.347)**
Αναπόσβεστη Αξία							
31η Δεκεμβρίου 2022	**5.283**	**866**	**34.319**	**6.247**	**4.527**	**550**	**51.792**

Οι αποσβέσεις του Ομίλου της χρήσης 2023 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 7.179 (31.12.2022:6.902), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 604 (31.12.2022:739), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 48 (31.12.2022:38) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 1.070 (31.12.2022:721) και στο απόθεμα 158 (31.12.2022:189).

Οι αποσβέσεις της Εταιρείας, απεικονίζονται στην Κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων κατά 6.380 (31.12.2022:5.855) στο Κόστος πωλήσεων, κατά 462 (31.12.2022:602) στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 242(31.12.2022:229).

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων παγίων.

11 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Η κίνηση των επενδυτικών ακινήτων για τις χρήσεις 2023 και 2022 του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**8.079**	**7.985**	**7.455**	**7.361**
Διαφορά επιμέτρησης στην εύλογη αξία	90	94	90	94
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**8.169**	**8.079**	**7.545**	**7.455**

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται στην εύλογη αξία αυτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 40. Η επιμέτρηση στη εύλογη αξία καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα της Εταιρείας για την επίτευξη της μέγιστης και βέλτιστης χρήσης τους, αξιολογώντας τη χρήση του κάθε στοιχείου που είναι νομικά επιτρεπτή και οικονομικά εφικτή. Ο Όμιλος εντός της χρήσης 2023 προέβη στην επανεκτίμηση της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου ακινήτων του, αναθέτοντας την εργασία της εκτίμησης σε ανεξάρτητους οίκους εκτιμητών ακινήτων. Από την επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων προέκυψε κέρδος ποσού 90 (2022: κέρδος 94) (βλ. Σημείωση 34).

Στο κατωτέρω πίνακα παρατίθενται στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2023:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2023	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Απόδοση
Κως-Αγροτεμάχια	976	Κτηματαγοράς	35,0 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.119	Εισοδήματος με βάση την Άμεση Κεφαλαιοποίηση	Κτίριο 161,00/τ.μ. , οικόπεδο 5,85 ευρώ/τ.μ., μίσθωμα κτιρίου 1,64 ευρώ. /τ.μ.	12.25	12,25%
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	624	Κτηματαγοράς	5,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2023	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Απόδοση
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια (Samokov)	5.437	Κτηματαγοράς	34,85 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
	8.169				

Τα αντίστοιχα στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2022, έχουν ως εξής:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2022	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Απόδοση
Κως-Αγροτεμάχια	905	Κτηματαγοράς	33,0 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.100	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	Κτίριο 122,00/τ.μ. , οικόπεδο 5,68 ευρώ/τ.μ., μίσθωμα κτιρίου 1,6 ευρώ. /τ.μ.	12.25	12,25%
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	624	Κτηματαγοράς	5,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια (Samokov)	5.437	Κτηματαγοράς	34,85 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
	8.079				

Γενικά, μια μεταβολή στις παραδοχές για την εκτιμώμενη μισθωτική αξία των επενδυτικών ακινήτων συνοδεύεται από μια παρόμοια ομόρροπη μεταβολή στην ετήσια αύξηση του μισθώματος και στο προεξοφλητικό επιτόκιο, και μια αντίθετη μεταβολή στο μακροπρόθεσμο ποσοστό διαθεσιμότητας των μισθώσεων.

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των επενδυτικών ακινήτων.

12 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

12.1 Ανάλυση κίνησης επενδύσεων σε θυγατρικές χρήσης 2023

Οι θυγατρικές της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 5.

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές, στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχει ως εξής:

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2023	**2022**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**79.823**	**97.275**
Προσθήκες	3.674	0
Ζημία απομείωσης	(9.562)	(17.452)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**73.935**	**79.823**

Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν εντός της χρήσης, ανήλθαν σε 9.562 (2022: 17.452) και αφορούν α) κατά ποσό 3.326 (2022:5.116) την θυγατρική εταιρεία TERNA OVERSEAS LTD, β) κατά ποσό 322 (2022: 1.891) την θυγατρική εταιρεία Κ/Ξ EUROIONIA και γ) κατά ποσό 5.914 τη θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε. (2022: 10.445). Τα ποσά των απομειώσεων περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων» της εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων (βλ. Σημείωση 35.

12.2 Αξιολόγηση του ελέγχου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10

- Ο Όμιλος κατέχει ποσοστό 48,98% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10, η μητρική Εταιρεία ασκεί εξουσία επί της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε., καθώς έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς της δραστηριότητες, μέσω του διορισμού μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου.
- Η εταιρεία TERNA QATAR LLC, στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ο Όμιλος συμμετέχει κατά 35%, ενοποιείται ολικά ως θυγατρική, καθώς τεκμαίρεται έλεγχος σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις». Πιο συγκεκριμένα, βάσει σύμβασης ο Όμιλος κατέχει επί της ουσίας τον έλεγχο της διοίκησης και της λειτουργίας της εν λόγω εταιρείας.

Εντός της χρήσης, δεν πραγματοποιήθηκαν μεταβολές στις ως άνω εκτιμήσεις, σε σχέση με την 31.12.2022.

12.3 Έλεγχος απομείωσης

Σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές και τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, η Εταιρεία διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις απομείωσης. Ο σχετικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται και νωρίτερα, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ενδεχόμενης ζημιάς απομείωσης. Η αξιολόγηση που διενεργείται, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και σε ενδογενείς παράγοντες. Επίσης, η Εταιρεία για τις επενδύσεις της σε συμμετοχές, που έχουν ήδη υποστεί απομείωση και όταν υφίστανται ενδείξεις αναστροφής, συγκρίνει τη λογιστική αξία με την ανακτήσιμη αξία τους και αξιολογεί τη δυνατότητα της αναστροφής μέρους ή του συνόλου της απομείωσης που έχει αναγνωριστεί σε προγενέστερες περιόδους.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Για τις θυγατρικές που αποτελούν μία ξεχωριστή και μεμονωμένη Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ), ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας βασίστηκε στην αξία λόγω χρήσης (value in

use). Η αξία λόγω χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, ήτοι προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίζονται σε προϋπολογισμούς και προβλέψεις της Διοίκησης. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών: α) Κατάρτιση επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ: Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία βασίζονται σε πρόσφατα καταρτισμένους προϋπολογισμούς και εκτιμήσεις της Διοίκησης επί των οποίων χρησιμοποιούνται προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA, καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις με τη χρήση εύλογων παραδοχών. β) Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC): Το WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς του προσδιορισμού της αξίας λόγω χρήσης για τον έλεγχο απομείωση της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ανήλθε σε 9,7% και στην θυγατρική Κ/Ξ EUROIONIA σε 8,0%.

Αποτελέσματα ελέγχου απομείωσης

Εντός της χρήσης που έληξε την 31.12.2023 προέκυψε απομείωση επί της αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές συνολικού ποσού 9.562 (31.12.2022: 17.452), ως ανάλυση Σημείωση 12.1.

Αναφορικά με την θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, η Διοίκηση εντός της χρήσης 2023, έκρινε ότι υφίστανται ενδείξεις απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού λόγω μη επαλήθευσης των εκτιμήσεων της, και για τον λόγο αυτό προέβη σε σχετικό έλεγχο απομείωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36 (η εταιρεία ως σύνολο αποτελεί μία ξεχωριστή και μεμονωμένη Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών - ΜΔΤΡ).

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31.12.2023, η Εταιρεία ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω. Ενδεικτικά, μία αλλαγή σε μία αποτίμηση κατά (i) 0,25 εκατοστιαία μονάδα στο Μέσο σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (WACC), (ii) 25 εκατοστιαίες μονάδες στο EBITDA έως το διηνεκές ή (iii) 0,25 εκατοστιαία μονάδα στον ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές μπορεί να επιφέρει για την Εταιρεία ένα ποσό απομείωσης μεταξύ 0,4 εκατ. ευρώ έως μέγιστο 5,2 εκατ. ευρώ.

12.4 Θυγατρικές με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών

Τα στοιχεία και κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων της σημαντικής θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε. (με αντικείμενο δραστηριότητας εξόρυξη και επεξεργασία λευκόλιθου) στην οποία υπάρχουν μη ελέγχουσες συμμετοχές τρίτων (δικαιώματα μειοψηφίας), στην οποία η ανώτερη μητρική είναι η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ έχουν ως εξής:

	31.12.2023	31.12.2022
Ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών	51,02%	51,02%
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	70.265	66.610
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	27.870	22.444
(Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(70.820)	(64.148)
(Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(17.647)	(16.835)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**9.668**	**8.071**
Καθαρή θέση που αναλογεί σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	**6.888**	**9.524**
Κατάσταση Συνολικών Αποτελεσμάτων		
Κύκλος εργασιών	16.542	18.504
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές)	(5.904)	(5.183)
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	0	6
Συνολικά αποτελέσματα	**(5.904)**	**(5.177)**
Συνολικά αποτελέσματα κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	**(6.463)**	**(7.286)**
Κατάσταση Ταμειακών Ροών		
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	494	2.248
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(6.704)	(6.420)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	10.020	5.755
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα χρηματικά διαθέσιμα	**3.810**	**1.583**
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσης	2.093	510
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της χρήσης	**5.903**	**2.093**

Τα ανωτέρω οικονομικά στοιχεία της θυγατρικής είναι προ εγγραφών ενοποίησης με τον ευρύτερο Όμιλο.

13 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΧΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΚΟΙΝΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

13.1 Συμμετοχές σε κοινοπραξίες

Ο Όμιλος κατέχει δικαιώματα σε κοινοπραξίες τις οποίες ενοποιεί με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 28, και οι οποίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 5 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η κίνηση των συμμετοχών σε κοινοπραξίες για την χρήση του 2023 και του 2022 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**2.716**	**72.533**	**2.716**	**68.342**
Προσθήκες	20.050	0	20.050	0
Πωλήσεις / Διαγραφές	(50)	(43.579)	(50)	(44.520)
Μεταφ. από/(προς) τις συμμετοχές σε συννενείς	0	(26.238)	0	(21.106)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**22.716**	**2.716**	**22.716**	**2.716**

Οι προσθήκες για τον Όμιλο αφορούν κυρίως ποσό 20.000 για την εξαγορά ποσοστού 49,99% στην ΑΙΓΙΣΤΟΣ Α.Ε. από την εταιρεία (εκ του οποίου έχει καταβληθεί ποσό 10.000 μέχρι στην 31.12.2023).

13.2 Συμμετοχές σε συγγενείς

Η κίνηση των συμμετοχών σε συγγενείς για την χρήση του 2023 και του 2022 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**43.667**	**0**	**13.056**	**0**
Επιστροφή κεφαλαίου	(10.000)	(8.050)	(10.000)	(8.050)
Ανάκτηση απομείωσης	0	0	443	0
Μεταφ. από/(προς) τις συμμετοχές σε κοινοπραξίες	0	26.238	0	21.106
Αποτελέσματα από την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης	10.927	25.479	0	0
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**44.595**	**43.667**	**3.499**	**13.056**

Κατά το 2023 η εταιρεία εισέπραξε ποσό 10.000 ως επιστροφή κεφαλαίου από την συγγενή εταιρεία ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε. η οποία απορροφήθηκε με 21.12.2023 από την ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. (βλ. αναλυτικά Σημείωση 5).

Η σημαντικότερη συγγενής που περιλαμβάνεται στο παρόν κονδύλι είναι η ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. (η ΤΕΡΝΑ είχε συμμετοχή με 31.12.2022 στην ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ πριν απορροφηθεί με 21.12.2023 από την ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ βλ. αναλυτικά Σημείωση 5, γι' αυτό και παρουσιάζονται τα συγκριτικά της στοιχεία). Το 100% των στοιχείων και κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων των κοινοπραξιών αυτών, για την χρήση 2023 και 2022 έχουν ως εξής:

	ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	**ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ**
Ποσοστό συμμετοχής	**13,82%**	**25,00%**
	31.12.2023	**31.12.2022**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	190.849	226.860
Χρηματικά διαθέσιμα	60.958	73.678

	ΗΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	**ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ**
Ποσοστό συμμετοχής	**13,82%**	**25,00%**
	31.12.2023	**31.12.2022**
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	453.839	46.093
Σύνολο ενεργητικού	**705.646**	**346.631**
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και προβλέψεων)	14.681	28.643
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	23.699	21.592
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και προβλέψεων)	75.300	8.509
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	281.553	117.376
Σύνολο υποχρεώσεων	**395.233**	**176.120**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**310.413**	**170.511**
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**44.595**	**43.667**
Κύκλος εργασιών	1.479.904	772.253
(Αποσβέσεις)	(11.657)	(14.178)
(Χρηματοοικονομικά έξοδα)	(10.455)	(1.984)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	5.921	1.622
(Έξοδο)/Έσοδο φόρου εισοδήματος	(19.489)	(25.565)
Αποτελέσματα μετά από φόρους	**64.119**	**97.915**
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	4	3
Συνολικά αποτελέσματα	**64.123**	**97.918**
Αναλογία στα αποτελέσματα του Ομίλου	10.927	25.478
Αναλογία στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	0	1
Αναλογία στα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	**10.927**	**25.479**

13.3 Επενδύσεις σε από κοινού λειτουργίες – Αναλογική ενσωμάτωση

Οι εταιρείες που λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της αναλογικής ενσωμάτωσης στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 5. Οι εν λόγω εταιρείες αφορούν σε σχήματα με από κοινού λειτουργία με τους ετέρους μετόχους και ουσιαστικά πρόκειται κυρίως για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations), οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΠΧΑ. Τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Τα ακόλουθα ποσά προ απαλοιφών εμπεριέχονται στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις για τις χρήσεις 2023 και 2022 και αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του Ομίλου στους λογαριασμούς ενεργητικού και υποχρεώσεων καθώς και επί των κερδών μετά φόρων των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	5.220	9.583	5.220	9.583
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	127.899	104.763	127.899	103.047
Σύνολο ενεργητικού	**133.119**	**114.347**	**133.119**	**112.631**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.976	8.116	1.976	8.116
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	167.688	127.746	167.688	127.648
Σύνολο υποχρεώσεων	**169.664**	**135.862**	**169.664**	**135.764**
Καθαρή Θέση	**(36.545)**	**(21.515)**	**(36.545)**	**(23.134)**
Κύκλος εργασιών	101.667	93.081	101.667	93.047
Μικτά αποτελέσματα	(13.478)	(18.833)	(13.478)	(18.814)
Κέρδη μετά φόρων	**(14.169)**	**(16.612)**	**(14.221)**	**(16.847)**

14 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» την 31.12.2023 και την 31.12.2022 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής :

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Δάνεια σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	3.151	44.453	65.145	101.380
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	12.422	0	12.422
Δοθείσες εγγυήσεις	1.092	1.011	732	634
Παρακρατήσεις τιμολογηθεισών απαιτήσεων	4.269	3.355	4.269	2.022
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	341	339	340	340
Πρόβλεψη απομείωσης μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών στοιχείων	(340)	(340)	(340)	(340)
Σύνολο (α)	**8.513**	**61.240**	**70.146**	**116.458**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές μακροπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Μακροπρόθεσμες προκαταβολές σε προμηθευτές	0	3.257	0	3.257
Προκαταβολή για εξαγορά επιχείρησης	7.500	0	7.500	0
Σύνολο (β)	**7.500**	**3.257**	**7.500**	**3.257**
Σύνολο Λοιπών μακροπρόθεσμων	**16.013**	**64.497**	**77.646**	**119.715**

Η Εταιρεία συμμετέχει σε εκδόσεις ομολογιακών δανείων σε θυγατρικές και λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες, τα οποία θα αποπληρώνονται είτε με λήψη τραπεζικού δανεισμού είτε μέσω πρόωρων αποπληρωμών είτε στη λήξη τους. Η μεταβολή στον Όμιλο στον λογαριασμό «Δάνεια σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις» αφορά κυρίως την είσπραξη ποσού κεφαλαίου ύψους 41.300.

Η μεταβολή στον λογαριασμό «Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις» της Εταιρείας και του Ομίλου αφορά σε αναταξινόμηση στις «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» καθώς η εν λόγω απαίτηση είναι εισπρακτέα εντός του 2024.

Ο λογαριασμός «Προκαταβολή για εξαγορά επιχείρησης» αφορά σε προκαταβολή η οποία καταβλήθηκε εντός του 2023 και σχετίζεται με επενδυτικά σχέδια του Ομίλου στον τομέα των Κατασκευών.

15 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» την 31.12.2023 και την 31.12.2022 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Πρώτες-βοηθητικές ύλες	772	3.073	434	2.692
Ανταλλακτικά παγίων	718	559	25	31
Εμπορεύματα και Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	25.948	24.154	3.766	3.465
Ακίνητα (Οικόπεδα-Κτίρια) ως απόθεμα	2.196	2.196	0	0
Απομειώσεις Αποθεμάτων	(9.387)	(9.550)	(287)	(450)
Σύνολο	**20.247**	**20.432**	**3.938**	**5.738**

Το κονδύλι «Εμπορεύματα και Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή» αφορά κυρίως εξορυχθέν μετάλλευμα μαγνησίτη (κατεργασμένο και ακατέργαστο).

Το κονδύλι «Ακίνητα (Οικόπεδα-Κτίρια) ως απόθεμα» περιλαμβάνει ακίνητα προς ανάπτυξη που προορίζονται για πώληση.

Συνολικά ο Όμιλος αναγνώρισε κατά την ετήσια διαδικασία του ελέγχου της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των αποθεμάτων και ακινήτων συνολικό κέρδος ποσού 163 (31.12.2022: 227 ζημιά) στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης συνολικών αποτελεσμάτων (βλ. σημείωση 34).

Με την εξαίρεση των ανωτέρω περιπτώσεων, δεν υφίσταται κατά την 31.12.2023 περαιτέρω ενδείξεις απομείωσης των αποθεμάτων.

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων.

16 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι «Εμπορικές απαιτήσεις» του Ομίλου και της Εταιρείας την 31.12.2023 και την 31.12.2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Πελάτες	378.871	244.367	346.994	218.184
Πελάτες - Επίδικοι και Επισφαλείς	3.269	3.275	3.012	3.012
Γραμμάτια/Επιταγές Εισπρακτέες σε καθυστέρηση	821	821	821	821
Επιταγές Εισπρακτέες	24	4	24	4
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(19.284)	(20.597)	(18.264)	(19.554)
Σύνολο	**363.701**	**227.870**	**332.587**	**202.467**

Οι λογιστικές αξίες των πελατών αντιπροσωπεύουν την εύλογη αξία τους.

Η αύξηση των απαιτήσεων προέρχεται από τον τομέα των κατασκευών και οφείλεται στην καθυστέρηση αποπληρωμής των οφειλών κυρίως από το δημόσιο και πελάτες του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ήδη εντός του 2024 μεγάλο μέρος των απαιτήσεων έχει εισπραχθεί.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εξετάζει τις απαιτήσεις για τυχόν απομειώσεις, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων είναι η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω. Οι προβλέψεις απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων για τη χρήση 2023 και 2022 αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**0**	**1.270**	**18.237**	**19.507**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	183	2.730	2.913
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	(221)	0	(221)
Διαγραφές	0	(7)	(1.674)	(1.681)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	44	35	79
Υπόλοιπο 31.12.2022	**0**	**1.269**	**19.328**	**20.597**

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2023	**0**	**1.269**	**19.328**	**20.597**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	93	38	131
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	(5)	(1.451)	(1.456)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	(18)	30	12
Υπόλοιπο 31.12.2023	**0**	**1.339**	**17.945**	**19.284**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**0**	**566**	**17.747**	**18.313**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	167	2.730	2.897
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	(2)	0	(2)
Διαγραφές	0	(7)	(1.673)	(1.680)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	0	26	26
Υπόλοιπο 31.12.2022	**0**	**724**	**18.830**	**19.554**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2023	**0**	**724**	**18.830**	**19.554**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	93	38	131
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	(5)	(1.451)	(1.456)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	0	35	35
Υπόλοιπο 31.12.2023	**0**	**812**	**17.452**	**18.264**

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται το σύνολο των απαιτήσεων από πελάτες και η ανάλυση της παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων που ήταν ληξιπρόθεσμες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	304.545	172.213	267.980	144.545
Ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα εμπορικών απαιτησεων	78.440	76.254	82.871	77.477
Σύνολο απαιτήσεων από πελάτες	**382.985**	**248.467**	**350.851**	**222.021**

Η ανάλυση της παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων που ήταν ληξιπρόθεσμες έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ 2023					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	304.545	23.126	28.368	7.643	19.303	382.985
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(453)	(1)	(6.067)	(237)	(12.526)	(19.284)
Σύνολο	**304.092**	**23.125**	**22.301**	**7.406**	**6.777**	**363.701**

	ΟΜΙΛΟΣ 2022					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	172.213	25.642	26.559	3.055	20.998	248.467
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(504)	0	(7.358)	(311)	(12.424)	(20.597)
Σύνολο	**171.709**	**25.642**	**19.201**	**2.744**	**8.574**	**227.870**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2023					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	267.980	22.239	34.188	5.970	20.474	350.851
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	0	0	(6.067)	(237)	(11.960)	(18.264)
Σύνολο	**267.980**	**22.239**	**28.121**	**5.733**	**8.514**	**332.587**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2022					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	144.545	25.500	25.697	4.280	22.000	222.021
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(1)	0	(7.240)	(300)	(12.013)	(19.554)
Σύνολο	**144.543**	**25.500**	**18.458**	**3.980**	**9.987**	**202.468**

Στα ποσά που δεν είναι σε καθυστέρηση στον Όμιλο συμπεριλαμβάνεται ποσό 45,5 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 38,8 εκατ. ευρώ) το οποίο αφορά κρατήσεις καλής εκτέλεσης (παρακρατημένες εγγυήσεις).

Στα πλαίσια της δραστηριότητας του Ομίλου, λαμβάνονται κατά περίπτωση και τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της εισπραξιμότητας των απαιτήσεων.

Τέλος, σημαντική διασφάλιση για την εισπραξιμότητα των υπολοίπων αποτελούν και οι ληφθείσες προκαταβολές που αφορούν κατασκευαστικές συμβάσεις, οι οποίες την 31.12.2023 ανέρχονταν στο ποσό των 345,5 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 321,9 εκατ. ευρώ) (βλ. Σημειώσεις 17 & 27).

17 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες	324.016	217.826	304.738	199.523
Απαιτήσεις από λοιπές συμβάσεις με πελάτες	430	6.333	313	1.323
Μείον: Απομειώσεις Απαιτήσεων από συμβάσεις με πελάτες	(184)	(189)	(46)	(46)
Σύνολο	**324.262**	**223.970**	**305.005**	**200.800**

Η αύξηση στον λογαριασμό «Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες» οφείλεται στην καθυστέρηση έγκρισης πιστοποίησης εκτελεσθέντων εργασιών, κυρίως από το δημόσιο και πελάτες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, παρά την εντατικοποίηση των εργασιών κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2023. Ήδη εντός του 2024 έχουν προχωρήσει οι διαδικασίες έγκρισης και μέρος των εν λόγω εργασιών έχουν τιμολογηθεί.

Οι προβλέψεις απομείωσης των απαιτήσεων από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής βάσει του ΔΠΧΑ 9:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**0**	**46**	**0**	**46**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	143	0	143
Υπόλοιπο 31.12.2022	**0**	**189**	**0**	**189**

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2023	**0**	**189**	**0**	**189**
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	(5)	0	(5)
Υπόλοιπο 31.12.2023	**0**	**184**	**0**	**184**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**0**	**46**	**0**	**46**
Υπόλοιπο 31.12.2022	**0**	**46**	**0**	**46**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2023	**0**	**46**	**0**	**46**
Υπόλοιπο 31.12.2023	**0**	**46**	**0**	**46**

Οι υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Προκαταβολές πελατών	168.452	197.041	144.417	161.849
Μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	84.901	101.476	81.695	101.274
Μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις από λοιπές συμβάσεις με πελάτες	48	49	48	48
Σύνολο	**253.401**	**298.566**	**226.160**	**263.171**

Οι μεταβολές στις Απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις από Κατασκευαστικές Συμβάσεις με πελάτες (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες (Σημείωση 27)) μέσα στην τρέχουσα περίοδο οφείλονται στους παρακάτω λόγους:

Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες	**ΟΜΙΛΟΣ**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**146.533**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	62.840
Επίδραση νέων συμβάσεων	8.434
Συναλλαγματικές διαφορές	20
Υπόλοιπο 31.12.2022	**217.826**

Υπόλοιπο 01.01.2023	**217.826**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	92.405
Επίδραση νέων συμβάσεων	13.788
Συναλλαγματικές διαφορές	(3)
Υπόλοιπο 31.12.2023	**324.016**

Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες	**ΟΜΙΛΟΣ**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**141.075**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	33.924
Επίδραση νέων συμβάσεων	9.345
Συναλλαγματικές διαφορές	69
Υπόλοιπο 31.12.2022	**184.413**
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες-Βραχυπρόθεσμο μέρος	**101.476**
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες-Μακροπρόθεσμο μέρος	**82.937**

Υπόλοιπο 01.01.2023	**184.413**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	(66.395)
Επίδραση νέων συμβάσεων	3.916
Συναλλαγματικές διαφορές	91
Υπόλοιπο 31.12.2023	**122.024**
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες-Βραχυπρόθεσμο μέρος	**84.901**
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες-Μακροπρόθεσμο μέρος	**37.123**

18 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Προκαταβολές σε Προμηθευτές	55.785	107.491	55.113	106.032
ΦΠΑ προς επιστροφή-συμψηφισμό	5.114	5.360	4.010	3.837
Προκαταβολές σε ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ τεχνικών έργων)	8.271	5.183	8.208	5.121
Μεταβατικοί λογ/σμοι ενεργητικού	20.391	23.061	18.329	20.079
Λοιπές μη χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	718	704	620	626
Σύνολο (α)	**90.279**	**141.799**	**86.280**	**135.695**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Απαιτήσεις κατά μελών κοινοπραξιών, συγγενών και λοιπών συνδεμένων επιχειρήσεων	6.272	5.877	7.743	8.032
Βραχυπρόθεσμο μέρος χορηγηθέντων μακροπρόθεσμων δανείων	13	6	13	11
Βραχυπρόθεσμο μέρος απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	12.422	10.102	12.422	10.102
Χρηματ/κές απαιτήσεις από διαφόρους λοιπούς χρεώστες	11.240	10.597	13.356	12.985
Δεσμευμένοι λογαριασμοί τραπεζικών καταθέσεων	2.182	623	2.126	564
Επισφαλείς - Επίδικες λοιπές απαιτήσεις	121	121	121	121
Μείον: Απομειώσεις Λοιπών βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	(13.193)	(11.932)	(13.122)	(11.860)
Σύνολο (β)	**19.057**	**15.394**	**22.659**	**19.955**
Σύνολο Προκαταβολών και λοιπών απαιτήσεων (α+β)	**109.336**	**157.193**	**108.939**	**155.650**

Η μεταβολή στον λογαριασμό «Προκαταβολές σε Προμηθευτές» της Εταιρείας και του Ομίλου αφορά στην μείωση προκαταβολών προμηθευτών του κατασκευαστικού τομέα λόγω απόσβεσης των εν λόγω προκαταβολών ως αποτέλεσμα της προόδου εκτέλεσης εργασιών εντός της χρήσης.

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης των εν λόγω κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας, μετά και την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**0**	**177**	**10.393**	**10.570**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	0	1.718	1.718
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	(20)	(107)	(127)
Διαγραφές	0	0	(231)	(231)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	1	1	2
Υπόλοιπο 31.12.2022	**0**	**158**	**11.774**	**11.932**

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2023	**0**	**158**	**11.774**	**11.932**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	13	1.362	1.375
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	0	(113)	(113)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	0	(1)	(1)
Υπόλοιπο 31.12.2023	**0**	**171**	**13.022**	**13.193**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2022	**0**	**156**	**10.337**	**10.493**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	0	1.718	1.718
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	(13)	(107)	(120)
Διαγραφές	0	0	(231)	(231)
Υπόλοιπο 31.12.2022	**0**	**143**	**11.717**	**11.860**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2023	**0**	**143**	**11.717**	**11.860**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	13	1.362	1.375
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας	0	0	(113)	(113)
Υπόλοιπο 31.12.2023	**0**	**156**	**12.966**	**13.122**

19 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

19.1 Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους

Η κίνηση των επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους για την χρήση 2023 και 2022, αναλύεται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**21.263**	**13.752**	**17.205**	**9.694**
Προσθήκες	4.539	5.584	4.538	5.584
Προσαρμογή στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Αποτελεσμάτων	3.769	1.927	3.769	1.927
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**29.571**	**21.263**	**25.512**	**17.205**

Οι προσθήκες ποσού 4.539 αφορούν σε αγορά μετοχών της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Οι σημαντικότερες επενδύσεις παρατίθενται αναλυτικότερα στην σημείωση 41.

Το κέρδος από την επιμέτρηση σε εύλογες αξίες συμπεριλήφθηκε στα Λοιπά συνολικά έσοδα στην Κατάσταση Συνολικών Αποτελεσμάτων τα οποία, δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους.

19.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για την χρήση 2023 και 2022 αφορά σε μετοχές και αναλύεται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**10.000**	**0**	**10.000**	**0**
Προσθήκες	0	10.000	0	10.000
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**10.000**	**10.000**	**10.000**	**10.000**

20 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Τα χρηματικά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Ταμείο	48	69	35	53
Καταθέσεις Όψεως	240.622	196.585	173.162	120.919
Καταθέσεις Προθεσμίας	0	203	0	0
Σύνολο	**240.670**	**196.857**	**173.197**	**120.972**

Ο Όμιλος διατηρεί δεσμευμένες καταθέσεις ύψους 2.182 (623 την προηγούμενη χρήση), οι οποίες διατηρούνται σε συγκεκριμένους τραπεζικούς λογαριασμούς για την εξυπηρέτηση των βραχυπρόθεσμων λειτουργικών και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Οι εν λόγω δεσμευμένες καταθέσεις ταξινομούνται στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (βλ. σημείωση 18).

21 ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια στις συνημμένες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Μακροπρόθεσμα δάνεια	142.093	151.626	141.434	150.987
Μείον: Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες τους επόμενους 12 μήνες	(14.063)	(15.980)	(14.063)	(15.980)
Μακροπρόθεσμο μέρος δανείων	**128.030**	**135.646**	**127.371**	**135.007**

Η περίοδος αποπληρωμής των μακροπρόθεσμων δανείων αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
έως 1 έτος	14.063	15.980	14.063	15.980
1-5 έτη	77.822	80.638	77.163	79.999
άνω των 5 ετών	50.208	55.008	50.208	55.008
Σύνολο	**142.093**	**151.626**	**141.434**	**150.987**

Ο Όμιλος έχει την υποχρέωση της τήρησης συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών που αφορούν στα ομολογιακά δάνεια. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος ικανοποιούσε πλήρως τα απαιτούμενα όρια των χρηματοοικονομικών δεικτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των δανειακών του συμβάσεων.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων, για τη χρήση 2023 και την αντίστοιχη συγκριτική χρήση 2022, περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα /(έξοδα)» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Συνολικών Αποτελεσμάτων. Το μέσο επιτόκιο του Ομίλου για την χρήση που έληξε την 31.12.2023 ανήλθε σε 4,6% (31.12.2022: 2,8%).

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κατά 100% σε Ευρώ (100% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και αντιπροσωπεύει το 78,7% περίπου του συνολικού δανεισμού του Ομίλου (83,9% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός καλύπτει τις ανάγκες χρηματοδότησης των επενδύσεων του κατασκευαστικού και του βιομηχανικού τομέα του Ομίλου.

Εντός της χρήσης του 2023 κατεβλήθησαν για εξόφληση μακροπροθέσμου δανεισμού ποσό 14.187 (2022: 4.850) και εισπράχθηκαν από νέο δανεισμό ποσό 1.215 (2022: 40).

Κατά την 31.12.2023 οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου ανέρχονται σε 180.664 (2022: 163.744) εκ των οποίων ποσό 142.093 (2022: 151.626) αφορά σε μακροπρόθεσμα δάνεια και ποσό 38.571 (2022: 12.118) αφορά σε βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό.

Από το ποσό των 142.093 (2022: 151.626) που αφορά σε μακροπρόθεσμο δανεισμό, ποσό 55.602 (2022: 57.791) αφορά σε ομολογιακά τραπεζικά δάνεια και ποσό 86.491 (2022: 93.835) αφορά σε ενδοομιλικό δανεισμό κυρίως από την μητρική εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Η συνοπτική κίνηση του βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου και της εταιρείας την 31.12.2023 και την 31.12.2022 είχε ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Μακροπρόθεσμα δάνεια	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υπόλοιπο έναρξης	**151.626**	**153.366**	**150.987**	**152.785**
Εκταμιεύσεις κεφαλαίου	1.215	40	0	0
Πληρωμές κεφαλαίου	(14.187)	(4.850)	(12.972)	(4.850)
Πληρωμές τόκων	(2.846)	(1.607)	(2.833)	(1.605)
Τόκοι δανείου σε χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (σημ.36)	6.285	4.677	6.252	4.657
Υπόλοιπο λήξης	**142.093**	**151.626**	**141.434**	**150.987**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υπόλοιπο έναρξης	**12.118**	**43.931**	**11.616**	**42.929**
Εκταμιεύσεις κεφαλαίου	37.761	25.522	37.725	25.522
Πληρωμές κεφαλαίου	(11.616)	(57.451)	(11.616)	(56.951)
Πληρωμές τόκων	(1.513)	(162)	(1.479)	(135)
Τόκοι δανείου σε χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (σημ.36)	1.787	251	1.788	251
Λοιποί τόκοι δανείου	34	27	0	0
Υπόλοιπο λήξης	**38.571**	**12.118**	**38.034**	**11.616**

22 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υποχρεώσεις από τραπεζικές μισθώσεις (μακροπρόθεσμες)	38.548	14.662	38.548	14.662
Υποχρεώσεις από τραπεζικές μισθώσεις (βραχυπρόθεσμες)	6.015	2.210	5.999	2.195
Υπό-σύνολο τραπεζικών μισθώσεων (α)	**44.563**	**16.872**	**44.547**	**16.857**
Υποχρεώσεις από μισθώσεις τρίτων (μακροπρόθεσμες)	8.425	6.929	8.003	6.503
Υποχρεώσεις από μισθώσεις τρίτων (βραχυπρόθεσμες)	5.347	3.741	5.107	3.513
Υπό-σύνολο μισθώσεων από τρίτους (β)	**13.772**	**10.670**	**13.110**	**10.016**
Σύνολο μισθώσεων (α)+(β)	**58.335**	**27.542**	**57.657**	**26.873**

Η περίοδος αποπληρωμής των υποχρεώσεων από μισθώσεις αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
έως 1 έτος	11.362	5.951	11.106	5.708
1-5 έτη	36.525	16.781	36.103	16.355
άνω των 5 ετών	10.448	4.810	10.448	4.810
Σύνολο	**58.335**	**27.542**	**57.657**	**26.873**

Η κίνηση των εν λόγω υποχρεώσεων κατά την χρήση 2023 και του 2022 παρουσιάζεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υπόλοιπο έναρξης	**27.542**	**8.564**	**26.873**	**7.586**
Αποπληρωμές συμβάσεων μίσθωσης	(10.359)	(5.010)	(10.036)	(4.627)
Πληρωμές τόκων	(2.344)	(515)	(2.322)	(488)
Υποχρεώσεις από νέες συμβάσεις	41.735	24.269	41.395	24.167
Συναλλαγματικές διαφορές	0	8	0	3
Χρηματοοικονομικό κόστος περιόδου (σημ.36)	2.344	515	2.322	488
Τερματισμός μίσθωσης	(583)	(289)	(575)	(256)
Υπόλοιπο λήξης	**58.335**	**27.542**	**57.657**	**26.873**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις από μισθώσεις	**46.973**	**21.591**	**46.551**	**21.165**
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις από μισθώσεις	**11.362**	**5.951**	**11.106**	**5.708**

23 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεώς του. Οι υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση.

Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης στην Ελλάδα ισούται με το 40% της αποζημίωσης που υπολογίζεται σε περίπτωση αναίτιας απόλυσης. Σύμφωνα με τις πρακτικές των χωρών που δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές του Ομίλου τα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού συνήθως δεν χρηματοδοτούνται.

Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού προσδιορίσθηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της καθαρής δαπάνης για τη σχετική πρόβλεψη που καταχωρήθηκε στα ενοποιημένα καθαρά κέρδη της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στη συνημμένη ενοποιημένη Κατάσταση οικονομικής θέσης της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων και καταχωρήθηκε στο Κόστος πωλήσεων κατά 704 , στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 300, στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 10 και στα χρηματοοικονομικά έξοδα κατά 46 (489, 367, 21 και 8 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα) και από την Εταιρεία στο Κόστος πωλήσεων κατά 692 , στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 176, στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 10 και στα χρηματοοικονομικά έξοδα κατά 44 (481, 112, 21 και 8 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα) αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	510	519	366	270
Χρηματοοικονομικό κόστος	46	8	44	8
Επίδραση περικοπών ή διακανονισμών	514	360	512	345
Αναγνώριση αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών	142	(26)	142	(18)
Σύνολο	**1.212**	**861**	**1.064**	**605**

Η κίνηση της σχετικής προβλέψεως στην Κατάσταση οικονομικής θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**2.225**	**1.876**	**1.584**	**1.356**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Καθαρά κέρδη	1.060	886	922	622
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	142	(26)	142	(18)
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα αποθέματα	10	1	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	(18)	14	0	0
Καταβολές αποζημιώσεων	(862)	(526)	(619)	(376)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**2.557**	**2.225**	**2.029**	**1.584**

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τις χρήσεις 2023 και 2022 έχουν ως εξής :

	2023	**2022**
Επιτόκιο προεξοφλήσεως	2,98%	2,90%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,50%	2,50%
Πληθωρισμός	2,10%	2,80%
Θνησιμότητα	EVK 2000	EVK 2000
Κινητικότητα μισθωτών/ημερομισθίων (οικειοθελής αποχώρηση)	Πίνακας 1	Πίνακας 1

Έτη Προϋπηρεσίας (Πίνακας 1)	**Ποσοστό**
Από 0 έως 1 έτος	1,50%
Από 1 έως 5 έτη	1,00%
Από 5 έως 10 έτη	0,50%
Από 10 έτη και άνω	0,00%

24 ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Η κίνηση των σχετικών προβλέψεων στην Κατάσταση οικονομικής θέσης για τις χρήσεις 2023 και 2022 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου**	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2023	**114**	**8.260**	**8.374**	**114**	**7.060**	**7.174**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Αποτελέσματα	0	(122)	**(122)**	0	(4)	**(4)**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	(12)	**(12)**	0	(12)	**(12)**
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	229	**229**	0	111	**111**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(28)	**(28)**	(1)	(27)	**(28)**
31η Δεκεμβρίου 2023	**114**	**8.327**	**8.441**	**113**	**7.128**	**7.241**

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου**	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2022	**114**	**9.141**	**9.255**	**114**	**7.941**	**8.055**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Αποτελέσματα	0	(4.015)	**(4.015)**	0	(3.278)	**(3.278)**
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	0	(44)	**(44)**	0	(44)	**(44)**
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	3.526	**3.526**	0	2.790	**2.790**
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(357)	**(357)**	0	(357)	**(357)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	9	**9**	0	8	**8**
31η Δεκεμβρίου 2022	**114**	**8.260**	**8.374**	**114**	**7.060**	**7.174**

Το κονδύλι «Άλλες προβλέψεις» στον ανωτέρω πίνακα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Προβλέψεις φόρου για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	2.250	2.250	2.050	2.050
Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις	5.284	5.199	4.284	4.199
Λοιπές προβλέψεις	793	811	794	811
Σύνολο	**8.327**	**8.260**	**7.128**	**7.060**

25 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Η κίνηση επιχορηγήσεων του Ομίλου στην Κατάσταση οικονομικής θέσης για τις χρήσεις 2023 και 2022 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	2023	**2022**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**3.346**	**3.478**
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα Λοιπά Έσοδα/Έξοδα (Σημ.34)	(105)	(104)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα αποθέματα	(28)	(28)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**3.213**	**3.346**

Οι επιχορηγήσεις αποσβένονται με βάση το ρυθμό απόσβεσης ή την χρήση των επιχορηγούμενων παγίων.

26 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Προμηθευτές	304.192	195.654	285.347	174.097
Επιταγές και γραμμάτια πληρωτέα	60	1.946	19	1.902
Σύνολο	**304.252**	**197.600**	**285.366**	**175.999**

Το υπόλοιπο του κονδυλίου προέρχεται κατά ποσό 291.092 (31.12.2022: 185.977) από τον κατασκευαστικό τομέα, και ποσό 13.160 (31.12.2022: 11.623) από τον βιομηχανικό τομέα του Ομίλου.

27 ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Δουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Σύνολο (α)	**0**	**0**	**0**	**0**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές μακροπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Ληφθείσες προκαταβολές από συμβάσεις με πελάτες	177.010	124.882	168.778	116.649
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	37.123	82.937	37.123	82.938
Σύνολο (β)	**214.133**	**207.819**	**205.901**	**199.587**
Σύνολο Λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (α+β)	**214.133**	**207.819**	**205.901**	**199.587**

Το υπόλοιπο στις «Ληφθείσες προκαταβολές από συμβάσεις με πελάτες» αφορά κυρίως:

(α) σε ληφθείσα προκαταβολή από τον πελάτη του έργου ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ύψους 53.689.

(β) σε ληφθείσα προκαταβολή από τον πελάτη του έργου ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗ Μ.Α.Ε. ύψους 63.528, για την κατασκευή του έργου «Αντλησιοταμιευτικός Σταθμός Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας Αμφιλοχίας».

Το υπόλοιπο στις «Υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις» αφορά σε τιμολογήσεις προκαταβολών έργων τα οποία αναμένεται να εκτελεστούν πέραν των επόμενων 12 μηνών.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υποχρεώσεις προς μέλη κοινοπραξιών και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	2.797	2.450	3.222	2.859
Έξοδα δεδουλευμένα	18.312	21.419	17.217	16.337
Αγορές υπό τακτοποίηση	1.548	7.150	1.548	7.150
Οφειλές από εξαγορές επιχειρήσεων	10.000	0	10.000	0
Πιστωτές Διάφοροι	12.324	7.151	10.138	5.078
Σύνολο (α)	**44.981**	**38.170**	**42.125**	**31.424**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	16.554	8.842	16.109	8.520
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	6.751	4.080	6.517	3.827
Βραχυπρόθεσμο μέρος πρόβλεψης για δικαστικές υποθέσεις	404	368	404	368
Προβλέψεις για ζημιογόνες συμβάσεις κατασκευαστικών έργων	772	991	704	805
Σύνολο (β)	**24.481**	**14.281**	**23.734**	**13.520**
Σύνολο Δεδουλευμένων και λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (α+β)	**69.462**	**52.451**	**65.859**	**44.944**

Στον λογαριασμό «Οφειλές από εξαγορές επιχειρήσεων» περιλαμβάνεται ποσό 10.000 το οποίο αφορά την απόκτηση του 49,99% των μετοχών της εταιρείας ΑΙΓΙΣΤΟΣ Α.Ε. από την εταιρεία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (βλ. Σημείωση 5).

28 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Κατά την 31.12.2023 το Μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των 55.460.000 ευρώ, ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρούμενο σε 554.600 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η κάθε μία. Κάθε μετοχή της Εταιρείας παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου. Ο λογαριασμός της διαφοράς υπέρ το άρτιο ανέρχεται την 31.12.2023 σε 62.702.

29 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Τα αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό διαφορών εύλογης αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων	Αποθεματικό από συμμετοχή στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων	Αποθεματικό αναλογιστικών εσόδων/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών & Λοιπά Αποθεματικά	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2022	**15.417**	**3.263**	**36**	**3.378**	**35.413**	**730**	**58.237**
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα	0	1.503	1	(2.326)	0	17	(805)
Σχηματισμός αποθεματικών	16	0	0	0	102	0	118
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	0	325	325
31η Δεκεμβρίου 2022	**15.433**	**4.766**	**37**	**1.052**	**35.515**	**1.072**	**57.875**
1η Ιανουαρίου 2023	**15.433**	**4.766**	**37**	**1.052**	**35.515**	**1.072**	**57.875**
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα	0	2.940	0	131	0	(112)	2.959
Σχηματισμός αποθεματικών	0	0	0	0	105	0	105
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	0	255	255
31η Δεκεμβρίου 2023	**15.433**	**7.706**	**37**	**1.183**	**35.620**	**1.215**	**61.194**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό διαφορών εύλογης αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων	Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων	Αποθεματικό αναλογιστικών εσόδων/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών & Λοιπά Αποθεματικά	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2022	**13.350**	**3.263**	**3.016**	**34.705**	**727**	**55.061**
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	0	1.503	(2.212)	0	14	(695)
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	325	325
31η Δεκεμβρίου 2022	**13.350**	**4.766**	**804**	**34.705**	**1.066**	**54.691**
1η Ιανουαρίου 2023	**13.350**	**4.766**	**804**	**34.705**	**1.066**	**54.691**
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	0	2.940	175	0	(111)	3.004
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	255	255
31η Δεκεμβρίου 2023	**13.350**	**7.706**	**979**	**34.705**	**1.210**	**57.950**

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό νόμοι, οι εταιρείες υποχρεούνται να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο το 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σύμφωνα με τα λογιστικά τους βιβλία σε τακτικό αποθεματικό έως ότου το αποθεματικό αυτό ισούται με το ένα τρίτο του μετοχικού τους κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαγραφή ζημιών.

Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων

Αυτά τα αποθεματικά αφορούν σε κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό πλαίσιο. Τα αποθεματικά αυτά θα είναι φορολογητέα με βάση τον φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά τον χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο, υπό συγκεκριμένες συνθήκες.

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών:

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 09.12.2019 της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. προέβη στην έγκριση της Πολιτικής Αποδοχών της εν λόγω εταιρείας, σύμφωνα με τα άρθρα 110 και 111 του ν.4548/2018. Στο πλαίσιο κατάρτισης της Πολιτικής Αποδοχών θεσπίστηκε νέο πρόγραμμα (καταργούμενου του εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση της 27.06.2018) παροχής δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών μέχρι του ορίου των 4.000.000 μετοχών ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. για την πενταετία 2019-2023, το οποίο θα απευθύνεται σε έως 20 διοικητικά στελέχη αυτής.

Κατά την από 20.02.2020 συνεδρίασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ενέκρινε την τιμή διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους στο ποσό των 2,00 ευρώ ανά μετοχή και κατ' αρχήν όρισε αριθμητικά 16 στελέχη για την υπαγωγή τους στο Πρόγραμμα, καθώς και συγκεκριμένους όρους του προγράμματος σχετικά κυρίως με την εκπλήρωση όρων απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά (π.χ. EBITDA λειτουργικών τομέων, διανομές στη μητρική κ.λπ.). Την 08.07.2020 σε νέα συνεδρίασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ενέκρινε περαιτέρω όρους του προγράμματος που σχετίζονται με την εκπλήρωση όρων απόδοσης της αγοράς (τιμή μετοχής). Περαιτέρω υπάρχει υποχρέωση διετούς διακράτησης των μετοχών.

Στη συνεδρίασή της 23.12.2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ καθόρισε τους οριστικούς δικαιούχους του προγράμματος και το ποσοστό κατανομής σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών (εφεξής «ΕΥ&Α»).

Καθώς μέρος του εν λόγω προγράμματος αφορούσε αμοιβές στελεχών της ΤΕΡΝΑ Α.Ε., η Εταιρεία για την επιμέτρηση του Προγράμματος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 2 «Πληρωμές Βασιζόμενες σε Συμμετοχικούς Τίτλους».

Ακολούθως, παρουσιάζονται πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης.

Εντός της χρήσης του 2023 , επιβεβαιώθηκε η επίτευξη μέρους των στόχων που σχετίζονταν με τον κλάδο της κατασκευής, της ενέργειας, τον κλάδο των παραχωρήσεων καθώς και του δείκτη εξυπηρέτησης χρέους. Το πρόγραμμα με 31.12.2023 έχει λήξει και έχουν κατοχυρωθεί δικαιώματα για το σύνολο των 4.000.000 των μετοχών.

Στην αντίστοιχη συγκριτική χρήση του 2022, επιβεβαιώθηκε η επίτευξη μέρους των στόχων που σχετίζονταν με τον κλάδο της κατασκευής, της ενέργειας, τον κλάδο των παραχωρήσεων καθώς και του δείκτη εξυπηρέτησης χρέους. Σύμφωνα με την από 28.04.2022 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου κατοχυρώθηκαν και διατέθηκαν συνολικά 528.034 μετοχές σε 17 δικαιούχους, έναντι συνολικού τιμήματος 1.056.068 ευρώ. Η εξάσκηση των δικαιωμάτων πραγματοποιήθηκε μέσω εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής την 01.07.2022, με χρηματιστηριακή αξία της μετοχής 9,38 ευρώ. Αναλυτικότερα διατέθηκαν 422.644 μετοχές σε ανώτατα διοικητικά στελέχη και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και 105.390 μετοχές στους λοιπούς δικαιούχους του προγράμματος, ήτοι σε στελέχη της Εταιρείας, που αντιστοιχούν στην χρήση 2021.

Για την αποτίμηση των μετοχών που συνδέονται με τις λοιπές προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν περιλαμβάνουν συνθήκη αγοράς (non market KPIs), η εύλογη αξία προσδιορίστηκε με την χρήση του μοντέλου αποτίμησης Black-Scholes. Τα δεδομένα εισαγωγής στο μοντέλο αυτό, είναι η τιμή της μετοχής που την ημερομηνία ανακοίνωσης ανερχόταν σε 6,20 ευρώ, η τιμή της εξάσκησης (2,00 ευρώ), το επιτόκιο προεξόφλησης ή απόδοση ελεύθερη κινδύνου (-0,447%) και η μεταβλητότητα της τιμής μετοχής (volatility) που ανερχόταν σε 49,824%. Με βάση τα ανωτέρω η εύλογη αξία προσδιορίστηκε σε εύρος τιμών 4,20 έως 4,34.

Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης που έληξε την 31.12.2023, ανήλθαν σε ποσό 255 για τον Όμιλο και την Εταιρεία (31.12.2022: 615) και περιλαμβάνονται στα Έξοδα Διοίκησης και διάθεσης στο κονδύλι «Κόστος αμοιβών stock options» (βλ. σημ. 32), εκ των οποίων ποσό 255 αφορά σε έξοδο αποτίμησης (2022: 325).

30 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ο φορολογικός συντελεστής για τις νομικές οντότητες στην Ελλάδα τόσο για το έτος 2023 όσο για το έτος 2022 μετά την ψήφιση του Ν. 4799/2021 με τον οποίο τροποποιήθηκε η παρ. 1 του αρ. 58 του Ν. 4172/2013 ορίζεται σε 22%.

Ο πραγματικός τελικός φορολογικός συντελεστής διαφέρει από τον ονομαστικό. Στην διαμόρφωση του πραγματικού φορολογικού συντελεστή επιδρούν διάφοροι παράγοντες, σημαντικότεροι των οποίων είναι η μη φορολογική έκπτωση ορισμένων δαπανών, οι διαφορές συντελεστών απόσβεσης που προκύπτουν μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του παγίου και των συντελεστών που ορίζονται από τον Κ.Ν.4172/2013 και η δυνατότητα των εταιρειών να σχηματίζουν αφορολόγητες εκπτώσεις και αφορολόγητα αποθεματικά.

(α) Έξοδο φόρου εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος στην Κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων, αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Τρέχων φόρος	14.074	1.846	13.715	1.476
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων	(1.949)	0	(1.945)	0
Προσαρμογές για διαφορές φορολογικού ελέγχου	441	(234)	441	(228)
Σύνολο	**12.566**	**1.612**	**12.211**	**1.248**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Έξοδο/(Έσοδο) αναβαλλόμενου φόρου	17.312	15.658	14.708	14.458
Σύνολο έξοδο/(έσοδο)	**29.878**	**17.270**	**26.919**	**15.706**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος	**103.253**	**61.782**	**94.598**	**27.959**
Ονομαστικός φορολογικός συντελεστής	**22%**	**22%**	**22%**	**22%**
Έξοδο/(Έσοδο) Φόρου εισοδήματος βάσει του ισχύοντος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή	**22.716**	**13.592**	**20.812**	**6.151**
Αποτελέσματα μη συμπεριλαμβανόμενα στον υπολογισμό του φόρου	1.866	1.073	1.689	2.563
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων και πρόσθετοι φόροι	(1.949)	0	(1.945)	0
Διαφορά φορολόγησης εταιρειών εξωτερικού	(5.728)	(24)	(5.728)	(22)
Διαγραφή/(Συμψηφισμός) φορολογικών ζημιών	7.407	6.261	3.989	3.240
Προσαρμογές για διαφορές φορολογικού ελέγχου	441	(234)	441	(228)
Φορολογήσιμες διαφορές προηγ. χρήσης για τις οποίες δεν είχε αναγνωρισθεί αναβαλλόμενος φόρος	2.200	1.749	0	0
Επίδραση καθαρών προσωρινών φορολογήσιμων διαφορών για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενος φόρος	5.329	458	7.661	4.002
Επίδραση συμμετοχής στα καθαρά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	(2.404)	(5.605)	0	0
Πραγματική δαπάνη φόρου	**29.878**	**17.270**	**26.919**	**15.706**

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογουμένου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων, διενεργώντας σχετικές προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Πληροφορίες για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις παρατίθενται στις Σημειώσεις 5 και 43.1 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η Νομοθεσία σχετικά με τους κανόνες Pillar II έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί σε ορισμένες δικαιοδοσίες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Η νομοθεσία θα τεθεί σε ισχύ για το οικονομικό έτος του Ομίλου που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2024. Δεδομένου ότι η νομοθεσία του Pillar II δεν ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος δεν έχει σχετικό τρέχον φόρο έξοδο. Ο Όμιλος εφαρμόζει την εξαίρεση στην αναγνώριση και γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που σχετίζονται με τους φόρους εισοδήματος του Pillar II, όπως προβλέπεται στις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 12 που εκδόθηκε τον Μάιο του 2023.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, ο Όμιλος υποχρεούται να καταβάλει συμπληρωματικό φόρο για τη διαφορά μεταξύ του πραγματικού φορολογικού συντελεστή GloBE ανά δικαιοδοσία και του ελάχιστου συντελεστή 15%. Για τις περισσότερες οντότητες του Ομίλου ισχύει πραγματικός φορολογικός συντελεστής που υπερβαίνει το 15%. Ο Όμιλος δεν αναμένει σημαντική έκθεση σε φόρους εισοδήματος του Pillar II.

(β) Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στον βαθμό που είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Ο Όμιλος συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά των 31.12.2023 και 31.12.2022 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	3.898	5.647	3.849	3.016
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(32.411)	(16.050)	(27.099)	(10.760)
Καθαρή αναβαλλόμενη απαίτηση/(υποχρέωση)	**(28.513)**	**(10.403)**	**(23.250)**	**(7.744)**

Η μεταβολή της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης/(υποχρέωσης) στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	**(28.513)**	**(10.403)**	**(23.250)**	**(7.744)**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υπόλοιπο Έναρξης	**(10.403)**	**5.562**	**(7.744)**	**7.018**
Αλλαγή ποσοστού από κοινού ελεγχόμενης επιχείρησης	0	123	0	124
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα καθαρά κέρδη	(17.312)	(15.658)	(14.708)	(14.458)
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα Λοιπά συνολικά έσοδα	(798)	(430)	(798)	(428)
Υπόλοιπο Λήξης	**(28.513)**	**(10.403)**	**(23.250)**	**(7.744)**

Οι αναβαλλόμενοι φόροι (απαίτηση και υποχρέωση) των χρήσεων 2023 και 2022 αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2023**	**Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2023**
Επενδυτικά ακίνητα	(86)	0	(29)	0	(115)
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(8.426)	0	(714)	0	(9.140)
Επενδύσεις	(3.447)	0	2.102	(829)	(2.174)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	(4.146)	0	(18.913)	0	(23.059)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	383	0	(66)	0	317
Άυλα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης	17	0	(1)	0	16
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	347	0	67	31	445
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(1.429)	0	(136)	0	(1.565)
Εμπορικές απαιτήσεις	4.015	0	520	0	4.535
Λοιπές προβλέψεις	392	0	75	0	467
Μισθώσεις	66	0	59	0	125
Λοιπά	1.911	0	(276)	0	1.635
Σύνολο	**(10.403)**	**0**	**(17.312)**	**(798)**	**(28.513)**

	ΟΜΙΛΟΣ				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2022**	**Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2022**
Επενδυτικά ακίνητα	(57)	0	(29)	0	(86)
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(7.590)	0	(836)	0	(8.426)
Επενδύσεις	(4.773)	0	1.750	(424)	(3.447)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	57	0	(4.203)	0	(4.146)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	12.286	123	(12.026)	0	383
Άυλα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης	434	0	(417)	0	17
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	304	0	49	(6)	347
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(2.306)	0	877	0	(1.429)
Εμπορικές απαιτήσεις	4.004	0	11	0	4.015
Λοιπές προβλέψεις	973	0	(581)	0	392
Μισθώσεις	43	0	23	0	66
Λοιπά	2.187	0	(276)	0	1.911
Σύνολο	**5.562**	**123**	**(15.658)**	**(430)**	**(10.403)**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2023**	**Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2023**
Επενδυτικά ακίνητα	302	0	(29)	0	273
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(4.909)	0	86	0	(4.823)
Επενδύσεις	(3.447)	0	2.102	(829)	(2.174)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	(4.093)	0	(17.575)	0	(21.668)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	382	0	(65)	0	317
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	339	0	61	31	431
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(703)	0	59	0	(644)
Εμπορικές απαιτήσεις	3.931	0	520	0	4.451
Λοιπές προβλέψεις	392	0	75	0	467
Μισθώσεις	62	0	58	0	120
Σύνολο	**(7.744)**	**0**	**(14.708)**	**(798)**	**(23.250)**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2022**	**Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2022**
Επενδυτικά ακίνητα	332	0	(30)	0	302
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(4.856)	0	(53)	0	(4.909)
Επενδύσεις	(4.772)	0	1.749	(424)	(3.447)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	(920)	0	(3.173)	0	(4.093)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	12.288	124	(12.030)	0	382
Άυλα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης	414	0	(414)	0	0
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	293	0	50	(4)	339
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(764)	0	61	0	(703)
Εμπορικές απαιτήσεις	3.921	0	10	0	3.931
Λοιπές προβλέψεις	973	0	(581)	0	392
Μισθώσεις	40	0	22	0	62
Λοιπά	69	0	(69)	0	0
Σύνολο	**7.018**	**124**	**(14.458)**	**(428)**	**(7.744)**

31 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο κύκλος εργασιών των χρήσεων 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

Κύκλος εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά είδος

	ΟΜΙΛΟΣ	
1) Κύκλος εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά είδος	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Έσοδα κατασκευαστικών υπηρεσιών		
Έργα υποδομής - Οδικά - Αεροδρόμια	704.973	481.477
Βιομηχανικά-Ενεργειακά	593.687	325.433
Λοιπές υπηρεσίες τομέα κατασκευαστικών υπηρεσιών	2.468	3.184
Σύνολο	**1.301.128**	**810.094**
Έσοδα βιομηχανίας		
Πωλήσεις βιομηχανικών προϊόντων - λατομείων	20.636	18.665
Σύνολο	**20.636**	**18.665**
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	**1.321.764**	**828.759**

	ΟΜΙΛΟΣ	
2) Η ανάλυση κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά χρόνο αναγνώρισης του εσόδου αναλύεται ως εξής:	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Μεταβιβάσεις αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη χρονική στιγμή	21.756	20.913
Υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου	1.300.008	807.846
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	**1.321.764**	**828.759**

3) Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των έργων από κατασκευαστικές συμβάσεις του Ομίλου ανέρχεται κατά την 31.12.2023 σε ποσό 3.356 εκατ. ευρώ (βλ. Σημείωση 43.2). Η χρονική ανάλυση αναμενόμενης εκτέλεσης ανεκτέλεστου μέρους συμβάσεων με πελάτες αναλύεται σε: (α) 1.403 εκατ. ευρώ το 2024 και β) 1.953 εκατ. ευρώ για περίοδο μέχρι το 2028.

4) Η ανάλυση κύκλου εργασιών περιόδου ανά χώρα και δραστηριότητα παρατίθεται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ					
	1.1-31.12.2023					
	ΕΛΛΑΔΑ	ΒΑΛΚΑΝΙΑ	ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	ΑΝ. ΕΥΡΩΠΗ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	Σύνολο
Έσοδα κατασκευαστικών υπηρεσιών	1.249.536	51.214	378	0	0	1.301.128
Έσοδα βιομηχανίας	4.698	20	0	1.262	14.656	20.636
Σύνολο	**1.254.234**	**51.234**	**378**	**1.262**	**14.656**	**1.321.764**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	1.1-31.12.2022					
	ΕΛΛΑΔΑ	ΒΑΛΚΑΝΙΑ	ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	ΑΝ. ΕΥΡΩΠΗ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	Σύνολο
Έσοδα κατασκευαστικών υπηρεσιών	761.142	48.635	318	0	0	810.095
Έσοδα βιομηχανίας	626	79	248	1.216	16.495	18.664
Σύνολο	**761.768**	**48.714**	**566**	**1.216**	**16.495**	**828.759**

Οι Λοιπές περιοχές αφορούν πωλήσεις σε πελάτες που είναι εγκατεστημένοι σε περιοχές πλην της Ελλάδας, Βαλκανίων, Μέσης Ανατολής και Ανατολικής Ευρώπης.

32 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ - ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το κόστος πωλήσεων των χρήσεων 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2023	1.1-31.12.2022	1.1-31.12.2023	1.1-31.12.2022
Κόστος αποθεμάτων-υλικά έργων	565.567	331.075	557.727	320.716
Αμοιβές προσωπικού	85.751	61.400	81.670	55.578
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	406.095	277.937	392.776	255.831
Λοιπές παροχές τρίτων	8.226	7.977	7.347	6.211
Φόροι-τέλη	2.315	1.450	2.289	1.410
Προβλέψεις/(Αναστροφές προβλέψεων)	(219)	(4.016)	(101)	(3.280)
Αποσβέσεις	16.381	11.044	13.767	8.391
Μισθώσεις	32.202	20.520	31.649	19.916
Ασφάλιστρα	9.074	8.858	7.247	4.991
Έξοδα μεταφορών και ταξιδίων	28.340	11.252	27.902	10.586
Επισκευές και συντηρήσεις	8.410	6.266	8.166	6.006
Προμήθειες και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	11.849	10.939	11.790	10.035
Λοιπά	5.036	3.934	4.960	3.835
Σύνολο	**1.179.027**	**748.636**	**1.147.189**	**700.226**

Η αύξηση της κατασκευαστικής δραστηριότητας, συνοδεύτηκε κυρίως από αντίστοιχη αύξηση για κόστη ανάλωσης αποθεμάτων, αμοιβών και εξόδων τρίτων σχετιζόμενες με αμοιβές υπεργολάβων, αμοιβές προσωπικού και έξοδα μεταφορών.

Τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης των χρήσεων 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Αμοιβές προσωπικού	4.699	5.495	2.668	3.490
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	8.322	12.798	6.982	11.277
Κόστος αμοιβών stock options	255	615	255	615
Λοιπές παροχές τρίτων	822	1.174	691	1.018
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	702	585	684	572
Αποσβέσεις	2.400	1.952	2.035	1.601
Επισκευές και συντηρήσεις	318	324	287	210
Ασφάλιστρα	354	464	335	453
Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου	110	101	0	0
Μισθώσεις	225	1.026	390	855
Φόροι-τέλη	1.090	690	809	375
Έξοδα μεταφορών και ταξιδίων	2.849	3.711	788	748
Έξοδα νομικών διενέξεων	16	28	16	28
Λοιπά	2.803	2.377	2.583	2.151
Σύνολο	**24.965**	**31.340**	**18.523**	**23.393**

Τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης των χρήσεων 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Αμοιβές προσωπικού	40	75	0	11
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	806	1.293	788	1.285
Λοιπές παροχές τρίτων	6	8	0	0
Αποσβέσεις	179	139	0	0
Φόροι-τέλη	4	4	0	0
Μεταφορικά	13	21	0	0
Έξοδα ταξιδιών	1	15	1	15
Ασφάλιστρα	2	2	0	0
Λοιπά	312	461	306	449
Σύνολο	**1.363**	**2.018**	**1.095**	**1.760**

33 ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Σύνολο	367	370	282	269

Οι ανωτέρω αμοιβές αφορούν το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου και σχετίζονται με τον τακτικό έλεγχο, φορολογικό έλεγχο και λοιπές επιτρεπόμενες υπηρεσίες από το σύνολο των ελεγκτικών εταιρειών.

34 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Τα λοιπά έσοδα/(έξοδα) των χρήσεων 2023 και 2022, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Λοιπά Έσοδα				
Απόσβεση επιχορηγήσεων παγίων	105	104	0	0
Έσοδα από ασφαλιστικές και δικαστικές αποζημιώσεις	471	217	192	209
Συναλλαγματικές διαφορές πληρωμής και αποτίμησης	0	4.714	0	3.498
Ανακτήσεις απομειώσεων ενσώματων, ασώματων παγίων, δικαιωμάτων χρήσης και υπεραξίας	10	5	10	3
Ανακτήσεις απομειώσεων αποθεμάτων	181	0	181	0
Ανακτήσεις απομειώσεων απαιτήσεων	1.569	348	1.569	122
Ανακτήσεις απομειώσεων λοιπών προβλέψεων	0	357	0	357
Κέρδη από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	90	94	90	94
Κέρδη από διαγραφή υποχρεώσεων	88	108	82	105
Κέρδη από πώληση δικαιωμάτων ρύπων CO2	0	492	0	0
Λοιπά έσοδα	1.972	6.217	1.945	5.632
Σύνολο	**4.486**	**12.656**	**4.069**	**10.020**
Λοιπά Έξοδα				
Μη κοστολογημένες αποσβέσεις	(1.640)	(1.589)	(800)	(1.094)
Έξοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	(72)	(124)	(72)	(124)
Συναλλαγματικές διαφορές πληρωμής και	(1.223)	0	(990)	0
Απομειώσεις/Διαγραφές ενσώματων, ασώματων παγίων, δικαιωμάτων χρήσης και υπεραξίας	(8.401)	(11.655)	0	(512)
Απομειώσεις/Διαγραφές αποθεμάτων	(17)	(227)	(17)	(227)
Απομειώσεις/Διαγραφές απαιτήσεων	(1.518)	(5.390)	(1.507)	(5.075)
Λοιπές προβλέψεις	(97)	0	(97)	0
Λοιπά έξοδα	(5.659)	(3.499)	(4.560)	(2.948)
Σύνολο	**(18.627)**	**(22.484)**	**(8.043)**	**(9.980)**
Σύνολο λοιπών εσόδων/(εξόδων)	**(14.141)**	**(9.828)**	**(3.974)**	**40**

Η μεταβολή στο λογαριασμό «Απομειώσεις/Διαγραφές ενσώματων, ασώματων παγίων, δικαιωμάτων χρήσης και υπεραξίας» αφορά σε ζημιές απομείωσης επί δικαιωμάτων εκμετάλλευσης λατομείων και μεταλλείων λευκόλιθου της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ(βλέπε σημείωση 8).

35 ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

Τα Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων, των χρήσεων 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
(Απομειώσεις) /αναστροφές απομειώσεων συμμετοχών σε θυγατρικές (σημ. 12)	0	0	(9.562)	(17.452)
(Απομειώσεις)/αναστροφές απομειώσεων συμμετοχών σε συγγενείς	0	0	444	0
Σύνολο	**0**	**0**	**(9.118)**	**(17.452)**

36 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) των χρήσεων 2023 και 2022, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Τόκοι καταθέσεων	128	38	103	38
Τόκοι δανείων	557	2.205	2.595	4.053
Χρηματοοικονομικό έσοδο από συμβάσεις μίσθωσης	682	483	682	483
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	501	607	500	134
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων (α)	**1.868**	**3.333**	**3.880**	**4.708**
Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων	(1.787)	(251)	(1.788)	(251)
Τόκοι και έξοδα μακροπροθέσμων χρηματοδοτήσεων	(6.285)	(4.677)	(6.252)	(4.657)
Χρηματοοικονομικό κόστος από συμβάσεις μίσθωσης	(2.344)	(515)	(2.322)	(488)
Προμήθειες και Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(2.199)	(1.749)	(1.909)	(1.550)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων (β)	**(12.615)**	**(7.192)**	**(12.271)**	**(6.946)**
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) (α+β)	**(10.747)**	**(3.859)**	**(8.391)**	**(2.238)**

Η μεταβολή στα καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) του Ομίλου οφείλεται στην αύξηση των χρηματοοικονομικών εξόδων κυρίως α) ως αποτέλεσμα της αύξησης των επιτοκίων των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων και β) στην σύναψη νέων συμβάσεων μίσθωσης.

37 ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού των χρήσεων 2023 και 2022, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Μισθοί και παρεπόμενες παροχές προσωπικού	73.905	54.470	68.234	47.530
Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων	18.454	13.538	17.723	12.584
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	1.014	878	878	615
Σύνολο	**93.373**	**68.886**	**86.835**	**60.729**

Ο Όμιλος απασχολούσε στο τέλος της κλειόμενης περιόδου, παγκοσμίως, 3.297 άτομα και η Εταιρεία 3.058. Αντίστοιχα, στο τέλος της προηγούμενης χρήσης ο Όμιλος απασχολούσε 2.621 και η Εταιρεία 2.373 άτομα παγκοσμίως.

Η μεταβολή τόσο στον αριθμό προσωπικού αλλά και στις δαπάνες μισθοδοσίας για τον Όμιλο και την Εταιρεία συνδέεται με την αύξηση της κατασκευαστικής δραστηριότητα της μητρικής εταιρείας ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

38 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεμένα μέρη για την περίοδο που έληξε την 31.12.2023 και 31.12.2022, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων που έχουν προκύψει από τέτοιες συναλλαγές κατά την 31.12.2023 και 31.12.2022 έχουν ως εξής:

Αγοραπωλησίες αγαθών και υπηρεσιών

Περίοδος 31.12.2023	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Μητρική	34.396	2.234	27.157	7.252	34.396	2.007	27.157	6.709
Θυγατρικές	0	0	0	0	151.942	2.711	28.379	15.508
Λοιπά συνδεμένα μέρη	408.033	4.916	123.173	210.889	249.867	1.604	78.306	156.066

Περίοδος 1.1-31.12.2022								
Χρήση 31.12.2022	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Μητρική	26.736	1.766	11.030	4.573	26.746	1.568	11.030	4.266
Θυγατρικές	0	0	0	0	98.254	2.782	15.323	47.893
Λοιπά συνδεμένα μέρη	263.718	5.995	49.618	180.097	161.984	1.486	31.643	91.607

Δάνεια και τόκοι

Περίοδος 31.12.2023	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέ**	**Δάνεια πληρωτέα**	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέ**	**Δάνεια πληρωτέα**
Μητρική	0	2.958	0	85.967	0	2.944	0	85.832
Θυγατρικές	0	0	0	0	2.038	0	61.993	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	478	28	187	524	478	10	187	0

Περίοδος 1.1-31.12.2022								
Χρήση 31.12.2022	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**
Μητρική	0	2.960	0	93.326	237	2.956	0	93.196
Θυγατρικές	0	0	0	0	1.848	0	56.932	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	2.125	16	41.482	509	1.887	0	41.482	0

Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη γίνονται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις συναλλαγές με τρίτους.

Εντός της χρήσης η Εταιρεία κατέβαλε για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών ποσά 3.673 (31.12.2022: 0). Επίσης, χορήγησε δάνεια ύψους 4.200 (31.12.2022: 21.220) σε θυγατρικές εταιρείες και λοιπά συνδεδεμένα μέρη, εισέπραξε από αποπληρωμές χορηγηθέντων δανείων και τόκων 42.949 (31.12.2022: 25.077) από θυγατρικές και λοιπά συνδεδεμένα μέρη. Αντιστοίχως, αποπλήρωσε δάνεια και τόκους στην μητρική εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ποσού 10.272 (31.12.2022: 0). Επιπρόσθετα η Εταιρεία και ο Όμιλος έλαβαν ποσό 10.000 ως επιστροφή κεφαλαίου από συγγενή εταιρεία (31.12.2022 : 8.050). Τα ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται στους ανωτέρω πίνακες.

Συναλλαγές και αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών: Οι αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών του Ομίλου και της Εταιρείας που αναγνωρίστηκαν για την περίοδο που έληξε 31.12.2023 και 31.12.2022, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων που έχουν προκύψει από τέτοιες συναλλαγές κατά την 31.12.2023 και την 31.12.2022 έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
Αμοιβές σε ελεύθερους επαγ/τίες	3.967	3.746	3.640	3.458
Αμοιβές μισθωτών	730	833	730	667
Κόστος αμοιβών stock options	255	615	255	615
Σύνολο	**4.952**	**5.194**	**4.625**	**4.740**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**	**1.1-31.12.2023**	**1.1-31.12.2022**
	31.12.2023	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Υποχρεώσεις	12	5	12	5
Απαιτήσεις	76	59	61	59

39 ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, τις τιμές της αγοράς κτλ.), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από τις οικονομικές υπηρεσίες του Ομίλου.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για τη μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας διαπραγματεύσιμα στην χρηματαγορά, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα, και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

39.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας και νόμισμα αναφοράς του Ομίλου είναι το Ευρώ.

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος, όπως η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κυρίως απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω υποκαταστημάτων και επιχειρήσεων στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια: οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ.) και υπεργολάβους συνομολογούνται σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό Λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα:

	2023										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	206	79	7.084	0	632	8	105	81	6.100	1.839	1.553
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(76)	(217)	(314)	(29)	(2)	0	(1.025)	(191)	(4.456)	(691)	(1.386)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**130**	**(138)**	**6.770**	**(29)**	**630**	**8**	**(920)**	**(110)**	**1.644**	**1.148**	**167**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	27	0	12	0	9	0	0	9	4	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	(321)	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**27**	**0**	**(309)**	**0**	**9**	**0**	**0**	**9**	**4**	**0**	**0**

	2022										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	602	1	9.250	1	645	5	1.968	119	7.622	1.653	2.301
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(1.169)	(3.427)	(777)	(18)	(2)	(6)	(1.941)	(188)	(6.583)	(711)	(1.969)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**(567)**	**(3.426)**	**8.473**	**(17)**	**643**	**(1)**	**27**	**(69)**	**1.039**	**942**	**332**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	32	0	3	9	0	0	10	4	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**32**	**0**	**3**	**9**	**0**	**0**	**10**	**4**	**0**	**0**	**0**

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των Καθαρών κερδών καθώς και των Λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων της χρήσης στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μέσω από την επίδρασής τους στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Για το νόμισμα BGN δεν εξετάσαμε την μεταβολή καθώς το νόμισμα έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ. Για τα υπόλοιπα νομίσματα εξετάσαμε την ευαισθησία σε μια μεταβολή +/- 10%.

Ο πίνακας παρουσιάζει την κατά +10% μεταβολή. Η κατά -10% μεταβολή λαμβάνεται με το αντίστροφο από το παρουσιαζόμενο πρόσημο.

	2023										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	7	(14)	628	(91)	63	1	(123)	(11)	164	170	0

	2022										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	116
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(50)	(350)	789	(83)	64	0	4	(7)	104	152	0

Για τη διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Ομίλου φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ (π.χ. το βουλγαρικό λέβα (BGN)) ή στο ίδιο νόμισμα ώστε να αντικρίζονται μεταξύ τους.

39.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά στη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31.12.2023, το 100% των συνολικών τραπεζικών δανείων του Ομίλου εκτοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο (σταθερού spread).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των καθαρών κερδών της χρήσης σε μια λογική μεταβολή του μεταβλητού επιτοκίου των έντοκων απαιτήσεων και υποχρεώσεων της τάξεως του +/- 20% (2022: +/- 20%), επί του μεταβλητού μέρους του επιτοκίου (πχ. Euribor 6M). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς

	2023		**2022**	
	20%	(20)%	20%	(20)%
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκες υποχρεώσεις)	(440,0)	440,0	(32,0)	32,0
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκα περιουσιακά στοιχεία)	1.257,0	(1.257,0)	92,0	(92,0)

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους κινδύνους τιμών επιτοκίων, ή μεταβολών τιμών χρεογράφων των οποίων η τιμή διαπραγματεύεται σε χρηματοοικονομική αγορά.

39.3 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

	31.12.2023	**31.12.2022**
Χρηματικά διαθέσιμα	240.670	196.857
Δάνεια και απαιτήσεις	715.533	528.474
Σύνολο	**956.203**	**725.331**

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζει στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων είτε αφορά το στενό, είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είτε ιδιώτες πελάτες με μεγάλες οικονομικές δυνατότητες στο εσωτερικό και το εξωτερικό, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την αξιοπιστία των πελατών της, το μέγεθος ενός εκάστου αυτών, ανεξάρτητα εάν είναι φορέας του ευρύτερου δημοσίου ή ιδιώτης, για πιθανές επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει, προκειμένου να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να ελαχιστοποιήσει τυχόν επιπτώσεις για τον Όμιλο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις κρίνεται περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συμβαλλόμενοι είναι Τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το Ελληνικό Δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί Όμιλοι.

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις, είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

39.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς του με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών, των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις του Ομίλου. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2023 αναλύεται ως εξής:

	0 έως 12 μήνες	**1ο έως 5ο έτος**	**Πέραν του 5ου έτους**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	14.063	77.822	50.208	142.093
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	11.362	36.525	10.448	58.335
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	38.571	0	0	38.571
Προμηθευτές	304.252	0	0	304.252
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	44.981	0	0	44.981
Σύνολο	**413.229**	**114.347**	**60.656**	**588.232**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2022 είχε ως εξής:

	0 έως 12 μήνες	**1ο έως 5ο έτος**	**Πέραν του 5ου έτους**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	15.980	80.638	55.008	151.626
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	5.951	16.781	4.810	27.542
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	12.118	0	0	12.118
Προμηθευτές	197.600	0	0	197.600
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	38.170	0	0	38.170
Σύνολο	**269.819**	**97.419**	**59.818**	**427.056**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

39.5 ΛΟΙΠΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

α) Ειδική αναφορά στην πολεμική σύρραξη στην περιοχής της Ουκρανίας

Οι συνεχιζόμενες και με αυξανόμενη ένταση εχθροπραξίες μεταξύ της Ουκρανίας και της Ρωσίας με την έμμεση συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α. μέσα από την παροχή υποστήριξης προς την ουκρανική πλευρά, έχει σαν αποτέλεσμα την απομάκρυνση του ενδεχομένου της κατάπαυσης του πυρός στο άμεσο μέλλον μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών.

Η λήψη περιοριστικών μέτρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Η.Π.Α. ως προς την διακίνηση ρωσικής προέλευσης κεφαλαίων, καθώς και των πρόσθετων περιοριστικών μέτρων προς την ίδια κατεύθυνση (δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων, καταδικαστικές αποφάσεις, κ.λπ.), ως επίσης και των απαγορεύσεων πώλησης ρωσικών προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλες χώρες, είχαν σαν αποτέλεσμα τη λήψη αντιμέτρων που έλαβε η Ρωσία εναντίον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ αυτών και τη μείωση των πωλούμενων ποσοτήτων φυσικού αερίου.

Να σημειωθεί ότι, το εμπάργκο προς την Ρωσία δεν έδωσε την προσδοκώμενη λύση, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται ο πόλεμος μετά από 2 χρόνια από την έναρξη του, χωρίς να υπάρχει εκτίμηση για άμεση λύση των προβλημάτων. Παράλληλα, η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια συνεχίζει να είναι πολύ ακριβή για τον τελικό καταναλωτή, τροφοδοτώντας και τον υπάρχοντα πληθωρισμό στον οποίο η τιμή της ενέργειας είναι από τους βασικούς συντελεστές του κόστους παραγωγής των προϊόντων.

Συγκεκριμένα στον λειτουργικό τομέα των Κατασκευών υπάρχει επίδραση στο κόστος κατασκευής από τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ουκρανία, αλλά με δεδομένο ότι σε ένα μεγάλο μέρος των σημαντικών κυρίως συμβάσεων, υπάρχει η πρόνοια της αναπροσαρμογής των τιμών, η τελική επίδραση στον Όμιλο δεν αναμένεται να είναι σημαντική. Παράλληλα, για το σύνολο των νέων έργων στα οποία είμαστε μειοδότες ή θα συμμετάσχουμε στους διαγωνισμούς για την ανάληψή τους, τα αυξημένα κόστη συμπεριλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς των προσφορών.

Ο Όμιλος δεν έχει άμεσα δραστηριότητες στην Ρωσία, στην Ουκρανία και την Λευκορωσία, παρόλα αυτά αξιολογεί συνεχώς τους γεωπολιτικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, έχοντας διαμορφώσει συγκεκριμένες πολιτικές και διαδικασίες, έτσι ώστε να μετριαστεί ο κίνδυνος στο βαθμό που είναι εφικτό.

(β) Ειδική αναφορά στην πολεμική σύρραξη στην περιοχής της Μέσης Ανατολής

Μετά την απρόκλητη επίθεση από το παλαιστινιακό ισλαμιστικό κίνημα Χαμάς την 07.10.2023 στο Ισραήλ, πυροδοτήθηκε μια αντεπίθεση του στρατού του Ισραήλ στην Λωρίδα της Γάζας, η οποία έχει στοιχίσει τη ζωή σε χιλιάδες ανθρώπους έχοντας παράλληλα προκαλέσει ανθρωπιστική καταστροφή στους κατοίκους της Γάζας. Σε αυτές τις εχθροπραξίες έχουν συμμετάσχει και τα γειτονικά κράτη Λίβανος και Υεμένη με τη στήριξη του Ιράν, με αποτέλεσμα εκτός όλων των άλλων, να δημιουργηθούν και προβλήματα στην ναυσιπλοΐα και κατ' επέκταση στη διακίνηση των εμπορευμάτων. Μια πιθανή άμεση συμμετοχή στις εχθροπραξίες από το Ιράν, θα μπορούσε να διευρύνει οξύνοντας το σύνολο των προβλημάτων στην περιοχή και κατ' επέκταση στην παγκόσμια οικονομία, επηρεάζοντας έμμεσα και την Ελληνική οικονομία.

Οι προοπτικές του Ομίλου, παρόλα αυτά, παραμένουν θετικές και μη εξαρτώμενες άμεσα από τις εχθροπραξίες στη Μέση Ανατολή. Ωστόσο λόγω της δυναμικής των εχθροπραξιών, ενδεχομένως να ανακύψουν νέοι κίνδυνοι. Η Διοίκηση του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη αβεβαιότητα στο ευρύτερο οικονομικό κλίμα προσπαθεί να αξιολογήσει έγκαιρα τις οποιαδήποτε έμμεσες συνέπειες στον Όμιλο, για να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των συνεπειών.

40 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου ανά κατηγορία έχουν ως εξής:

	31.12.2023			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Αναπόσβεστο κόστος**	**Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Εισηγμένες μετοχές	0	10.000	0	**10.000**
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	0	0	29.571	**29.571**
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8.513	0	0	**8.513**
Εμπορικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις	707.020	0	0	**707.020**
Χρηματικά διαθέσιμα	240.670	0	0	**240.670**
Σύνολο	**956.203**	**10.000**	**29.571**	**995.774**

	31.12.2022			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Αναπόσβεστο κόστος**	**Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Εισηγμένες μετοχές	0	10.000	0	**10.000**
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	0	0	21.263	**21.263**
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	61.240	0	0	**61.240**
Εμπορικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις	467.234	0	0	**467.234**
Χρηματικά διαθέσιμα	196.857	0	0	**196.857**
Σύνολο	**725.331**	**10.000**	**21.263**	**756.594**

	31.12.2023			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Υποχρεώσεων	**Αναπόσβεστο κόστος**	**Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμός δανεισμός	142.093	0	0	**142.093**
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	349.233	0	0	**349.233**
Βραχυπρόθεσμός δανεισμός	38.571	0	0	**38.571**
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	58.335	0	0	**58.335**
Σύνολο	**588.232**	**0**	**0**	**588.232**

	31.12.2022			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Υποχρεώσεων	**Αναπόσβεστο κόστος**	**Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμός δανεισμός	151.626	0	0	**151.626**
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	235.770	0	0	**235.770**
Βραχυπρόθεσμός δανεισμός	12.118	0	0	**12.118**
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	27.542	0	0	**27.542**
Σύνολο	**427.056**	**0**	**0**	**427.056**

41 ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

- **Επίπεδο 1:** εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- **Επίπεδο 2:** εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.
- **Επίπεδο 3:** εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου που επιμετρώνται σε εύλογη αξία αναλύονται κατά την 31.12.2023 και την 31.12.2022 στα ως άνω επίπεδα ιεράρχησης ως εξής:

	31.12.2023			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
Εισηγμένες μετοχές (εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων)	0	10.000	0	10.000
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	22.309	0	7.262	29.571
Σύνολο	**22.309**	**10.000**	**7.262**	**39.571**
Καθαρή εύλογη αξία	**22.309**	**10.000**	**7.262**	**39.571**

	31.12.2022			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
Εισηγμένες μετοχές (εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων)	0	10.000	0	10.000
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	14.251	0	7.012	21.263
Σύνολο	**14.251**	**10.000**	**7.012**	**31.263**
Καθαρή εύλογη αξία	**14.251**	**10.000**	**7.012**	**31.263**

Δεν υπήρξαν αλλαγές στις τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιεί ο Όμιλος κατά την περίοδο. Εντός της περιόδου που έληξε την 31.12.2023 και εντός της χρήσης 2022 δεν υπήρχαν μεταφορές ποσών μεταξύ των επιπέδων ιεράρχησης εύλογης αξίας 1 και 2.

Αποτιμήσεις σε εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του Επιπέδου 3

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν ταξινομηθεί στο Επίπεδο 3 του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31.12.2023 και για τη χρήση 2022 παρουσιάζεται ακολούθως:

	1.1-31.12.2023	**1.1-31.12.2022**
	Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	**Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους**
Υπόλοιπα έναρξης	**7.012**	**7.012**
Κέρδη /(ζημιές) στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα	250	0
Υπόλοιπα λήξης	**7.262**	**7.012**

Τα στοιχεία του ενεργητικού του επιπέδου 3 αφορά σε επενδύσεις σε εταιρείες με ποσοστό συμμετοχής κάτω του 20% (Σημείωση 19). Οι επενδύσεις αυτές αναλύονται ως εξής:

	Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2023	**Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2022**	**Μέθοδος υπολογισμού εύλογης αξίας**	**Λοιπές πληροφορίες**
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	3.204	2.954	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2023/31.12.2022
ΕΚΕΠΥ	15	15	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2023/31.12.2022
ICON EOOD	4.043	4.043	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2023/31.12.2022
Σύνολο	**7.262**	**7.012**		

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του επιπέδου 2 αφορούν σε εισηγμένες μετοχές.

Οι λογιστικές αξίες των παρακάτω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους λόγω της βραχυπρόθεσμης φύσης τους:

- Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
- Χρηματικά διαθέσιμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

42 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι του Ομίλου ΤΕΡΝΑ όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική κεφαλαιακή δομή και απόδοση στους μετόχους.

Ο Όμιλος καθορίζει το ύψος του κεφαλαίου αναλογικά με τον κίνδυνο των δραστηριοτήτων, παρακολουθεί τις εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον και την επίδρασή τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου και διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή (σχέση δανεισμού προς ίδια κεφάλαια) με την προσαρμογή του ύψους και της διάρκειας του δανεισμού, την έκδοση νέων μετοχών ή την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους, την προσαρμογή του ύψους του μερίσματος ή και την πώληση μεμονωμένων ή ομάδων περιουσιακών στοιχείων.

Για τον σκοπό αυτόν, ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης τον οποίο ορίζει ως: Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος /Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια. Ως Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος ορίζεται το σύνολο των Δανειακών Υποχρεώσεων πλέον των

Υποχρεώσεων από Τραπεζικές Μισθώσεις μείον τα χρηματικά διαθέσιμα, όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Ως Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια ορίζονται τα Ίδια Κεφάλαια πλέον οι Επιχορηγήσεις.

Ο εν λόγω δείκτης κατά το τέλος των χρήσεων 2023 και 2022 έχει ως εξής:

	2023	2022
Έντοκος δανεισμός	225.227	180.616
Μείον :		
Χρηματικά διαθέσιμα	(240.670)	(196.857)
Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος	**(15.443)**	**(16.241)**
Ίδια Κεφάλαια	266.199	185.783
Επιχορηγήσεις	3.213	3.346
Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια	**269.412**	**189.129**
Δείκτης χρηματοδοτικής μόχλευσης	**(5,73)%**	**(8,59)%**

43 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

43.1 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου δεν είναι οριστικές, καθώς υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, οι οποίες αναλύονται στη σημείωση 5 των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2023.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά τον χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων, διενεργώντας σχετικές προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ο Όμιλος έχει διενεργήσει προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ύψους 2.250 (31.12.2022: 2.250). Η Διοίκηση θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2017 έχει παραγραφεί μέχρι την 31.12.2023, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Πέραν αυτών, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή για υποθέσεις που έχουν δημιουργηθεί μέχρι την χρήση 2013. Από 01.01.2014 και μετά την έναρξη ισχύος του ν.4174/2013, η

παραγραφή για την επιβολή τελών χαρτοσήμου περιορίζεται στα 5 χρόνια, δεδομένου ότι οι διαδικασίες επιβολής και είσπραξής του εντάσσονται πλέον στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών..

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ. 1 Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, ο έλεγχος και η έκδοση του Φορολογικού Πιστοποιητικού ισχύει σε προαιρετική βάση. Στα πλαίσια αυτά, δεν έλαβαν έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2016 και 2017, η μητρική και οι ελληνικές θυγατρικές εταιρείες, για τη δε χρήση 2018 έως 2022 έλαβαν έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης η μητρική εταιρεία και οι περισσότερες εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης για τη χρήση 2023 για τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2023. Κατά την ολοκλήρωση των εν λόγω φορολογικών ελέγχων, η Διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ΄ αριθμ. ΠΟΛ. 1192/2017, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση 2017 έχει παραγραφεί εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής.

43.2 Δεσμεύσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των έργων από κατασκευαστικές συμβάσεις του Ομίλου ανέρχεται κατά την 31.12.2023 σε ποσό 3.356 εκατ. ευρώ (31.12.2022:2.836 εκατ. ευρώ). Στο πλαίσιο των εν λόγω δεσμεύσεων, ο Όμιλος έχει χορηγήσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ποσού 1.096 εκατ. ευρώ (31.12.2022: 980 εκατ. ευρώ).

43.3 Δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες εταιρείες αυτής εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Ειδικότερα σε ότι αφορά σε δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων, σημειώνεται ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, και ως εκ τούτου δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση τέτοιας φύσης δικαστικών υποθέσεων.

Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης

και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει κατά την 31.12.2023 προβλέψεις ύψους 5.284 (31.12.2022: 5.199) για επίδικες υποθέσεις (βλ. σημείωση 24).

Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι, πέρα των ως άνω σχηματισθέντων προβλέψεων, οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους πέρα της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Αξιώσεις πελάτη κατά Κοινοπραξίας SIEMENS A.G. – ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε. στην οποία συμμετέχει ο Όμιλος και αντίθετη αξίωση της Κοινοπραξίας

Την 29.12.2015 ασκήθηκε ενώπιον του Εφετείου Πειραιά αγωγή της εταιρείας με την επωνυμία Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. («ΟΣΕ») κατά της κοινοπραξίας με την επωνυμία SIEMENS A.G. – ΆΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε., μέλος της οποίας είναι η ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

Η ένδικη διαφορά ανέκυψε στο πλαίσιο του έργου *«Ανακαίνιση σιδηροδρομικής γραμμής και κατασκευή ηλεκτροκίνησης – σηματοδότησης - τηλεδιοίκησης στο τμήμα Πειραιά – Αθήνα – Τρεις Γέφυρες – ΣΚΑ – Αχαρνές/ Τρεις Γέφυρες – Άνω Λιόσια (σύνδεση με Σ.Γ.Υ.Τ. ΣΚΑ - Κορίνθου)»,* του οποίου ανάδοχος ήταν η ανωτέρω κοινοπραξία, σε συνέχεια της απόφασης από την ΟΣΕ για την οριστική διακοπή των εργασιών και τη λύση της υπ' αριθμ. 994/2005 σύμβασης εκτέλεσης του έργου.

Αίτημα της αγωγής του ΟΣΕ κατά της κοινοπραξίας είναι η καταβολή ποσού 22.062 πλέον τόκων από την 05.12.2014, άλλως από την 31.12.2015, ως αχρεωστήτως καταβληθέν, με την αιτιολογία ότι το ποσό αυτό δεν αντιστοιχεί σε συμβατική παροχή που έλαβε ο ΟΣΕ από την κοινοπραξία. Ειδικότερα, με βάση την ανωτέρω αγωγή, το ποσό αυτό συνιστά απόκλιση μεταξύ αφενός των εργασιών που είχαν τιμολογηθεί από την κοινοπραξία SIEMENS A.G. – ΆΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και είχαν πληρωθεί από τον ΟΣΕ σε αυτή και αφετέρου της διορθωμένης (από τον ΟΣΕ) τελικής επιμέτρησης των εργασιών και του έργου.

Ακόμα, ζητείται η καταβολή ποσού 624 πλέον τόκων από την 01.09.2011 άλλως από την 31.12.2015, το οποίο αντιστοιχεί στο αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής που είχε καταβληθεί στην ανάδοχο του έργου κοινοπραξία στο πλαίσιο υλοποίησής του.

Η εκδίκαση της ανωτέρω αγωγής, η οποία είχε αρχικά προσδιοριστεί για την 21.09.2017 και, κατόπιν ματαιώσεων και αναβολών, προσδιορίστηκε εκ νέου για την 05.12.2019 ημερομηνία κατά την οποία επίσης ματαιώθηκε. Ήδη έχει προσδιοριστεί εκ νέου προς συζήτηση για την δικάσιμο της 18.03.2021, η οποία και αναβλήθηκε οίκοθεν για την δικάσιμο της 17.03.2022 και αναβλήθηκε για την 19.10.2023.

Σε στάδιο προγενέστερο από την άσκηση της ανωτέρω αγωγής του ΟΣΕ, η ανάδοχος του έργου κοινοπραξία και οι συμμετέχουσες σε αυτή εταιρείες έχουν ασκήσει την από 30.03.2012 προσφυγή κατά του ΟΣΕ και κατά της τελικής επιμέτρησης των εργασιών, για τη διόρθωση αυτής. Η εν λόγω προσφυγή, η οποία αρχικά είχε απορριφθεί από το Εφετείο Πειραιά για τυπικούς λόγους, παραπέμφθηκε εκ νέου για εκδίκαση στο Πενταμελές Εφετείο Πειραιώς με την υπ' αρ. 1038/2017 απόφαση του Αρείου Πάγου που δημοσιεύθηκε την 16.06.2017. Η ανωτέρω προσφυγή εκδικάστηκε, κατόπιν αναβολής, στις 17.01.2019 και εξεδόθη η υπ'αρ 330/2020 απόφαση η οποία παραπέμπει προς εκδίκαση την εν λόγω προσφυγή στο Εφετείο Πειραιά υπό τριμελή σύνθεση.

Μετά ταύτα η Κοινοπραξία κατέθεσε σχετική κλήση προς προσδιορισμό δικασίμου ενώπιον του Εφετείου Πειραιά υπό τριμελή σύνθεση και ορίστηκε δικάσιμος για την 17.03.2022, όπου και συζητήθηκε και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 346/2022 απόφαση η οποία σύμφωνα με το διατακτικό της δέχεται εν μέρει την ως άνω προσφυγή και ακυρώνει: α) την τεκμαιρόμενη σιωπηρή απόρριψη από τον Υπουργό Μεταφορών και Δικτύων της από 27.11.2011 αίτησης θεραπείας των προσφευγουσών κατά της απόφασης 4766/25.08.2011 του Δ.Σ. της καθ' ης – Ο.Σ.Ε. Α.Ε., με την οποία απορρίφθηκε η από 30.06.2011 και με αριθμό πρωτοκόλλου ΟΣΕ – ΔΙΠΑΡ 1845763 ένστασή τους (προσφευγουσών), β) την ως άνω απόφαση του Δ.Σ. της Ο.Σ.Ε. Α.Ε. 4766/25.08.2011, με την οποία απορρίφθηκε η από 30.06.2011 και με αριθμό πρωτοκόλλου ΟΣΕ-ΔΙΠΑΡ 1845763 ένσταση των προσφευγουσών και γ) τη με αριθμό πρωτοκόλλου 1845244/16.06.2011 πράξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας του έργου με τίτλο *«Ανακαίνιση σιδηροδρομικής γραμμής και κατασκευή ηλεκτροκίνησης – σηματοδότησης - τηλεδιοίκησης στο τμήμα Πειραιά – Αθήνα – Τρεις Γέφυρες – ΣΚΑ – Αχαρνές/ Τρεις Γέφυρες – Άνω Λιόσια (σύνδεση με Σ.Γ.Υ.Τ. ΣΚΑ - Κορίνθου)»,* την οποία διορθώθηκε η από 20.04.2011 Τελική Επιμέτρηση αυτού, καθ' ό μέρος αφορά: α) στην περικοπή των συμβατικά καθορισθέντων εργασιών που εκτελέστηκαν, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές των άρθρων 1ΝΤ/2, 1ΝΤ/9, 1ΝΤ/10, 1ΝΤ/16, 1ΝΤ/20, 1ΝΤ/21, 1ΝΤ/24, 1ΝΤ25/1, 1ΝΤ25/5, 1ΝΤ25/6, 1ΝΤ25/7, 1ΝΤ25/12 και 1ΝΤ25/15, β) στα υλικά επί τόπου και γ) στις νέες εργασίες των άρθρων 2ΝΤ/1, 2ΝΤ/18, 2ΝΤ/32, 2ΝΤ/33, 2ΝΤ/34, 2ΝΤ/35, 2ΝΤ/36 και 2ΝΤ/37, ώστε να γίνει δεκτή η Τελική Επιμέτρηση, όπως υποβλήθηκε από την ανάδοχο κοινοπραξία προς την ΟΣΕ Α.Ε., ως προς τα ανωτέρω (α) συμβατικά καθορισθείσες εργασίες που εκτελέστηκαν και περικόπησαν, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές των άρθρων 1ΝΤ/2, 1ΝΤ/9, 1ΝΤ/10, 1ΝΤ/16, 1ΝΤ/20, 1ΝΤ/21, 1ΝΤ/24, 1ΝΤ25/1, 1ΝΤ25/5, 1ΝΤ25/6, 1ΝΤ25/7, 1ΝΤ25/12 και 1ΝΤ25/15, β) υλικά επί τόπου και γ) νέες εργασίες των άρθρων 2ΝΤ/1, 2ΝΤ/18, 2ΝΤ/32, 2ΝΤ/33, 2ΝΤ/34, 2ΝΤ/35 2ΝΤ/36 και 2ΝΤ/37.

Σε συνέχεια της ως άνω απόφασης του Δικαστηρίου η ανάδοχος υπέβαλε στην ΟΣΕ Α.Ε. έγγραφο του με θέμα: «Υποβολή 67ης Πιστοποίησης Εκτελεσμένων Εργασιών» για το έργο. Με την υπ' αριθμόν 9034826/31.08.2022 επιστολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, επεστράφη η φερόμενη ως «67η Πιστοποίηση» με τους αναφερόμενους σε αυτή λόγους. Κατά της ως άνω υπ' αριθμ. 9034826/31.08.2022 πράξης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η ανάδοχος άσκησε νομίμως εμπροθέσμως την από 15.09.2022 ένστασή της. Επίσης, η Ανάδοχος ομοίως με σχετική επιστολή της αιτήθηκε την επιστροφή των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης και προκαταβολής. Με την υπ' αριθμόν 9034926/31.08.2022 επιστολή της, η Διευθύνουσα Υπηρεσία απάντησε αρνητικά στην επιστροφή των εγγυητικών, με τους αναφερόμενους σε αυτή λόγους Κατά της ως άνω υπ' αριθμ. 9034926/31.08.2022 πράξης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η Ανάδοχος άσκησε νομίμως εμπροθέσμως την από 15.09.2022 ένστασή της. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία διαβίβασε τις εισηγήσεις της επί των από 16.09.2022 ενστάσεων του αναδόχου κατά των επιστολών της Διευθύνουσας Υπηρεσίας όπου επεστράφη ο 67ος λογαριασμός και την μη επιστροφή των εγγυητικών επιστολών του έργου αντίστοιχα, εμπρόθεσμα, προς το αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο Κατασκευών Έργων και Μελετών Εποπτευόμενων Φορέων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών Υπ.Υ.ΜΕ, προκειμένου να προβεί στη γνωμοδότηση του πριν την έκδοση Απόφασης από το αρμόδιο αποφαινόμενο Όργανο επί των ενστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 174 του Ν. 4412/16, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 87 του Ν.4782/21.

Την 09.12.2022 ο κ. Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών (ως το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο) με την υπ' αριθμόν 395361 Απόφασή του, αποδέχεται εν μέρει την από 16.09.2022 ένσταση της

Αναδόχου κατά της υπ' αριθμόν 9034826/31.08.2022 επιστολής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, με την οποία επεστράφη ο 67ος Λογαριασμός του έργου και εντέλει την Διευθύνουσα Υπηρεσία αμελλητί και συμμορφούμενη πλήρως με την τελεσίδικη δικαστική απόφαση με αριθμό 346/2022 του Εφετείου Πειραιά να:

α) συντάξει και να υποβάλει αρμοδίως προς έγκριση, Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών, το οποίο θα εγκριθεί το ταχύτερο από τη Προϊσταμένη Αρχή.

β) προβεί στην ανασύνταξη και έγκριση των αναλυτικών επιμετρήσεων (στο μέτρο που απαιτείται λόγω της συμμόρφωσης με τη τελεσίδικη δικαστική απόφαση), καθώς και της τελικής επιμέτρησης.

γ) να συντάξει και να υποβάλει προς έγκριση, Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών για την εν συνεχεία εκκαθάριση του εργολαβικού ανταλλάγματος, ο οποίος θα εγκριθεί το ταχύτερο από την Προϊσταμένη Αρχή.

Επίσης θα πρέπει να γίνουν και οι κατάλληλες ενέργειες για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου, σύμφωνα με το ανωτέρω σκεπτικό.

Επίσης, την 09.12.2022 ο κ. Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών με την υπ' αριθμόν 395306 Απόφασή του, αποδέχεται την από 16.09.2022 ένσταση της Αναδόχου Κ/Ξ κατά της υπ' αριθμόν 9034926/31.08.2022 επιστολής της Δ.Υ., δυνάμει της οποίας δεν επιστρέφονται οι εγγυητικές επιστολές του έργου και αναφέρει το εξής σκεπτικό *«….Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου του έργου, το ποσό που αναγνωρίζει η Υπηρεσία ότι οφείλεται στην ανάδοχο, σύμφωνα με την διορθωμένη Τελική Επιμέτρηση, υπερκαλύπτει το ποσό των εγγυητικών επιστολών και συνεπώς θα πρέπει να επιστραφούν, αφού δεν υφίσταται λόγος συνέχισης της παρακράτησης τους, αφού αυτή δεν είναι αναγκαία για τη διασφάλιση των συμφερόντων του κυρίου του έργου, ενώ η επιστροφή τους είναι σύμφωνη και με την υπ' αρ.346/2022 τελεσίδικη και άμεσα εκτελεστή απόφαση του Εφετείου Πειραιά»*.

Σημειώνεται ότι α. η ανάδοχος κοινοπραξία για τα αιτήματα της , τα οποία απερρίφθησαν ως αόριστα με την υπ' αρ. 346/2022 απόφαση του Εφετείου Πειραιώς κατέθεσε την από 13.09.2022 προσφυγή της ενώπιον του Εφετείου Πειραιά και ορίσθηκε ημερομηνία δικασίμου η 15.02.2024, η οποία και αναβλήθηκε για την 20.03.2025 και β. η ΟΣΕ Α.Ε. κατέθεσε προ πάσης επιδόσεως άνευ ορισμού δικασίμου αίτηση αναίρεσης κατά της υπ' αρ. 346/2022 απόφασης του Εφετείου Πειραιά στον Άρειο Πάγο.

Υπήρξαν διεργασίες και επαφές μεταξύ των μερών μετά και τις προαναφερθείσες αποφάσεις του κ. Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, οι οποίες λόγω του τραγικού ατυχήματος στα Τέμπη ανεστάλησαν.

Επιπρόσθετα αναφέρουμε ότι την 07.03.2024 επεδόθησαν προς γνώση στην ανάδοχο κοινοπραξία δύο (2) προσφυγές της ΟΣΕ Α.Ε. ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά κατά των αντίστοιχων αποφάσεων του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών (ως προαναφέρθηκαν), δικάσιμος των οποίων μετ' αναβολή είναι η 09.10.2024.

44 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Από την 01.01.2024 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων, σημειώθηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Την 12.01.2024 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ Α.Ε. – INTRAKAT Α.Ε. στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50%, υπέγραψε σύμβαση με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., για την κατασκευή του *έργου «Εγνατία Οδός: Λειτουργία και Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου στον Δυτικό Τομέα και στον Κάθετο Άξονα Α29, έτους 2023-2025 (κ.α. 6060)»*, ποσού 68,7 εκατ. ευρώ.
- Την 12.01.2024 η Κοινοπραξία INTRAKAT Α.Ε.- ΤΕΡΝΑ Α.Ε. στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50%, υπέγραψε σύμβαση με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., για την κατασκευή του έργου *«Εγνατία Οδός: Λειτουργία και Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου στον Ανατολικό Τομέα και στους Κάθετους Άξονες Α1, Α25 και Α23, έτους 2023-2025 (κ.α. 6061)»,* ποσού 57,1 εκατ. ευρώ.
- Την 25.01.2024 η Εταιρεία υπέγραψε Προσύμφωνο Μεταβίβασης Μετοχών για την απόκτηση του 100% των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας P & C DEVELOPMENT, που αφορά το κατασκευαστικό της αντικείμενο, υπό την αίρεση της έγκρισης της εν λόγω απόκτησης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.
- Την 19.03.2024 συστάθηκε η Κοινοπραξία RENCO – ΤΕΡΝΑ στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50% και αναμένεται να υπογράψει Σύμβαση για την κατασκευή του πρώτου Κέντρου Δεδομένων (Data Center) της Microsoft στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στα Σπάτα Αττικής.

  Πρόκειται για μία εγκατάσταση βιομηχανικού τύπου, που αποτελείται κυρίως από μηχανολογικό και ηλεκτρολογικό εξοπλισμό αποθήκευσης και επεξεργασίας δεδομένων στο Cloud και διαρθρώνεται ως ένα κυρίως Κτίριο Εξοπλισμού (ATH04 Building) και ένα Κτίριο Διοίκησης (Admin Block) συνοδευόμενων από πλήθος υποστηρικτικών εγκαταστάσεων και υποδομών στον περιβάλλοντα χώρο, ενώ ο σχεδιασμός του ακολουθεί τις απαιτήσεις πιστοποίησης LEED (Gold Grade). Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 79,6 εκατ. ευρώ και προβλέπει την ολοκλήρωση των μελετών, την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία του πρώτου Data Center της Microsoft, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 19,2MW.
- Την 16.04.2024 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με την ΔΕΗ Α.Ε. για τη μίσθωση τριών (3) Αεριοστροβιλικών Μονάδων του οίκου GE, συνολικής αποδιδομένης καθαρής ισχύος 130MW για την κάλυψη των αναγκών πρόσθετης ισχύος στον ΑΗΣ Λινοπεραμάτων Κρήτης, για χρονικό διάστημα έως την 31.12.2025.

45 ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31.12.2023 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. την 24η Μαΐου 2024.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΜΑΡΗ